

De tre små fugle

Fra Grimms Eventyr.

For mange tusinde år siden var landet delt i mange små riger. En af kongerne boede på Køterbjerg og han holdt så meget af at gå på jagt. En dag, da han red ud med sine jægere, gik der nedenfor bjerget tre piger og vogtede køer. Da de så kongen og alle hans mænd, pegede den ældste af pigerne på ham og sagde: »Hvis jeg ikke kan få ham til mand, vil jeg slet ingen have.« Den næstældste, som gik på den anden side af bjerget, pegede på den, der gik ved kongens højre side og råbte: »Hvis jeg ikke får ham, vil jeg slet ingen have.« Den yngste pegede på den, som gik til venstre for kongen og råbte: »Og hvis jeg ikke kan få ham, vil jeg ingen have.« Det var imidlertid de to ministre. Kongen hørte det hele, og da han kom hjem, sendte han bud efter de tre piger og spurgte, hvad det var, de havde sagt i går. De ville ikke sige det, og kongen spurgte så den ældste, om hun ville gifte sig med ham. Hun sagde ja og ministrene blev nu gift med de to søstre. Alle tre var de smukke, især dronningen, der havde hår som hør.

De to af søstrene fik ingen børn. Engang da kongen skulle rejse bort, lod han dem komme op til dronningen for at opmuntre hende, for hun skulle om kort tid have et barn. Hun fødte så en dreng, og han kom til verden med en rød stjerne. Men de to søstre blev enige om, at de ville kaste den søde, lille dreng i vandet. Da de havde gjort det, fløj en lille fugl op i luften og sang:

*»Så mange små blomster vugges blidt
på havets vande,
de bærer vel også dig af sted,
til frelsende strande.«*

Da de hørte det, fik de en skræk i livet og skyndte sig bort. Da kongen kom hjem, fortalte de ham, at dronningen havde født en hund. Men kongen sagde: »Hvad Gud gør, er vel gjort.«

En fisker, der sad nede ved vandet, fik imidlertid fat i den lille dreng, og da han ingen børn havde, tog han ham med hjem og opdrog ham. Nogle år efter fødte dronningen igen en søn, mens kongen var på rejse. De to onde søstre kastede ham i vandet, og der fløj igen en lille fugl op og sang:

*»Så mange små blomster vugges blidt
på havets vande,
de bærer vel også dig af sted,
til frelsende strande.«*

Da kongen kom hjem, sagde de til ham, at dronningen havde født en hund. »Hvad Gud gør, er vel gjort,« sagde han, men fiskeren fik fat i den lille dreng og tog ham med sig hjem.

Nogen tid efter rejste kongen bort igen, og dronningen fødte imens en lille pige. De onde søstre kastede også hende i vandet, og atter fløj der en fugl op og sang:

*»Så mange små blomster vugges blidt
på havets vande,
de bærer vel også dig af sted,
til frelsende strande.«*

Da kongen kom hjem, fortalte de, at dronningen havde født en kat. Så blev kongen vred, lod dronningen kaste i fængsel, og der måtte hun sidde i mange år.

Børnene voksede imidlertid til, og da den ældste dreng en dag var ude at fiske med nogle andre drenge, ville de ikke være sammen med ham og sagde: »Gå din vej, hittebarn.« Da gik han bedrøvet hjem og spurgte fiskeren, om det var sandt, hvad drengene sagde. Fiskeren fortalte ham så, at han havde trukket ham op af vandet en dag, da han sad og fiskede. Drengen ville straks ud at søge efter sin far. Fiskeren bad ham først blive hjemme, men til sidst måtte han give ham lov. Drengen begav sig så på vej og gik i mange dage og kom til sidst til et vældigt stort vand, hvor der stod en gammel kone og fiskede. »Goddag morlil,« sagde drengen. »Goddag.« - »Du kan nok fiske længe der, inden du fanger noget.« - »Og du kan søge længe, inden du finder din far. Hvordan vil du for resten komme over vandet?« - »Ja, det må Gud vide.« Så tog den gamle kone ham på ryggen og bar ham over, og han gik i lang tid uden at finde sine forældre. Da der var gået et årstid, drog den anden bror ud for at søge efter ham. Han kom også til det dybe vand, og det gik ham ligesådan. Nu var pigen alene hjemme, og hun længtes så meget efter sine brødre, at hun bad fiskeren om lov til at drage ud og lede efter dem. Hun kom også til det dybe vand, hvor den gamle kone stod. »Goddag, morlil,« sagde hun. »Goddag.« - »Gud velsigne dit arbejde.« Den gamle kone kunne godt lide hende, bar hende over vandet, gav hende en kvist og sagde: »Gå videre ad denne vej, min lille pige. Når du kommer til en stor, sort hund, skal du ganske rolig gå forbi, men du må ikke le eller se dig om. Så kommer du til et stort slot, og der skal du lade kvisten falde ned på dørtærskelen. Du skal gå lige igennem slottet og ud på den anden side. Der er en gammel brønd, hvorved der står et højt træ. Deri hænger et bur med en fugl, tag det. Du skal også tage et glas vand af brønden og så gå akkurat samme vej tilbage. Kvisten skal du tage op igen, og når du kommer forbi hunden, skal du slå den med kvisten i ansigtet, men pas på, at du rammer den. Og kom så tilbage til mig.« Det hele gik, som konen havde sagt, og på hjemvejen mødte hun sine to brødre, som var draget igennem den halve verden. De fulgtes nu ad, og da de kom til den sorte hund, slog hun den i ansigtet med kvisten. Straks blev den til en smuk prins og gik med dem ned til vandet. Der stod den gamle kone. Hun blev meget glad ved at se dem alle fire. De gik så over vandet, og den gamle kone gik sin vej, for nu var hun frelst. De andre gik hjem til den gamle fisker, hvor der blev stor glæde, da de alle var samlede igen. Fuglen blev hængt op på væggen i sit bur.

Den næstældste dreng kunne imidlertid ikke slå sig til ro hjemme, men tog sin bue og gik på jagt. Da han blev træt, tog han sin rørfløjte frem og blæste på den. Kongen var netop også på jagt, og da han hørte musikken, gik han efter lyden. »Hvem har givet dig lov til at gå på jagt her?« spurgte han drengen. »Det er der ingen, som har,« svarede han. »Hvem er du?« - »Jeger en søn af fiskeren.« - »Snak, han har jo ingen børn.« - »Hvis du ikke vil tro mig, såkorn med.« Kongen gik nu med drengen. Fiskeren fortalte ham, hvordan alt var gået til, og fuglen på væggen begyndte at synge:

*»Din stakkels hustru bag fængslets mur,
fælder de bitreste tårer.
Kys dine børn - dit kongeblood
flyder i deres årer.
De onde søstre kasted dem ud
i det dybe vand, til den sikre død,
men den fattige fisker redded de små
og delte med dem sit daglige brød.«*

De blev allesammen forskrækkede. Kongen tog fuglen, fiskeren og de tre børn med sig hjem, lod fængslet åbne og dronningen føre ud. Hun var syg og dårlig, men datteren gav hende vandet fra brønden at drikke, og straks blev hun rask. De to onde søstre blev brændt, og prinsen blev gift med prinsessen.

De tre små mænd i skoven

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en mand, hvis kone døde, og en kone, hvis mand døde. Manden havde en datter, og konen havde også en datter. Pigebørnene kendte hinanden, og en dag, da de havde været ude at spadserere sammen, gik de hjem til konen. Hun sagde så til mandens datter: »Sig til din far, at hvis han gifter sig med mig, så skal du hver morgen vaske dig i mælk og drikke vin, men min datter skal vaske sig i vand og drikke vand.« Pigen gik hjem og fortalte sin far, hvad konen havde sagt. »Ja, hvad skal jeg gøre,« sagde han, »ægteskabet bringer både glæde og sorg.« Da han ikke kunne blive enig med sig selv, tog han en støvle og sagde: »Tag denne støvle og hæng den ud på det store søm. Den har hul i bunden, og nu skal du hælde vand i og se, om det løber ud. Løber det ikke ud, så gifter jeg mig, ellers lader jeg være.« Pigen gjorde som han sagde, men vandet fik hullet til at skrumpe sammen, og støvlen blev fuld til randen. Hun gik ind og fortalte sin far, hvordan det var gået, og da han havde set efter selv, at det var rigtigt nok, friede han til enken, og så holdt de bryllup.

Da pigerne stod op dagen efter, stod der mælk til at vaske sig i og vin til at drikke til mandens datter og vand til at vaske sig i og vand til at drikke til konens datter. Den næste dag stod der vand såvel til den ene som til den anden. Den tredje dag stod der vand til mandens datter og mælk og vin til konens datter, og sådan blev det for fremtiden. Konen hadede sin steddatter som pesten og vidste ikke alt det onde, hun ville gøre hende. Hun var også misundelig, fordi hendes steddatter var smuk og hendes egen datter så grim som en ulykke.

Engang midt om vinteren, da det havde frosset stærkt, og sneen lå højt over bjerg og dal, lavede konen en kjole af avispapir, kaldte på steddatteren og sagde. »Tag denne kjole på og gå ud i skoven og pluk mig nogle jordbær. Jeg har sådan en lyst til jordbær.« »Gud forbarme sig,« sagde pigen. »Om vinteren vokser der jo ingen jordbær. Jorden er frosset, og der er sne overalt. Og hvorfor skal jeg tage den papirskjole på? Det er jo så koldt, at ens ånde bliver til is. Vinden vil jo blæse lige igennem den, og tornene rive den itu.« »Vil du lade være at sige mig imod,« sagde stedmoderen. »Se til, at du kommer af sted i en fart, og vov ikke at komme hjem uden jordbærrene.« Hun gav hende et stykke stenhårdt brød: »Det kan du spise i dag,« sagde hun. Men ved sig selv tænkte hun: »Hun dør nok derude af kulde og sult.«

Pigen tog lydigt papirskjolen på og begav sig på vej med en lille kurv på armen. Hun øjnede ikke andet end sne, ikke et eneste sted stak et grønt græsstrå hovedet op. Da hun kom ud i skoven, så hun tre små mænd, der kiggede ud af et lille hus. Hun sagde goddag og bankede beskedent på. »Kom ind,« råbte de, og hun gik ind og satte sig ved ovnen for at varme sig og spise sin frokost. »Giv os lidt med,« sagde de små mænd. »Med fornøjelse,« sagde hun og gav dem det halve af brødet. »Hvad vil du herude midt om vinteren med en tynd kjole på?« spurgte de. »Jeg skal hente jordbær,« svarede hun, »og jeg tør ikke komme hjem, før jeg har fundet nogle.« Da hun havde spist, gav de hende en kost og sagde: »Fej sneen væk fra døren.« Mens hun var derude, sagde de til hinanden: »Hvad skal vi give hende, fordi hun er så sød og god og har delt sin mad med os?« »Jeg giver hende, at hun bliver smukkere for hver dag, der går,« sagde den første. »Og jeg giver hende, at der falder guldstykker ud af munden på hende for hvert ord, hun siger,« sagde den anden. »Jeg giver hende en konge til mand,« sagde den tredje.

Pigen fejede imidlertid sneen væk, som mændene havde sagt, og inde under den fandt hun de dejligste mørkerøde jordbær. Henrykt plukkede hun kurven fuld, gav de små mænd hånden og takkede dem mange gange og skyndte sig hjem for at bringe sin stedmoder bærrerne. Da hun trådte ind og sagde godaften, faldt der et guldstykke ud af munden på hende. Hun fortalte nu, hvordan det var gået hende i skoven, men for hvert ord, hun sagde, faldt guldstykkerne

ud af hendes mund. »Sikken en ødselhed at drysse pengene sådan rundt på gulvet,« råbte stedsøsteren, men i sit stille sind var hun misundelig og ville også ud i skoven at plukke jordbær. Hendes mor syntes, at det var alt for koldt, men hun havde hverken rist eller ro, og moderen måtte tilsidst give efter. Hun syede hende først en dejlig varm pels og gav hende kager og smørrebrød med.

Pigen gik ud i skoven og kom også til det lille hus. De tre små mænd kiggede ud, men hun nikkede ikke til dem, og uden at se til højre eller venstre eller sige goddag gik hun lige ind i stuen, satte sig ved ovnen og begyndte at spise sine kager. »Giv os lidt med,« bad de små mænd, men hun svarede: »Jeg kan virkelig ikke undvære noget, der er ikke for meget til mig selv.« Da hun havde spist, gav de hende en kost og sagde »Gå ud og fej sneen væk fra døren.« »Fej selv,« svarede hun, »jeg er ikke jeres pige.« Da hun mærkede, at hun ikke fik noget, gik hun sin vej. »Hvad skal vi give hende, fordi hun er så ond og gerrig,« sagde de små mænd til hinanden, da hun var borte. »Jeg giver hende, at hun bliver grimmere for hver dag, der går,« sagde den første. »Jeg giver hende, at der springer en skruptudse ud af munden på hende for hvert ord, hun siger,« sagde den anden. »Hun skal få en hård død,« sagde den tredje. Pigen søgte imidlertid efter jordbær udenfor, og da hun ingen fandt, gik hun ærgerlig hjem. Da hun nu ville fortælle sin mor, hvordan det var gået hende, sprang der en skruptudse ud af hendes mund for hvert ord, hun sagde, og alle mennesker fattede afsky for hende.

Mandens datter blev imidlertid smukkere, for hver dag der gik, og stedmoderen ærgrede sig mere og mere og tænkte kun på, hvordan hun skulle gøre hende fortræd. En dag tog hun en kedel, satte den på ilden og kogte garn deri. Da det var kogt, kaldte hun på den stakkels pige, gav hende en økse og befalede hende at gå ned og hugge hul i isen og skylle garnet. Hun gjorde, som stedmoderen sagde, og da hun stod nede på isen og var ved at hugge hul i den, kom en konge kørende forbi i en prægtig vogn. Han standsede og spurgte: »Hvem er du, mit barn, og hvad bestiller du her?« »Jeg er en fattig pige, der skyller garn,« svarede hun. Kongen fik ondt af hende, og da han så, hvor smuk hun var, spurgte han: »Vil du følge med mig?« »Inderlig gerne,« svarede hun, glad over at kunne slippe bort fra moderen og søsteren.

Hun satte sig så op i kongens vogn, og de kørte hjem til hans slot, hvor brylluppet blev fejret med stor pragt. Et år efter fødte dronningen en søn. Da stedmoderen hørte, hvordan hun havde haft lykken med sig, gik hun med sin datter op på slottet og lod, som hun ville besøge hende. Men en dag, da kongen var gået ud, og der ikke var nogen i nærheden, tog den onde kvinde dronningen ved hovedet, og datteren tog hende i benene, og så kastede de hende ud af vinduet i floden, der løb forbi. Derpå lagde den grimme datter sig i sengen, og moderen dækkede noget over hendes hovede. Da kongen kom hjem og ville tale med sin kone, sagde den gamle: »Det kan ikke gå an. I må lade hende have ro i dag, hun ligger i stærk sved.« Kongen tænkte ikke noget ved det og kom først igen den næste morgen. Men for hvert ord, hans kone sagde, sprang der en skruptudse ud af hendes mund, mens der ellers plejede at falde guldstykker. Da han spurgte, hvor det kunne være, sagde den gamle, at det gik nok over. Det kom af den stærke sved.

Om natten så kokkedrengen en and komme svømmende ind ad vaskerenden. Den sagde

*»Hvad gør vel min konge i den sene stund?
Er han vågen eller hviler han trygt i nattens blund?«*

Og da han ikke svarede, sagde den:

»Hvad gør alle mine gæster i det store, smukke slot?»

Så svarede kokkedrengen:

»De ligger vel i sengen og sover fast og godt.«

Den spurgte så igen:

»Og hvad gør min egen lille elskede dreng?«

Og han svarede:

»Han sover lunt og blødt i sin hvide silkeseng.«

Derpå forvandlede den til dronningen og tog barnet i vuggen, gav det at drikke og puslede det og blev så igen til en and og svømmede bort. Den kom to nætter endnu, og den sidste nat sagde den til kokkedrengen: »Gå ind og sig til kongen, at han skal tage sit sværd og svinge det tre gange over mit hoved.« Kokkedrengen skyndte sig til kongen, der kom ud og gjorde, som anden havde sagt, og da han svang sværdet tredje gang, stod hans dronning sund og frisk for ham. Kongen blev meget glad, men han skjulte dronningen i et værelse til om søndagen, da barnet skulle døbes. Da det var døbt, spurgte han stedmoderen: »Hvad skal der gøres den, der tager en anden ud af sengen og kaster den i vandet.« »Han skal sættes i en tønde, der er fuld af søm indvendig og trilles ned ad et bjerg og ud i vandet,« sagde den gamle. Men kongen sagde: »Du har fældet din egen dom,« og lod den gamle og datteren putte i en tønde, der blev rullet ned ad bjerget, og trillede i floden.

De tre sorte prinsesser

Fra Grimms Eventyr.

Ostindien blev engang belejret af fjenden, og han ville ikke gå sin vej, før han fik seks hundrede daler. Borgerne lod da trommen gå og bekendtgjorde, at den, der kunne skaffe pengene, skulle blive borgmester. Nede ved søen sad en fisker med sin søn og fiskede, og så kom fjenden, tog hans søn til fange og gav ham seks hundrede daler for ham.

Fiskeren gav straks rådherrene pengene, fjenden drog bort, manden blev udnævnt til borgmester, og det blev besluttet, at den der ikke sagde: »Hr. borgmester« til ham, skulle klynges op i galgen.

Sønnen slap imidlertid fra fjenden og flygtede ind i en stor skov, hvor der lå et højt bjerg. Det lukkede sig op for ham, og da han gik derind, kom han til et forhekset slot, hvor stole og borde og bænke var beklædt med sort. Så kom der tre prinsesser, som var helt sorte, og kun havde en lille bitte smule hvidt i ansigtet, og sagde, at han skulle ikke være bange, de skulle ikke gøre ham noget, men hvis han ville, kunne han frelse dem. Det ville han gerne, hvis de ville sige ham, hvordan han skulle bære sig ad. De sagde da, at han i et helt år hverken måtte tale til dem eller se på dem, hvis der var noget, han ville have, skulle han blot sige det, så skulle de svare, hvis de måtte. Da han havde været der i nogen tid, fik han lyst til at komme lidt hjem til sin far, og prinsesserne gav ham da en pung med penge og smukke klæder, og han måtte love at komme igen inden otte dage.

Han kom så ud af bjerget og lige hen til Ostindien. Da han ikke kunne finde sin far i deres lille hytte, spurgte han nogle folk, hvor den fattige fisker var blevet af, men de sagde, at sådan måtte han ikke tale, så blev han hængt. Da han kom op til sin far sagde han: »Hvor kan en stakkels fisker komme til så stor en ære.« - »Det må du ikke sige,« sagde folk rundtomkring, »hvis rådsherrerne får det at høre, kommer du til at dingle i galgen.« Men han blev ved, og til sidst slæbte de da også af sted med ham ud til retterstedet. Han bad nu, om han ikke måtte få lov til at gå en gang tilbage til sin gamle hytte, og da han kom derhen, tog han sine gamle klæder på og sagde: »Kan I nu se, at jeg er den fattige fiskers søn. I disse klæder har jeg tjent brødet til min far og mor.« Da kendte de ham og bad ham om forladelse, og han fortalte nu om skoven og bjerget og slottet med de tre sorte prinsesser, som havde sagt, at han kunne frelse dem. Men hans mor var ikke rigtig glad ved den historie og rådede ham til at tage vievand med og stænke det i ansigtet på dem.

Han gik nu tilbage til bjerget, men han var rigtig bange. Da han kom ind, lå prinsesserne og sov, og han stænkede så vievand på dem, og da blev de halvt hvide. Straks sprang de op, truede ad ham og sagde: »Forbandet skal du være, vort blod råber om hævn over dig. Aldrig bliver det menneske født, som kan fri os fra trolddommens magt, men vi har tre brødre, som er smedet fast i syv jernlænker, de skal sønderrive dig.« Der lød et tordnende brag, og han sprang i en fart ud af vinduet, men brækkede det ene ben. Slottet sank i jorden, bjerget lukkede sig og ingen ved, hvor det har ligget.

De tre spindersker

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en doven pige, som slet ikke gad spinde, og det nyttede ikke, hvor meget hendes moder så end skændte på hende. Men en dag tabte hun tålmodigheden og gav pigen en på øret, så hun gav sig til at tudskråle. Dronningen kørte netop forbi, og da hun kunne høre, at der var nogen, som græd inde i huset, gik hun derind og spurgte moderen, hvorfor hun slog sin datter, så man kunne høre hende skrigе helt ud på gaden. Moderen skammede sig over at skulle fortælle, hvor doven hendes pige var, og sagde derfor: »Jeg kan ikke få hende til at holde op med at spinde, og jeg er så fattig, at jeg ikke kan skaffe alt det hør, hun skal bruge.« »Jeg holder så meget af, at nogen spinder,« sagde dronningen, »jeg ved ikke noget morsommere end at se hjulene snurre rundt. Lad hende komme hjem til mig, jeg har hør nok, og så kan hun spinde, så meget hun har lyst.« Det var moderen meget tilfreds med, og pigen kørte af sted med dronningen. Da de var kommet til slottet, viste dronningen hende tre værelser, der fra loft til gulv var fulde af den fineste hør. »Kan du spinde al den hør op,« sagde hun, »så skal du giftes med min ældste søn. Jeg bryder mig ikke om, at du er fattig. Din flid vejer det rigeligt op.« Pigen blev forfærdet, for om hun så havde spundet i tre hundrede år fra morgen til aften, var hun ikke blevet færdig. Da dronningen var gået, gav hun sig til at græde og bestilte ikke en smule i tre dage. Da dronningen kom igen og så, at hun aldeles ikke havde taget fat på arbejdet, blev hun meget forundret, men pigen undskyldte sig med, at hun havde længtes sådan efter sin mor, at hun slet ikke havde kunnet bestille noget. Det syntes dronningen nok, der kunne være mening i. »Men i morgen tager du fat,« sagde hun, da hun gik.

Pigen vidste slet ikke, hvad hun skulle gøre, men stod bedrøvet og kiggede ud ad vinduet. Da så hun, at der kom tre kvinder gående. Den første var platfodet, den andens underlæbe var så tyk, at den hang ned over hagen, og den tredie havde en meget stor tommelfinger. De standsede neden for vinduet og spurgte pigen, hvad der var i vejen. Hun klagede sin nød for dem, og de tilbød da at hjælpe hende og sagde: »Hvis du vil indbyde os til brylluppet og ikke skamme dig ved os, men sige, at vi er dine kusiner, så skal vi i en fart spinde det hør op.« »Ja, det lover jeg jer,« sagde pigen, »kom nu herind og begynd.« De tre løjerlige kvinder kom så op og satte sig i den første stue og begyndte at spinde. Den ene trak tråden og trådte hjulet, den anden vædede den, den tredie snoede den og slog den mod bordet med fingrene, og for hver gang, hun gjorde det, faldt der et fed garn ned, og det kunne ikke være spundet finere. Når dronningen kom, gemte pigen de tre spindersker og viste hende alt det garn, der var spundet, og hun kunne ikke finde rosende ord nok til pigen. Inden ret mange dage var alle tre værelser tømt. Så sagde de tre kvinder farvel. »Men glem nu ikke, hvad du har lovet os,« sagde de, og så gik de.

Da pigen viste dronningen alt garnet, begyndte hun at træffe forberedelser til brylluppet, og kongesønnen var glad, fordi han fik sådan en flink kone. »Jeg har tre kusiner,« sagde pigen, »som har været meget gode imod mig. Må jeg ikke nok indbyde dem til brylluppet?« »Jo, hvorfor ikke,« svarede dronningen og hendes søn. Ved festens begyndelse kom de tre kvinder ind i nogle løjerlige dragter, og bruden sagde til dem: »Velkommen, kære kusiner.« »Hvordan kan du dog være i familie med de sære kvindfolk?« sagde brudgommen. Han gik hen til den ene og spurgte hende, hvorfor hun var platfodet. »Det er jeg bleven af at træde rokken,« svarede hun. Han spurgte så den anden, hvordan hun havde fået den tykke underlæbe. »Af at væde garnet,« svarede hun. »Hvordan har I fået den brede tommelfinger,« spurgte han nu den tredie. »Af at dreje tråden,« svarede hun. »Min dejlige brud må aldrig mere røre en rok,« sagde prinsen helt forfærdet, og sådan slap hun for at spinde.

Den dovne Henrik

Fra Grimms Eventyr

Henrik var en rigtig doven fyr, og skønt han ikke havde andet at gøre end hver dag drive sin ged ud på engen, gav han sig dog af træthed, når han kom hjem om aftenen. »Det er et drøjt arbejde,« sukkede han, »sådan år ud og år ind lige til sent på efteråret at vogte en ged. Hvis man så endda kunne lægge sig hen og sove, men nej, man må have øjne og ører med sig for at passe på, at den ikke river i de unge træer eller stikker af ind i en eller anden have. Hvordan skal man dog så kunne glæde sig over livet!« Han spekulerede og spekulerede på, hvordan han skulle slippe fri, og langt om længe fandt han på råd. »Nu ved jeg, hvad jeg gør«, råbte han glad, »jeg gifter mig med den tykke Trine. Hun har også en ged, så kan hun passe dem begge to, og så slipper jeg.«

Henrik rejste sig altså, satte sine dovne ben i bevægelse, gik den lange vej tværs over gaden, hvor Trines forældre boede, og friede til deres flittige datter. Forældrene betænkte sig ikke længe. »Lige børn leger bedst,« sagde de. Nu blev den tykke Trine gift med Henrik og hun drev begge gederne ud på marken, så han havde ikke andet at bestille end at pleje sin egen magelighed. Af og til gik han med hende derud: »Så smager hvilen så meget desto bedre,« sagde han.

Men den tykke Trine var akkurat ligeså doven, og en dag sagde hun til Henrik: »Hvorfor skal vi gøre os livet så surt. De geder forstyrrer os hver morgen i vor sødeste søvn med deres brægen. Det er meget bedre, at vi giver dem til naboen og får en bikube i stedet for. Den stiller vi så i solen bagved huset og lader den passe sig selv. Bierne behøver man ikke at stå på pinde for. De flyver ud og kommer hjem og laver honning uden at gøre os den ringeste ulejlighed.« - »Du er en klog kone,« sagde Henrik, »lad os straks gøre det. Honning smager også meget bedre end gedemælk og kan holde sig meget længere.«

Naboen ville gerne bytte med en bikube og de to geder. Bierne fløj utrætteligt ud og hjem fra morgen til aften og samlede den dejligste honning, så at Henrik om efteråret fik en stor krukke fuld.

Derpå stillede de krukken på et bræt, som var slået op på væggen i deres sovekammer, og fordi de var bange for, at den skulle blive stjålet, eller at musene skulle slikke af den, lagde Trine en tyk kæp ved siden af sig i sengen, for at hun kunne jage de ubudne gæster væk uden at behøve at rejse sig.

Henrik holdt ikke af at stå op før middag. »Det er at spilde sine kræfter,« sagde han. En morgen, da han ved højllys dag endnu lå i sengen sagde han til sin kone: »Kvinderne holder nu engang meget af søde sager, og jeg ved godt, at du går og slikker af krukken. Det er bedre, at vi ser at få det byttet for en gås, førend du har spist det hele.« - »Lad os dog vente med det, til vi har fået et barn, som kan passe den,« sagde Trine, »jeg har sandelig ikke lyst til at anstrenge mig dermed.« - »Tror du virkelig vores søn gider vogte gæs?« sagde han. »Nu til dags følger børnene kun deres eget kloge hovede og bryder sig ikke om, hvad forældrene siger. De bærer sig ad akkurat som den dovne karl, der skulle lede efter en ko og i stedet for jagede efter tre drosler.« - »Hvis han ikke lyster, skal han nok få med mig at bestille,« svarede Trine, »jeg tager bare en stok og slår løs på ham - sådan« - i sin iver greb hun stokken, som lå ved siden af hende, men var så uheldig at ramme krukken, der stod over sengen. Krukken sprang i mange stykker og al den dejlige honning flød ned ad væggen. »Der ligger gåsen,« råbte Henrik, »nu behøver vi ikke at spekulere på, hvem der skal passe den. Og sikke et held, at krukken ikke faldt i hovedet på mig. Vi har rigtignok grund til at takke forsynet.« Han fik øje på en lille smule honning, som sad på et skår, tog det op og sagde fornøjet: »Det skal smage godt ovenpå den forskrækkelse. Og så er det bedst, vi hviler os lidt. Det gør ikke noget, om det bliver lidt senere end sædvanligt, dagen er jo lang nok alligevel.«

»Ja, man kommer såmænd altid tidsnok,« sagde Trine, »kender du historien om en fugl, som var indbudt til bryllup og begav sig på vej, men kom først til barnedåb. Udenfor huset faldt den ovenikøbet ned fra gærdet og sagde: Hastværk er lastværk.«

Den dovne spinderske

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en mand og en kone, der boede i en landsby. Konen var så doven, at hun ikke gad bestille noget, og når manden gav hende noget at spinde af, gjorde hun det ikke, og gjorde hun det endelig en gang, haspede hun ikke tråden af, men lod det alt sammen blive siddende på tenen. Når manden skændte på hende, ville hun altid have det sidste ord, og sagde: »Hvordan skulle jeg bære mig ad, når jeg ingen haspe har. Gå først ud i skoven og hent mig en.« - »Er det det, der er i vejen,« sagde manden, »nu skal jeg nok hente noget træ til dig.« Konen blev nu bange for, at han skulle lave en haspe til hende, så hun blev nødt til at tage tråden af tenen og begyndte at spinde. Hun tænkte sig lidt om, og pludselig fik hun en god ide og løb bagefter manden ud i skoven. Da han var klatret op i et træ, stillede hun sig nedenunder og råbte:

*»Den, der hugger haspetræ i skoven, dør,
og den der hasper, falder i djævelens klør.«*

Manden lyttede, lagde øksen fra sig og kunne ikke forstå, hvad det skulle betyde. »Det har vel bare været indbildning,« tænkte han så. »Der er såmænd ikke noget at være bange for.« Han tog igen øksen og ville til at hugge, men da hørte han igen:

*»Den, der hugger haspetræ i skoven, dør,
og den, der hasper, falder i djævelens klør.«*

Han blev helt uhyggelig til mode og sad i nogen tid ganske stille. Men da han ikke kunne opdage noget, tog han mod til sig igen og ville hugge til, men da lød stemmen for tredje gang, og denne gang meget højt og tydeligt:

*»Den, der hugger haspetræ i skoven, dør,
og den, der hasper, falder i djævelens klør.«*

Nu tabte han helt modet og klatrede i en fart ned af træet og gik hjem. Konen løb, alt hvad hun kunne, ad en sidevej og kom også før han. »Nå, har du så fundet noget godt træ,« sagde hun, da han kom hjem. »Nej, det kan nok ikke blive til noget med den haspe,« sagde han, og fortalte hende, hvad der var hændt ham i skoven. Fra nu af forlangte han ikke mere, at hun skulle spinde.

Men nogen tid efter begyndte han at ærgre sig over, så uordentligt hans hus var. »Det er dog en skam, at det garn skal blive siddende på tenen,« sagde han til sin kone. »Nu skal du høre,« svarede hun, »stil dig op på loftet, så står jeg nedenfor, og så kaster vi tenen frem og tilbage, så får vi dog et fed ud af det.« - »Ja, det er godt,« sagde manden. Da de var færdige, sagde han: »Nu er garnet jo haspet, men det må også koges.« Konen blev helt urolig, men sagde: »Ja jeg skal nok gøre det i morgen tidlig.« Men hun tænkte bare på, hvordan hun skulle spille ham et nyt puds, og næste morgen stod hun op, gjorde ild på og satte kedlen over, men i stedet for garnet lagde hun en klump blå deri, og lod det stå og koge. Derpå gik hun hen til manden og sagde: »Jeg er nødt til at gå ud, så du må stå op og se lidt efter garnet, der koger. Men luk nu øjnene ordentlig op, for hvis hanen galder, og du ikke passer på garnet, bliver det til blå.« Manden stod hurtigt op og gik ud i køkkenet, men da han så ned i gryden, fandt han til sin forfærdelse ikke andet en en klump blå. Så tav den stakkels mand så stille som en mus, og troede, at det var hans skyld, det var gået galt. Fra nu af talte han aldrig mere til sin kone om at spinde. Men I må da allesammen indrømme, at hun var en slem en.

Den dovneste

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en konge, som havde tre sønner. Han holdt lige meget af dem alle tre og vidste derfor ikke, hvem der skulle arve riget efter ham. Da han lå på sit dødsleje kaldte han på dem og sagde: »Nu skal jeg fortælle jer, hvad jeg har bestemt. Den af jer, der er den dovneste skal være konge efter min død.« - »Så bliver det mig,« sagde den ældste, »for jeg er så doven, at når jeg vil gå i seng, og der falder en dråbe ned i mit øje, gider jeg ikke engang lukke det for at falde i søvn.« - »Nej, det bliver mig,« sagde den anden, »for jeger så doven, at når jeg sidder ved ilden for at varme mig, gider jeg ikke trække benene tilbage, selv om mine hæle skulle brænde.« - »Det bliver nu alligevel mig,« sagde den tredje, »for jeg er så doven, at jeg ikke engang gider skære strikken over, når jeg var klynget op i galgen, selv om en rakte mig en kniv.« - »Du er den dovneste,« sagde kongen, »riget er dit.«

Den fattige møllerdreng og katten

Fra Grimms Eventyr

I en mølle boede der engang en møller, som hverken havde kone eller børn. Han havde tre møllersvende i sin tjeneste, og da de havde været nogle år hos ham, sagde han til dem: »Nu er jeg gammel og vil sætte mig hen i kakkelovnskrogen. Drag ud i verden, og den, der bringer mig den bedste hest, vil jeg give møllen, men han skal til gengæld også pleje mig, til jeg dør.« Den tredie af svendene var endnu i lære, og de andre troede, han var et rigtigt fæ, og undte ham ikke møllen, og han brød sig for resten heller ikke om den. De drog nu af sted sammen, og da de kom udenfor landsbyen, sagde de til den dumme Hans: »Du kan blive her. Du er for dum til at finde en hest.« Men Hans gik alligevel med, og om natten kom de til en hule, hvor de lagde sig til at sove. De to kloge fyre ventede, til Hans var faldet i søvn, så stod de op, gik deres vej og lod Hans ligge og mente, at de havde båret sig rigtig fiffigt ad. Men det gik dem alligevel ikke så forfærdelig godt. Da solen stod op, og Hans vågnede, lå han alene i den mørke hule. Han så sig om og råbte: »Hvor er jeg dog?« Så stod han op, kravlede ud af hulen, gik ind i skoven og tænkte: »Nu er jeg ganske alene og forladt her. Hvordan skal jeg dog kunne finde en hest.« Da han gik videre i disse triste tanker, mødte han en lille, broget kat, som venligt sagde: »Hvor skal du hen, Hans?« »Du kan såmænd alligevel ikke hjælpe mig,« sagde drengen. »Jeg ved godt, hvad der er i vejen,« sagde katten, »du vil have en smuk hest. Kom med mig og tjen mig i syv år, så vil jeg give dig en, som du aldrig har set mage til.« »Det var da en løjerlig kat,« tænkte Hans, »men jeg har dog nok lyst til at se, om det er sandt, hvad den siger.« Han fulgte så med til et fortryllet slot, hvor alle tjenerne var katte. De sprang behændigt op og ned ad trapperne og var glade og i godt humør. Da de spiste til aften, spillede tre af dem, den ene spillede bas, den anden violin, den tredie blæste på trompet, så kinderne struttede. Da de havde spist, blev bordet ryddet væk, og katten sagde: »Kom så og dans med mig, Hans.« »Nej, jeg danser ikke med en missekat, det har jeg endnu aldrig gjort.« »Lad ham så komme i seng,« sagde den til tjeneren. De lyste ham ind i sovekammeret, og en tog hans sko af og en anden hans strømper, og så pustede de lyset ud. Om morgenen kom de igen og hjalp ham med at klæde sig på. En gav ham strømperne på, en bandt hans strømpebånd, en anden hentede hans sko, en vaskede ham og en tørrede hans ansigt med sin hale. »Det er virkelig belevent,« sagde Hans. Han måtte imidlertid også bestille noget. Hver dag huggede han pindebrænde. Han fik en økse, en kile og en sav af sølv og en kølle af kobber. Nå, han huggede altså brænde og fik sin gode mad og drikke der i huset, men han så aldrig andet end den brogede kat og dens tjenere. En dag sagde den til ham: »Gå ud på engen og slå græs og sørg for, at det bliver tørt.« Så fik han en le af sølv og en hvæssesten af guld og befaling til at levere det alt sammen tilbage igen. Hans gjorde sit arbejde, og da han var færdig, bragte han leen og stenen og højet hjem og spurgte, om han ikke måtte få sin løn. »Du skal gøre en ting endnu,« sagde katten, »her er bygningstømmer af sølv, økse, vinkeljern og alt, hvad du behøver, alt sammen af sølv. Byg mig så et lille hus.« Hans byggede huset og sagde, at nu havde han gjort, hvad han skulle, men han havde endnu ikke fået nogen hest. De syv år var imidlertid gået for ham, som om de havde været et halvt. Katten spurgte, om han ville se dens heste. Det ville Hans gerne. Den lukkede huset op, og derinde stod tolv heste, og de var så smukke og spejlblanke, at hjertet hoppede i livet på ham. Han fik så noget at spise og drikke, og katten sagde: »Gå så kun hjem, men du får ikke hesten med. Den bringer jeg dig om tre dage.« Hun viste ham vejen til møllen, og han gik. Han havde imidlertid ikke fået nye klæder, men måtte gå i den gamle, pjaltede frakke, han havde haft på, da han kom, og den var han jo helt vokset ud af i de syv år. De to andre møllersvende var allerede kommet hjem, og de havde hver en hest med, men den ene var blind og den anden lam. »Hvor er din hest?« spurgte de. »Den kommer om tre dage,« svarede han, men så gav de sig til at le. »Hvor vil du få en hest fra?« sagde de. »Det bliver vist en rar en.« Hans gik ind i stuen, men mølleren ville ikke have, at han måtte sætte sig hen ved bordet, for han var

så pjaltet og laset, at man måtte skamme sig, hvis der skulle komme nogen. Han fik så en smule mad, og da de om aftenen skulle i seng, ville de to andre ikke give ham plads. Til sidst måtte han krybe ind i gåsestien og lægge sig på den bare halm. Da han vågnede, var de tre dage gået. Der kom så kørende en vogn med seks pragtfulde heste, og en tjener kom bagefter med en syvende til den fattige møllerdreng. Ud af vognen steg en dejlig prinsesse, og det var ingen anden end den brogede kat, som Hans havde tjent i syv år. Hun spurgte mølleren, hvor møllerdrengen var. »Han ligger ude i gåsestien,« svarede han, »han var så pjaltet, at vi ikke kunne tage ham herind.« Prinsessen sagde, at de skulle hente ham, og han kom så og holdt sine pjalter sammen om sig, så godt han kunne. Tjenerne tog nu nogle prægtige klæder frem, vaskede ham og klædte ham på, og da han var færdig, var han så smuk som nogen konge. Prinsessen forlangte nu at se de to møllersvendes heste, og den ene var blind og den anden var lam. Hun lod så tjenerne bringe den syvende hest, og mølleren sagde, at så smuk en gangster havde han aldrig set. »Det er den tredje møllersvends,« sagde hun. »Så skal han have møllen,« sagde mølleren, men prinsessen sagde til ham, at han gerne måtte beholde hesten og også møllen. Hun satte sig i vognen med den trofaste Hans, og de kørte af sted. De kørte til det lille hus, som han havde lavet med sølvværktøjet. Det var blevet til et stort slot, hvor alt var af sølv og guld. Så holdt de bryllup, og de var så rige, så rige, at de havde nok til hele deres liv. Så ingen skal sige, at den, der er dum, ikke kan blive til noget.

Den fattige og den rige mand

Fra Grimms Eventyr

For mange, mange år siden, da den gode Gud vandrede på jorden blandt menneskene, skete det, at han en aften ikke kunne nå til noget herberge, og natten faldt på, og han var træt. Han stod på en vej, hvor der lå to huse over for hinanden, det ene var stort og smukt og det andet lille og tarveligt. Det store tilhørte en rig og det andet en fattig mand. »Jeg vil gå ind hos den rige,« tænkte Vorherre, »ham vil jeg ikke falde til besvær.« Da han bankede på, stak manden hovedet ud af vinduet og spurgte, hvad han ville. »Jeg vil gerne blive her i nat,« sagde Vorherre. Den rige mand betragtede Vorherre fra top til tå, og da han havde ganske tarvelige klæder på og ikke så ud til at have ret mange penge på lommen, rystede han på hovedet og sagde: »Jeg har ikke plads, mine værelser er fulde af korn, og hvis jeg skulle tage imod alle dem, der banker på min dør, kom jeg nok selv til at gå ud og tigge. I må finde jer et andet sted at være.« Så smækkede han vinduet i og lod den gode Gud stå. Vorherre gik så over til det lille hus og bankede på. Straks tog den fattige mand klinken af døren og bad vandringsmanden træde ind. »Bliv hos mig i nat,« sagde han, »det er snart mørkt, og I kan dog ikke komme videre nu.« Den gode Gud var glad for den venlige modtagelse og trådte ind. Konen sagde, han måtte tage det, som det faldt, de havde ikke ret meget, men det var ham af hjertet vel undt. Så satte hun kartoflerne over ilden og malkede imidlertid sin ged, for at de kunne få lidt mælk til. Da bordet var dækket, satte Vorherre sig ned og spiste med dem, og den tarvelige mad smagte ham godt, fordi han så på de glade ansigter omkring bordet. Da de havde spist, og det var sengetid, kaldte konen i al hemmelighed på sin mand og sagde: »Lad os lave os et leje af strå i nat, så den stakkels mand kan hvile sig rigtig godt i sengen. Han har gået hele dagen, så han må være træt.« »Det har du ret i,« sagde manden, »nu går jeg hen og siger det til ham.« Så gik han hen og bad Vorherre lægge sig i sengen og hvile sine trætte lemmer. Den gode Gud ville ikke berøve de to gamle folk deres gode seng, men de blev ved at trænge ind på ham, til han gav efter. Så redte de sig selv et leje af strå på gulvet. Næste morgen stod de ganske tidlig op og lavede så god en frokost, det var dem muligt, til den fremmede. Da solen skinnede ind gennem vinduet, og den gode Gud var stået op, spiste de igen sammen, og han ville så drage videre. I døren vendte han sig om og sagde: »Fordi I har været så gode og fromme, vil jeg opfylde tre af jeres ønsker.« »Hvad skulle jeg ønske mig andet end den evige salighed, og at vi må være raske og have det daglige brød, så længe vi lever,« sagde manden, »jeg ved virkelig ikke, hvad det tredje skulle være.« »Vil du ikke gerne have et nyt hus i stedet for det gamle,« spurgte Vorherre. »Jo, hvis jeg kan få det, ville jeg naturligvis være glad,« sagde manden. Gud opfyldte hans ønsker og forvandlede det gamle hus til et smukt nyt, gav dem endnu en gang sin velsignelse og drog videre.

Det var allerede højlys dag, da den rige mand stod op. Da han kiggede ud ad vinduet, så han, at der lige overfor i stedet for den gamle hytte lå et nyt, pænt rødt hus med røde tagsten. Han gjorde store øjne, kaldte på sin kone og sagde: »Hvordan i al verden er det gået til. I går lå der en ussel hytte og nu ligger der et smukt, nyt hus. Løb over og få at vide, hvordan det er gået til.« Konen gik derover og spurgte folkene ud, og manden sagde: »I går aftes kom en vandringsmand og bad om natteleje, og da han sagde farvel gav han os et løfte om tre ting, den evige salighed, sundhed og det daglige brød, så længe vi lever, og til sidst gav han os også dette pæne hus i stedet for det gamle.« Konen skyndte sig hjem og fortalte det til sin mand. »Jeg kunne piske mig selv,« råbte han, »havde jeg dog bare vidst det. Den fremmede var først her og bad om husly, men jeg jog ham bort.« »Skynd dig at ride efter ham,« sagde konen, »så kan du måske indhente ham, men så må du også få ham til at opfylde tre af dine ønsker.«

Manden fulgte det gode råd og jog af sted på hesten, til han indhentede Vorherre. Han talte venligt og indsmigrende til ham og bad ham ikke være vred over, at han ikke straks havde lukket op.

Han Havde ledt efter nøglen til døren, og da han kom med den, var der ingen. Hvis han igen kom samme vej, måtte han endelig tage ind hos ham. »Det skal jeg nok, hvis jeg kommer tilbage,« sagde Vorherre. Den rige spurgte nu, om han ikke også måtte få tre ønsker opfyldt ligesom den anden mand. Det måtte han nok, men Vorherre sagde, at han skulle hellere lade være med at ønske noget, for han ville ikke få gavn af det. Men manden sagde, at når han vidste, hans ønsker gik i opfyldelse, skulle han nok sørge for at finde på noget, som kunne bringe ham lykke. »Rid så hjem,« sagde den gode Gud, »og de tre første ønsker, du gør, skal gå i opfyldelse.«

Den rige mand havde nu opnået, hvad han ville, og red hjem, idet han grundede på, hvad han skulle ønske sig. Mens han sad der i dybe tanker, lod han tømmeren synke, og hesten begyndte at springe frem og tilbage, så han hele tiden blev forstyrret og ikke kunne samle sine tanker. »Rolig, Lise,« sagde han og klappede den på halsen, men hesten blev ved med sine krumspring. Til sidst blev han gal i hovedet og råbte utålmodig: »Gid du da må brække halsen.« Næppe havde han sagt det, før hesten faldt om og lå stendød, uden at røre sig. Således var hans første ønske gået i opfyldelse. Da han var gerrig, ville han ikke lade sadlen blive siddende, spændte den af, tog den på ryggen og begav sig videre til fods. »Du har jo endnu to ønsker tilbage,« tænkte han, og det trøstede ham. Mens han langsomt gik hen ad den sandede vej, og solen henimod middag begyndte at brænde og stikke, blev han gnaven og i dårligt humør, saddelen trykkede ham, og han kunne stadig ikke finde på, hvad han skulle ønske sig. »Selv om jeg ønskede mig alverdens skatte,« tænkte han, »ville jeg dog bagefter komme i tanker om både det ene og det andet, det ved jeg i forvejen. Jeg vil lave det sådan, at jeg slet ikke kan ønske mig mere.« Han sukkede. »Ja, hvis jeg bare var den bayerske bonde,« tænkte han, »han ønskede sig for det første rigtig meget øl, og for det andet ligeså meget øl, han kunne drikke, og for det tredje en tønde øl til.« Hvert øjeblik syntes han, at han havde fundet det, men når det kom til stykket, var det dog for lidt. Han kom til at tænke på, hvor godt hans kone havde det. Hun sad derhjemme i en varm stue og lod sig maden smage. Det ærgrede ham, og inden han fik tid til at tænke sig om, slap det ham ud af munden: »Bare hun sad derhjemme på sadlen uden at kunne komme ned, i stedet for at jeg skal gå her og slæbe på den.« I samme øjeblik var sadlen borte, og han mærkede, at hans andet ønske også var gået i opfyldelse. Han blev hed om ørene og begyndte at løbe for at nå hjem og sidde ganske alene i sin stue og finde på noget rigtig godt som det sidste ønske. Men da han lukkede døren op, sad hans kone midt i stuen på sadlen og jamrede og skreg, fordi hun ikke kunne komme ned. »Vær bare rolig,« sagde han, »jeg skaffer dig alverdens rigdomme, når du bare bliver siddende rolig.« Hun skældte ham ud for et fæ og sagde: »Hvad kan alle skatte nytte mig, når jeg skal blive siddende her. Du har ønsket mig herop, nu må du også hjælpe mig ned igen.« Hvad enten han ville eller ej, måtte han bruge sit tredje ønske for at hjælpe hende til at slippe ned, og straks, da han havde sagt det, blev hun fri. Altså havde han ikke andet ud af det end ærgrelse, ulejlighed og skældsord, og ovenikøbet havde han mistet sin hest. Men den fattige mand og den fattige kone levede glade og fromme til de døde.

Den flinke jæger

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en ung fyr, som havde lært smedehåndværket. Han sagde en dag til sin far, at han ville drage ud i verden og prøve sin lykke. »Det er meget fornuftigt,« sagde faderen, og gav ham nogle penge med på rejsen. Han drog så af sted for at søge efter arbejde. Men smedehåndværket gik ikke rigtigt for ham, så han tabte lysten til det og ville hellere være jæger. En dag, da han gik henad vejen, mødte han en jæger i grøn frakke, der spurgte hvor han skulle hen. Den unge mand fortalte, at han var smedesvend, men han var forresten ked af det, og ville hellere være jæger. Han ville meget gerne straks gå i lære hos jægeren. Det gik denne ind på, og den unge smed tjente ham i nogle år og lærte ham kunsten af. Så ville han prøve sin lykke på egen hånd. Til løn for sin tjeneste fik han ikke andet end en bøsse, men den havde den egenskab, at den altid ramte. Den unge jæger drog så af sted og kom til en stor skov. Hele dagen gik han uden at kunne komme ud af den, og om aftenen satte han sig op i et højt træ, så de vilde dyr ikke kunne få fat i ham. Henimod midnat syntes han, at han så et lys skinne i nogen afstand. Han lagde nøje mærke til, hvor det var, og for at være sikker på ikke at gå forkert, kastede han sin hat i retning af lyset. Derpå kravlede han ned af træet, gik hen til hatten, satte den på igen og gik så lige ud for næsen. Jo længere han gik, jo større blev lyset, og til sidst så han, at det var et vældigt stort bål. Tre kæmper sad rundt om og drejede en okse på et spid. »Det er bedst, jeg smager om kødet snart er mørt,« sagde den ene, rev et stykke af og skulle lige til at putte det i munden, så skød jægeren det ud af hånden på ham. »Nu river vinden det sandelig fra mig,« sagde han og tog et andet stykke, men også det skød jægeren bort. Da blev kæmpen vred og gav den, der sad ved siden af ham, enørefigen. »Hvorfor river du det fra mig,« råbte han. »Jeg har ikke taget det,« svarede den anden, »det er vel en eller anden jæger, som har skudt det ud af hånden på dig.« Kæmpen tog nu det tredje stykke kød, men heller ikke det, kunne jægeren lade ham beholde. »Det må være en god jæger, der sådan kan skyde maden ud af hånden på mig,« sagde han, »ham kunne vi nok bruge.« Han råbte så højt: »Kom kun frem, jæger, og spis med, vi skal ikke gøre dig noget. Men hvis vi må bruge magt, for at få fat i dig, er det ude med dig.« Den unge mand gik så hen til kæmperne og sagde, at han var jæger. Han kunne ramme alt, hvad han sigtede på. Kæmperne sagde, at hvis han ville følge med dem, skulle han få det godt. De fortalte ham nu, at der udenfor skoven var et dybt vand. På den anden side lå der et tårn, og derinde sad en dejlig prinsesse, som de meget gerne ville have fingre i. »Det skal jeg nok klare,« sagde jægeren. »Det er ikke så lige en sag,« sagde en af kæmperne, »for der ligger en lille hund, som straks begynder at gø, når nogen nærmer sig, og så vågner hele hoffet. Derfor kan vi ikke komme ind. Tror du, at du kan dræbe hunden?« - »Det er min mindste kunst,« sagde jægeren. Han sejlede nu ud på vandet, og da han ville lægge til ved den anden bred kom hunden farende, men han tog i en fart sin bøsse og dræbte den. Kæmperne blev meget glade og tænkte, at nu havde de allerede prinsessen, men jægeren ville dog først se, hvordan det hele gik, og sagde, at de skulle blive udenfor, til han kaldte på dem. Han gik ind i slottet. Der var dødsstille, alle sov. I det første værelse hang der på væggen en sølvsabel, hvori der var indridset en guldstjerne og kongens navn. På bordet lå et forseglet brev, det åbnede han, og deri stod, at den der ejede denne sabel, kunne overvinde alt. Han tog sablen om livet, gik videre, og kom ind i det værelse, hvor prinsessen lå. Hun var så dejlig, at han stod stille og så på hende, og knapt turde trække vejret. »Jeg tør ikke give denne uskyldige pige i kæmpernes vold,« tænkte han, »de har sikkert ondt i sinde.« Han så sig om og fik øje på et par tøfler, der stod under sengen. På den højre stod hendes fars navn og en stjerne, og på den venstre hendes eget navn og en stjerne. Der lå også et stort silketørklæde, og på højre side stod med guldbogstaver hendes fars navn, på venstre side hendes eget. Jægeren klippede det stykke af, hvor kongens navn stod, og stak den højre tøffel i lommen. Prinsessen lå stadig og sov. Hendes særk var syet helt fast om hende. Han skar nu også et stykke af den og puttede den

i lommen, men gjorde det så forsigtigt, at han slet ikke rørte ved hende. Så gik han sin vej, og lod hende sove i ro. Da han kom hen til porten, stod kæmperne der og ventede på, at han skulle komme med prinsessen. Han råbte til dem, at de skulle bare komme ind. Han havde fået fat på prinsessen, men han kunne ikke få døren op, de måtte krybe igennem hullet her. En af dem kom derhen, jægeren snoede hans hår om sin hånd, trak hans hovede ind, huggede det af med sablen og halede så hele kroppen bagefter. Han kaldte nu på de to andre, og det gik dem på samme måde. Han var meget glad over at have befriet prinsessen fra hendes fjender, skar tungerne ud af munden på kæmperne og stak dem i lommen. »Nu går jeg hjem til min far,« tænkte han, »så kan han se, hvad jeg allerede har udrettet. Men så må jeg ud i den vide verden igen. Den lykke, Gud vil give mig vinder jeg nok.«

Da kongen i slottet vågnede, så han de tre døde kæmper. Han gik straks ind til sin datter, vækkede hende og spurgte, hvem der havde dræbt kæmperne. »Det ved jeg ikke, lille far,« svarede hun, »jeg har sovet.« Da hun ville tage sine tøfler på, manglede den højre. Der var også klippet et stykke både af hendes silketørklæde og af hendes særk. Kongen lod hele hoffet kalde sammen og spurgte, hvem der havde befriet hans datter. Da trådte en af hans officerer, der var enøjet og meget grim, frem og sagde, at han havde gjort det. Den gamle konge lovede ham så, at han til belønning skulle få prinsessen til ægte. Men prinsessen sagde: »Hellere end at gifte mig med ham, vil jeg drage ud i den vide verden, så langt mine fødder kan bære mig.« Kongen befalede nu, at hun i stedet for sine prægtige klæder, skulle tage en bondepigekjole på og gå sin vej. Hun kunne gå hen til en pottemager og begynde at handle med kar og krukke. Hun gjorde, som han sagde, gik hen til en pottemager, fik nogle krukke og lovede ham, at hun skulle betale ham om aftenen, når hun havde solgt dem. Kongen befalede hende, at sætte sig med krukkerne på et gadehjørne, og han fik så fat i nogle vogne, som skulle køre midt igennem det hele, så de gik itu. Da prinsessen havde stillet sine varer op på gaden, kom vognene kørende, og der lå alle krukkerne i tusind skår.. Hun gav sig til at græde. »Hvordan skal jeg dog kunne betale pottemageren,« sagde hun. Det var imidlertid kongens mening på denne måde at tvinge hende til at gifte sig med officererne. Hun gik hen til pottemageren og bad, om hun igen måtte låne nogle krukke, men han sagde nej. Hun fik ingen, før hun havde betalt de andre. Da gik hun grædende op til sin far og sagde, at hun ville gå ud i den vide verden. »Jeg vil bygge et hus ude i skoven, og der kan du bo, så længe du lever,« sagde kongen, »du skal lave mad til alle og enhver, men du må ikke tage imod penge for det.« Da huset var færdigt, blev der slået et skilt op, hvorpå der stod: »I dag for intet, i morgen for penge.« Hun levede nu i lang tid derinde, og rygtet om, at der sad en jomfru og lavede mad for intet, trængte viden om. Det kom også jægeren for øre, og han tænkte: »Det var noget for mig. Jeg er jo en fattig fyr.« Han tog så sin bøsse og ransel, hvori han havde gemt alt det, han havde taget i slottet, gik ud i skoven og fandt også det lille hus, hvor der stod: »I dag for intet, i morgen for penge.« Om livet havde han den sabel, hvormed han havde dræbt kæmperne, og han trådte nu ind i huset og bad om noget at spise. Han sad og glædede sig ved synet af den dejlige pige, og hun kom nu hen til ham og spurgte, hvor han kom fra og hvor han skulle hen. »Jeg drager rundt og ser mig om i verden,« svarede han. Hun spurgte så, hvordan han havde fået fat i den sabel med hendes fars navn. »Er du en prinsesse?« spurgte han. Hun nikkede. »Med denne sabel har jeg hugget hovedet af tre kæmper,« sagde han og tog tungerne, tøflerne og de små stumper af halstørklædet og særken frem. Hun blev meget glad og sagde, at han havde frelst hende. Derpå fulgtes de op til den gamle konge, gik med ham ind i prinsessens værelse og fortalte, at det var jægeren, som havde dræbt kæmperne. Da kongen så tungerne og de andre sager, tvivlede han ikke om, at det var sandt, og til prinsessens store glæde sagde han, at hun skulle giftes med jægeren. Denne blev nu klædt på, som om han var en fornem herre, og kongen foranstaltede et stort gæstebud. Ved bordet sad officeren på venstre, jægeren på højre side af prinsessen, og officeren troede, at det var en fremmed herre, som var kommet på besøg. Da de havde spist og drukket, sagde kongen til officeren, at han ville give ham en gåde. »Der var en mand, som sagde, at han havde dræbt tre kæmper, og da man spurgte ham, hvor tungerne var, så han efter i

kæmpernes mund, og så var der ingen. Hvordan kunne det gå til? « - »De har vel ikke haft nogen,« sagde officeren. »Alle dyr har en tunge,« sagde kongen, »men hvad skal man gøre ved sådan en bedrager?« - »Han skal rives i stykker,« sagde officeren. »Du har dømt dig selv,« sagde kongen. Officeren blev nu sat i fængsel og revet i fire stykker, og jægeren holdt bryllup med prinsessen. Han hentede så sin far og mor, og de levede glade og lykkelige hos deres søn. Da den gamle konge døde, arvede han riget.

Den fugl Grif

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en konge, men hvor han regerede eller hvad han hed, ved jeg ikke. Han havde ikke andre børn end en eneste datter, som altid var syg, og ingen læge kunne helbrede hende, men der var engang blevet spået, at hun kunne blive rask, når hun spiste et æble. Kongen lod derfor bekendtgøre, at den, der kunne bringe ham dette æble, skulle få hans datter til ægte og blive konge over hele landet. Udenfor byen levede der en bonde, som havde tre sønner. »Gå ind i haven og pluk en kurvfuld af de dejlige, røde æbler,« sagde han til den ældste, som hed Ole, »måske kan de gøre kongedatteren rask, og så får du hende til kone og bliver konge.« Sønnen gjorde det da også og begav sig på vej. Da han havde gået et lille stykke mødte han en gammel mand, som spurgte hvad han havde i kurven. »Frølår,« svarede Ole. »Nå, så siger vi det,« sagde manden og gik videre. Langt om længe kom Ole til slottet og fortalte, at han kom med nogle æbler, som nok ville gøre prinsessen rask. Kongen blev meget glad, men da Ole tog låget af kurven, så han til sin forfærdelse, at den var fyldt med frølår, som lå og kravlede omkring. Da kongen så det, blev han meget vred, og lod ham øjeblikkelig kaste på porten. Da han kom hjem og fortalte, hvordan det var gået, sendte den gamle den anden søn, som hed Mads, af sted, men det gik ham akkurat ligesådan. Han mødte også den lille mand, der spurgte hvad han havde i kurven, og han svarede: »Svinebørster.« - »Nå, så siger vi det,« sagde manden. Da Mads kom op på slottet og sagde, han havde æbler, som skulle helbrede prinsessen, troede tjenerne først, det ikke var sandt, og ville ikke lukke ham ind, men da Mads blev ved at forsikre dem derom, lod de sig til sidst overtale til at lade ham komme ind til kongen. Men da han lukkede kurven op, var den fuld af svinebørster, og kongen blev skrækkelig vred og lod ham piske ud af gården.

Han løb nu hjem og fortalte, hvordan det var gået ham, og den tredje søn, som de kaldte dumme Hans, bad da sin far, om han måtte få lov til at gå op på slottet. »Jo, du er mig den rette karl,« sagde den gamle, »når ikke engang de kloge kan hjælpe, hvad skulle så du kunne gøre.« Men fyren blev ved at plage. »Å, gå dog væk, din dumme dreng,« sagde faderen gnavent, »vent til du bliver noget klogere.« Derpå vendte han sig om, men Hans trak ham i frakken. »Lad mig nu få lov, far,« bad han. »Nå, ja, ja, så for mig gerne,« svarede faderen, »du kommer såmænd nok hjem igen.« Hans hoppede og sprang af henrykkelse. »Se, hvor han skaber sig, det tossehovede,« sagde den gamle, »han bliver dummere for hver dag, der går.« Hans lod sig imidlertid ikke forstyrre i sin glæde. Da det var sent på aftenen, og han alligevel ikke kunne komme til slottet den dag, besluttede han at vente til næste morgen. Han lukkede næsten ikke et øje hele natten, og når han endelig engang blundede lidt, drømte han om dejlige piger og slotte og guld og sølv. Tidlig næste morgen begav han sig på vej, og lidt efter kom den gamle mand gående bagfra, trak ham i trøjen og spurgte, hvad han havde i kurven. Han svarede at det var æbler, som prinsessen skulle spise for at blive rask. »Nå, så siger vi det,« sagde den gamle.

Men da Hans kom til slottet, var der ikke tale om, at de ville lukke ham ind, for der havde allerede været to, som sagde, de havde æbler, og den ene havde haft frølår og den anden svinebørster. Hans blev ved at forsikre, at han havde de dejligste æbler i hele kongeriget. Tjenerne syntes, han gjorde sådan et troværdigt indtryk, og da han kom ind til kongen og tog låget af kurven viste det sig også, at den var fuld af de lækreste æbler. Kongen lod dem straks bringe til sin datter og gik nu i spændt forventning om, hvad virkning de ville gøre. Lidt efter kom datteren selv sund og frisk ind til ham og han blev ude af sig selv af glæde. Men han ville alligevel ikke lige straks give Hans hende til kone. Han skulle først lave en båd, som gik ligeså godt på landet som i vandet. Hans gik ind på det og gik hjem og fortalte, hvordan det var gået ham. Den gamle sendte da Ole ud i skoven for at lave båden, og han arbejdede flittig og fløjtede imens. Ved middagstid, da solen brændte hedt, kom den lille mand og spurgte, hvad han lavede. »Et træfad,« svarede Ole. »Nå, så siger vi

det,« sagde den gamle. Om aftenen, da Ole troede, han var færdig og ville sætte sig op i båden, var den ikke anderledes end et almindeligt træfad. Næste dag gik Mads ud i skoven, men det gik ham ligesom Ole. Den tredje dag gik Hans derud. Han arbejdede flittigt og sang og fløjtede, så det klang gennem skoven. Ved middagstid kom den lille mand igen og spurgte, hvad han lavede. »Jeg laver en båd, der kan gå ligeså godt på land som på vand,« svarede Hans. »Nå, så siger vi det,« sagde den gamle, og da solen sank, var Hans fiks og færdig med sin båd og roede af sted til slottet, og det gik med vindens fart. Kongen havde set ham i lang afstand, men ville alligevel nødtigt give ham sin datter til kone og forlangte, at han først skulle vogte hundrede harer fra morgen til aften, og hvis der blev en eneste af dem borte, fik han hende slet ikke. Hans gik næste morgen ud i skoven med hele sin hjord og passede nøje på, at ingen af dem løb sin vej. Kort efter kom der en pige oppe fra slottet og bad, om han i en fart ville give hende en hare, for der kom fremmede, og den skulle steges. Hans mærkede nok, hvad der stak bagved og svarede, at kongen kunne vente til næste dag med at give sine gæster haresteg. Men pigen blev ved at trænge ind på ham, og til sidst sagde han, at hvis prinsessen selv ville komme, skulle hun få en. Pigen gik hjem og fortalte det, og da hun var gået, kom den lille mand og spurgte, hvad han bestilte. »Jeg passer på, at ingen af harerne løber deres vej,« svarede han, »for så får jeg ikke prinsessen og bliver ikke konge.« - »Godt,« sagde den gamle mand, »der har du en fløjte. Hvis en af harerne løber bort, behøver du blot at blæse i den, så kommer den straks tilbage.« Lidt efter kom prinsessen, og Hans gav hende en af harerne, men da hun var kommet hundrede skridt bort, blæste han i fløjten, og øjeblikkelig sprang haren fra hende og løb tilbage til hjorden. Om aftenen blæste han igen i fløjten, og da han havde set, at de allesammen var der, drev han dem tilbage til slottet. Kongen blev meget forbavset da han så, at der ikke manglede en eneste, men ville alligevel ikke give ham sin datter, før han havde bragt ham en fjer af fuglen Grif. Hans begav sig straks på vej og gik lige ud for næsen. Om aftenen kom han til et slot og bad, om han måtte blive der om natten, for dengang havde man ingen kroer. Han blev venligt modtaget og slotsherren spurgte, hvor han ville hen. »Til fuglen Grif,« svarede Hans. »Vil du det,« sagde han, »man siger jo, at den ved alt. Vil du ikke spørge den, hvor nøglen til mit jernpengeskrin er blevet af.« - »Jo, det skal jeg nok,« sagde Hans. Tidlig næste morgen gik han videre og om aftenen kom han til et andet slot, hvor han blev om natten. Da slotsherren fik at vide, hvor han skulle hen, fortalte han, at han havde en datter, som var meget syg, og bad ham nu spørge fuglen, hvad han skulle gøre for at få hende rask igen. Hans lovede det og drog derpå videre. Kort efter kom han til en dyb flod, hvor der ikke var nogen færge, men en stor mand, som måtte bære alle folk over. Manden spurgte, hvorhen rejsen gik. »Til fuglen Grif,« svarede Hans. »Så må du gøre mig en tjeneste,« sagde manden, »spørg den, hvorfor jeg må gå her og bære alle mennesker over vandet.« - »Det skal jeg nok,« sagde Hans, og derpå tog manden ham på ryggen og bar ham over. Langt om længe kom Hans til fuglen Grifs hus. Der var ikke andre hjemme end fru Grif, og hun spurgte ham, hvad han ville. Hans sagde da, at han skulle have en af hendes mands fjer og fortalte hende også om slotsherren, hvis nøgle var blevet borte, og om manden med den syge datter og om den store, store mand, som måtte bære alle mennesker over vandet. »Ja, min ven,« sagde fru Grif, »min mand spiser alle de kristne mennesker, han kan få fat i, men du kan krybe ind under sengen og vente, til han er faldet i søvn, så kan du rive en fjer af ham, og det du ønsker at vide, skal jeg nok selv spørge ham om.«

Hans gjorde det. Men ligesom Grif kom ind i stuen sagde han: »Jeg lugter kristenkød.« - »Ja, her har også været en, men han er gået igen,« svarede fru Grif, og dermed gav han sig tilfreds. Midt om natten, da fuglen Grif snorkede af alle kræfter, strakte Hans hånden ud og rev en fjer af den. I det samme vågnede den, for op og råbte: »Jeg lugter kristenblod, der var nogen, som ruskede mig i vingen.« - »Du har drømt,« sagde konen, »jeg har jo sagt dig, at her har været et menneske i dag. Han fortalte mig for resten forskellige ting. Han kom lige fra et slot, hvor nøglen til pengeskrinet var blevet borte.« - »De tossehoveder,« sagde Grif, »den ligger ude i brændeskuret under huggeblokken.« - »Han har også været i et andet slot, hvor der var en syg pige, som slet ikke kunne blive rask igen. Hvad skal de gøre ved hende?« - »Det er let nok, svarede Grif, »inde

under kældertrappen er der en skrubtudse, som har lavet en rede af hendes hår. Når hun får hårene igen, bliver hun rask. »Så fortalte han mig til sidst, at han var kommet over en flod, hvor der altid gik en mand og bar folk frem og tilbage. Hvordan kan han slippe for det?« - »Det er en smal sag,« svarede fuglen. »Bare han midt ude i floden sætter den, han har på ryggen ned i vandet, så er han selv fri.«

Næste morgen tidlig stod fuglen Grif op og gik ud. Hans krøb da frem fra sit skjulested. Den smukke fjer havde han, og han havde også ganske tydelig forstået, hvad fuglen havde sagt. Fru Grif gentog det for ham for at være sikker på, at han huskede det, og så begav han sig igen på vej. Først kom han til manden i vandet, som spurgte, hvad fuglen havde sagt. Hans ville ikke fortælle ham det, før de kom over på den anden bred. Så bar manden ham over, og Hans sagde ham, hvad han skulle gøre. Han blev meget glad og tilbød til tak at bære Hans en gang til frem og tilbage over floden, men han sagde nej tak. Han havde fået nok af den ene gang. Derpå kom han til slotsherren, der havde den syge datter. Hun var så svag, at hun ikke kunne støtte på benene, og Hans tog hende derfor på armen og bar hende ned til kældertrappen. Der tog han skrubtudsereden frem, lagde den i hendes hånd, og øjeblikkelig var hun rask igen. Hendes forældre blev ude af sig selv af glæde og gav ham ligeså meget guld, han ville have. Hans gik nu videre, og da han kom til det næste slot, gik han lige ned i brændehuset og flyttede huggeblokken, og der lå nøglen. Slotsherren blev meget glad og gav Hans til belønning en hel del af det guld, som lå i kisten, og desforuden en mængde får og køer og geder.

Da Hans kom til kongen med alle disse gode ting spurgte han ham, hvor han havde fået alt det fra. Hans sagde, at fuglen Grif havde givet ham alt, hvad han ville have. Kongen fik lyst til også at prøve sin lykke og begav sig på vej. Da han kom til floden, tog manden ham på ryggen, men han var netop den første der kom, efter at Hans havde været der, og midt ude i vandet satte manden ham ned og løb sin vej. Kongen druknede, og Hans giftede sig med kongedatteren og blev konge over hele riget.

Den gamle Hildebrand

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en bondemand og en bondekone. Præsten der i landsbyen syntes godt om hende og ville forfærdelig gerne tilbringe en hel dag rigtig fornøjeligt sammen med hende, og det ville hun også. En dag sagde han til hende: »Nu skal I bare høre. Jeg har fundet en måde, hvorpå vi kan komme til at tilbringe en glad dag sammen. Ser I, på onsdag lægger I jer til sengs og siger til jeres mand, at I er syg, og så skal I klage og stønne og blive ved med det lige til søndag. Så siger jeg i min prædiken, at den, der hjemme har et sygt barn, en syg mand eller kone, far eller mor, søster eller bror, eller hvem det nu er, skal gøre en valfart til Hanebjerget i Vælskland, hvor man for to øre får et fjerdingkar laurbær, så bliver det syge barn, den syge mand eller kone, far eller mor, søster eller bror, eller hvem det nu er, rask lige på stedet.«

»Det skal jeg nok,« sagde bondekonen. Om onsdagen blev hun liggende i sengen og gav sig og klagede ganske forfærdeligt. Hendes mand bragte hende alt, hvad han kunne tænke sig, men det hjalp ikke en smule. Om søndagen sagde hun: »Jeg er så syg, som om jeg skulle opgive ånden med det samme, men før jeg dør, vil jeg dog høre præstens prædiken i dag.« - »Nej, nej, min pige,« sagde bonden, »det må du ikke. Det bliver bare værre, når du står op. Nu skal jeg gå i kirke og høre rigtig godt efter og fortælle dig alt, hvad præsten siger.« - »Ja, så gør det,« sagde hun, »men pas nu rigtig på, så du kan fortælle mig det alt sammen.« Bonden gik så i kirke, og præsten begyndte så at prædike og sagde, at den, der hjemme havde et sygt barn, en syg mand eller kone, far eller mor, søster eller bror, eller hvem det nu var, skulle gøre en valfart til Hanebjerget i Vælskland, hvor man kunne få et fjerdingkar laurbær for to øre, så blev det syge barn, den syge mand eller kone, far eller mor, søster eller bror, eller hvem det nu var, rask på stedet, og hvis nogen ville gøre rejsen, skulle han blot efter gudstjenesten komme hen til ham, så skulle han give ham en sæk til laurbærrene og en toøre. Ingen var gladere end bonden og efter gudstjenesten gik han lige hen til præsten og fik sækken og toøren. Derpå gik han hjem og udenfor døren råbte han allerede: »Halløj, lille kone, nu er du så godt som rask. Præsten sagde i dag, at den der havde et sygt barn, en syg mand eller kone, far eller mor, søster eller bror, eller hvem det nu var, skulle blot gøre en valfart til Hanebjerget i Tyskland, hvor man får et fjerdingkar laurbærblade for to øre, så blev det syge barn, den syge mand eller kone, far eller mor, søster eller bror, eller hvem det nu var, rask lige på stedet. Nu har jeg fået en sæk og en toøre af præsten, og nu går jeg straks af sted, for at du kan blive rask så snart som muligt.« Han gik nu, og ligesom han var ude af døren, stod konen op, og et øjeblik efter kom præsten. Nu vil vi imidlertid lade de to være alene med hinanden, og i stedet forgå med bondemanden. Han gik så hurtigt han kunne for i en fart at nå Hanebjerget, og så mødte han sin svoger, der var æggehandler, og havde været inde på torvet og sælge æg. »Hvor skal du hen i sådan en fart?« spurgte svogeren. »Jeg har travlt,« svarede bonden, »min kone er syg, og i dag sagde præsten i sin prædiken, at hvis man hjemme havde et sygt barn, en syg mand eller kone, far eller mor, søster eller bror, eller hvem det nu var, så skulle man gøre en valfart til Hanebjerget i Vælskland, hvor man for to øre får et fjerdingkar laurbærblade, så bliver det syge barn, den syge mand eller kone, far eller mor, søster eller bror, eller hvem det nu var, rask lige på stedet. Han gav mig så en sæk og en toøre og så begav jeg mig på vej.« - »Å, snak, svoger,« sagde æggehandleren, »du er da ikke så dum at tro det. Nej, jeg skal sige dig noget. Præsten vil gerne være en hel dag alene med din kone, og så har han bundet dig det på ærmet for at få dig af vejen.« - »Jeg gad dog nok vide, om det er sandt,« sagde bonden. »Kryb ned i min æggekurv,« sagde svogeren, »så bærer jeg dig hjem, så kan du selv se.« Bonden krøb så ned i kurven, og svogeren bar ham hjem. Der var et ordentligt halløj. Bondekonen havde slagtet alt sit fjerkræ og bagt kager, og præsten havde taget sin violin med. Svogeren bankede på, og konen spurgte hvem det var. »Det er mig, svigerinde,« svarede manden, »I kommer til at give mig husly

i nat. Jeg har ikke fået solgt mine æg på torvet, så jeg må bære dem hjem igen, men de er så tunge, så jeg kan ikke mere, og det er også så mørkt.« - »I kommer rigtignok svært ubelejligt,« sagde konen, »men når det ikke kan være anderledes, så kom ind og sæt jer hen på bænken ved ovnen.« Svogeren kom ind og satte sig med sin store kurv ved siden af sig, og præsten og bondekonen var nok så lystige. Til sidst sagde præsten: »Hør lille kone, I synger jo så kønt, syng engang lidt for os.« - »Jeg kan ikke mere,« sagde konen, »i mine unge dage kunne jeg nok, men det er forbi nu.« - »Gør det nu kun,« sagde præsten, og så begyndte hun: »Gudskelov, min mand er langt herfra, i Vælskland ved Hanebjerget, hurra.« Præsten sang så:

*»Å gid han ville blive væk,
rigtig længe, med samt sin laurbærsæk,
halleluja!«*

Nu begyndte svogeren at synge (jeg har glemt at fortælle, at bonden hed Hildebrand):

*»Hvad nu, du kære Hildebrandt,
kan du nu se, at jeg talte sandt.«*

Og bonden i kurven begyndte at synge:

*»Nu siger jeg til legen stop,
skynd dig, hjælp mig af kurven op.«*

Så kravlede han op af kurven og bankede præsten ud af huset.

Alfernes gave

Fra Grimms Eventyr

En skrædder og en guldsmed var engang på vandring sammen, og en aften, da solen var sunket bag bjergene, klang det fra det fjerne musik, som stadig blev tydeligere. Den lød så besynderligt, men var dog så smuk, at de glemte al deres træthed og gik rask af sted. Men månen var allerede stået op, da de kom til en høj, hvor de fik øje på en mængde små mænd og kvinder, som holdt hinanden i hænderne og sprang rundt i en lystig dans. De sang selv dertil, og det var den musik, vandringsmændene havde hørt i det fjerne. I midten sad en gammel mand, noget større end de andre. Han havde en broget frakke på, og hans grå skæg hang ham langt ned over brystet. De blev forundret stående og så på dansen. Den gamle vinkede, at de skulle komme nærmere, og de små fyre åbnede venligt kredsen for dem. Guldsmeden, som havde en pukkel og var stor på det som alle pukkelryggede, trådte frem, men skrædderen holdt sig først lidt tilbage. Men da han så, hvor lystig det gik til, tog han mod til sig og fulgte efter. Kredsen lukkede sig nu igen, og de små dansede videre med deres vilde spring. Den gamle tog imidlertid en stor kniv, som han havde i bæltet, sleb den, og da den var blevet skarp nok, så han sig om efter de to fremmede. De blev bange, men de fik ikke tid til at tænke sig om, for den gamle greb i en fart fat i guldsmeden og ragede hans skæg og hår af, og det gik skrædderen ligeså. Men deres angst forsvandt, da den gamle venligt klappede dem på skulderen, som om han ville sige, at det var pænt af dem, at de slet ikke havde strittet imod, men ganske roligt fundet sig i det. Han pegede på en bunke kul, som lå ved siden af, og betydede dem, at de skulle fylde deres lommer med dem. De adlød begge to, skønt de ikke vidste, hvad de skulle bruge kullene til, og gik så videre for at finde nattely. Da de kom ned i dalen, hørte de et ur slå tolv. Øjeblikkelig forstummede sangen, alt forsvandt, og højen lå ensom og forladt i måneskinnet.

De to vandringsmænd kom ind i en kro, lagde sig på strålejet og dækkede sig til med deres frakker, men de var så trætte, at de glemte at tage kullet ud af lommen. Næste morgen vågnede de tidligere end sædvanlig, fordi det var, ligesom der lå noget tungt oven på dem. De stak hånden ned i lommen, men ville ikke tro deres egne øjne, da de så, at den var fuld af det pure guld. Der var også både hovedhår og skæg på dem, så meget som de kunne ønske sig. De var nu rige folk, men guldsmeden, der var en gerrig rad og havde fyldt sine lommer bedst, var dobbelt så rig som skrædderen. Men mere vil altid have mere, og guldsmeden foreslog skrædderen at blive der endnu en dag og så om aftenen gå ud på højen hos de gamle for at få fat i nogle flere skatte. Men skrædderen ville ikke. »Jeg er tilfreds med det, jeg har fået,« sagde han, »nu nedsætter jeg mig, gifter mig med min elskede genstand, og så er jeg lykkelig.« For at føje guldsmeden lovede han dog at blive der endnu en dag.

Om aftenen hængte guldsmeden et par poser over skulderen for rigtig at kunne skrabe til sig og gik ud til højen. Det gik ligesom aftenen før. Den gamle ragede ham igen og gjorde tegn til ham, at han skulle tage noget kul med sig. Han betænkte sig ikke, men stoppede sine lommer fulde, vendte glad hjem og dækkede sig til med frakken. »Selv om det guld trykker, kan jeg nu nok finde mig i det,« tænkte han og sov ind i den søde forvisning om næste morgen at vågne som en knaldrig mand. Da han slog øjnene op, rejste han sig i en fart for at undersøge sine lommer, men hvor forbavset blev han ikke, da der ikke var andet end det sorte kul, hvor ofte han end stak hånden derned. »Jeg har endnu det guld, som jeg har fået den første nat,« tænkte han og tog det frem, men blev meget forskrækket, da han så, at det også var blevet til kul. Han slog sig med sin sortsmudsede hånd for panden, og følte så, at hans hoved var skaldet og glat som hans ansigt. Men det var ikke nok med den ulykke. Han opdagede, at han foran på brystet havde fået en pukkel, der var dobbelt så stor som den han havde på ryggen. Så indså han, at han var blevet straffet for sin begærlighed, og begyndte at græde højt. Den gode skrædder, som var blevet vækket derved,

trøstede ham så godt, han kunne, og sagde: »Du har været min kammerat på vandringen. Du skal blive hos mig og også bruge af mine penge.« Han holdt ord, men den stakkels guldsmed måtte hele sit liv beholde de to pukler og skjule sit skaldede hoved med en kalot.

Askepot

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang en rig mand, hvis kone blev syg, og da hun følte, at døden nærmede sig, kaldte hun på sin eneste datter og sagde: »Bliv ved at være from og god, min lille pige, så vil den gode Gud nok hjælpe dig. Og når jeg kommer i himlen, vil jeg se ned på dig, og mine tanker vil følge dig, hvor du går.« Derpå lukkede hun sine øjne og døde. Pigen gik hver dag ud til sin mors grav og græd og blev ved at være from og god. Da det blev vinter, bredte sneen et hvidt dække over graven, og da solen tog det bort, tog manden sig en anden kone.

Denne kone havde to døtre. De havde smukke ansigter, men deres hjerter var onde og hårde. Der begyndte nu en slem tid for den stakkels steddatter. »Skal den dumme tøs sidde herinde i stuen hos os,« sagde de onde piger, »den, der vil have noget at spise, må arbejde for det. Ud i køkkenet med den kokketøs.« De tog hendes smukke klæder fra hende og gav hende en gammel grå kjole og træsko. »Se hvor prinsessen er fin,« råbte de leende og jog hende ud i køkkenet. Der måtte hun arbejde strengt fra morgen til aften, stå op før daggry og hente vand og gøre ild på, lave mad og vaske op. Oven i købet gjorde søstre hende al den fortræd, de kunne, og kastede ærter og bønner i asken, så hun måtte have det besvær at samle dem op igen. Om aftenen, når hun var træt, havde hun ingen seng, hun kunne lægge sig i, men måtte sove ved siden af komfuret. Det var da intet under, at hun altid var støvet og snavset, og hun blev derfor kaldt Askepot.

Engang, da faderen skulle til marked, spurgte han sine steddøtre, hvad han skulle bringe med hjem til dem. »Smukke klæder,« sagde den ene, »perler og ædelstene,« bad den anden. »Men hvad vil du have, Askepot?« »Må jeg få den første gren, der støder imod din hat, når du går hjem,« bad hun. Han købte da også nye klæder og perler og ædelstene til sine to døtre. På hjemvejen løb han mod en gren, som puffede hatten af hovedet på ham, og han huskede nu, hvad Askepot havde bedt ham om, og brækkede den af. Da han kom hjem, gav han hver af sine døtre, hvad de havde ønsket sig. Askepot gik ud og plantede grenen på sin mors grav, og hendes tårer faldt ned på jorden. Grenen voksede til og blev til et prægtigt træ. Askepot gik hver dag ud og satte sig under træet og græd. Så kom der en hvid fugl flyvende og satte sig i træet, og når hun bad om noget, kastede den det ned i skødet på hende.

På denne tid traf kongen forberedelser til en stor fest. Alle smukke jomfruer i hele landet var indbudt, for at hans søn kunne vælge sig en brud iblandt dem. Da de to stedsøstre fik at vide, at de også skulle med, blev de i godt humør og sagde til Askepot: »Kom og red vort hår og børst vore sko. Nu skal vi til bryllup på kongens slot.« Askepot gjorde det, men græd, for hun ville også gerne til fest, og hun bad stedmoderen, om hun måtte komme med. »Vil du til bryllup?« sagde hun hånligt. »Du er sort som jorden og har hverken sko eller klæder.« Da hun blev ved med at bede, sagde stedmoderen: »Nu kaster jeg denne skål bønner i asken. Hvis du kan samle dem op inden to timer, skal du få lov at gå med.«

Askepot gik nu ud i haven og råbte: »Kom alle mine duer og alle små fugle under himlen og hjælp mig.

*Saml bøunnerne op, som I kan bedst,
Askepot skal i aften til fest.*

Straks kom to hvide duer flyvende ind ad køkkenvinduet, og efter dem kom en hel mængde andre fugle. Allesammen gav de sig til at samle bøunnerne op, og i mindre end en time var de færdige. Pigen bragte stedmoderen skålen og troede, at hun nu fik lov til at komme med til brylluppet. Men hun sagde: »Du bliver bare til latter, Askepot, du har jo ingen klæder.« Da pigen gav sig til at

græde, sagde hun: »Hvis du på en time kan samle disse to skåle bønner op af asken, skal du få lov til at komme med.«

Askepot gik igen ud i haven og sagde: »Kom mine duer og alle små fugle og hjælp mig.«

*»Saml bønnerne op, som I kan bedst,
Askepot skal i aften til fest.«*

Da kom alle fuglene flyvende ind ad vinduet, og inden en halv time var gået, havde de samlet alle bønnerne sammen i skålene. Pigen blev glad og troede, at hun nu skulle få lov til at komme med, men stedmoderen sagde: »Det kan slet ikke nytte noget, du kommer ikke med alligevel. Du har ingen klæder og kan heller ikke danse, så vi kom bare til at skamme os over dig.« Så kørte hun af sted med sine to døtre.

Da de var gået, skyndte Askepot sig ud på sin moders grav, stillede sig under træet og sagde

*»Lille træ, jeg beder dig,
kast guld og sølv herved til mig.«*

Fuglene kastede straks en guld- og sølvindvirket kjole og et par perlebroderede sko ned til hende. Hun tog det hurtigt på og gik op på slottet. Hendes stedmor og stedsøstre kunne ikke kende hende igen, men troede, det var en fremmed prinsesse. Det faldt dem ikke et øjeblik ind at tænke på Askepot, som de troede sad derhjemme ved komfuret i alt snavset og støvet. Prinsen kom hen, tog hende i hånden og dansede med hende og ville slet ikke give slip på hende igen, og når en anden kom og bukkede for hende, sagde han: »Hun danser med mig.«

Om aftenen ville hun gå hjem, og kongesønnen ville gå med hende for at få at vide, hvem hun var. Men hun løb foran ham og gemte sig i dueslaget. Kongesønnen ventede, til hendes far kom hjem, og fortalte ham, at pigen var sprunget ind i dueslaget. »Det skulle da vel aldrig være Askepot,« tænkte faderen og fik fat på en økse og huggede dueslaget itu, men der var ingen derinde. Da de gik ind i huset, lå Askepot ved ovnen i sine gamle, snavsede klæder. Hun var i en fart sprunget ud på den anden side af dueslaget og var løbet ud på sin mors grav og havde taget sin fine kjole af. Så havde hun trukket i sine sædvanlige laser og havde lagt sig i asken ude i køkkenet.

Da de allesammen igen næste dag var taget til festen, gik Askepot ud til træet og sagde

*»Lille træ, jeg beder dig,
kast guld og sølv herved til mig.«*

Straks kastede fuglen en kjole ned til hende, og den var endnu smukkere end den forrige. Alle forbavsedes over hendes skønhed, og kongesønnen kom straks hen og dansede med hende. Når der kom en anden og bukkede for hende, sagde han: »Hun danser med mig.«

Om aftenen ville hun hjem, og kongesønnen gik ned for at se, hvor hun boede, men hun løb fra ham og ind i haven bagved huset. Der klatrede hun i en fart op i et stort pæretræ, og prinsen kunne ikke begribe, hvor hun var blevet af. Han ventede, til faderen kom hjem, og sagde så til ham: »Pigen er sluppet fra mig igen, jeg tror hun er klatret op i pæretræet.« »Det skulle da vel aldrig være Askepot,« tænkte faderen, hentede en økse og huggede træet om, men der sad ingen deroppe. Og da de kom ind i køkkenet, lå Askepot i asken, som hun plejede. Hun var sprunget ned på den anden side af træet, havde bragt klæderne ud på graven og havde igen taget sine gamle pjalter på.

Dagen efter gik Askepot igen ud på sin moders grav og sagde:

*»Lille træ, jeg beder dig,
kast guld og sølv herved til mig.«*

Den kjole, fuglen nu kastede ned til hende, var prægtigere end nogen af de forrige, og skoene var helt forgyldte. Alle bryllupsgæsterne blev betaget af hendes store skønhed. Kongesønnen dansede med hende hele aftenen, og var der nogen anden, som bukkede for hende, sagde han: »Hun danser med mig.«

Om aftenen ville Askepot hjem, og kongesønnen ville følge hende, men hun slap fra ham igen. Hendes venstre sko blev imidlertid hængende fast i noget beg, som han havde ladet trappen smøre over med. Kongesønnen tog den lille, gyldne sko, gik til Askepots far og sagde: »Jeg gifter mig kun med den, der kan passe denne sko.« Da søstrene hørte det, blev de glade, for de havde smukke fødder begge to. Den ældste tog skoen og ville prøve den, og hendes mor hjalp hende. Men hun kunne ikke få plads til den store tå, hvor meget hun end anstrengte sig, og moderen rakte hende derfor en kniv og sagde: »Skær tåen af. Når du først er blevet dronning, behøver du jo ikke at gå.« Pigen gjorde det, fik skoen på og bed smerten i sig. Så gik hun ind til prinsen, der tog hende foran sig på hesten og red af sted med hende. Da de kom forbi Askepots mors grav, sad to hvide duer i træet og sang:

*»Kongesøn, se blodet vælder
purpurrødt af skoen ud.
Og den røde flod fortæller,
det er ej den rette brud.«*

Prinsen så nu, at blodet strømmede ud af skoen. Han red hjem med pigen, og sagde, at den anden søster skulle prøve skoen. Hun fik da også lykkelig og vel tæerne ned i den. Men hælen var for stor. »Skær et stykke af hælen,« sagde hendes mor og rakte hende en kniv, »når du bliver dronning, behøver du jo ikke at gå.« Pigen gjorde det, fik foden klemmt ned i skoen og bed smerten i sig. Kongesønnen tog hende nu foran sig på hesten og red hjem med hende, men da de kom forbi graven, sad duerne i træet og sang:

*»Kongesøn, se blodet vælder
purpurrødt af skoen ud.
Og den røde flod fortæller,
det er ej den rette brud.«*

Han så nu, at skoen var fuld af blod, og hendes hvide strømpe var helt rød. Han red straks hjem med hende og sagde: »Det er heller ikke hende, har I ikke flere døtre?« »Nej,« svarede manden, »ja det vil sige, min første kone havde nok en datter, som vi kalder Askepot, men hende kan det umuligt være.« Kongesønnen bad, om hun måtte komme ind, men stedmoderen sagde: »Nej, det kan virkelig ikke gå an, så snavset som hun er,« men prinsen ville absolut have det, og de kaldte så endelig på hende. Hun vaskede først sit ansigt og sine hænder og gik så ind og nejede for kongesønnen, der rakte hende skoen. Hun prøvede den, og den passede hende, som den var syet til hende. Og da hun rejste sig, og kongesønnen så hendes ansigt, kendte han hende straks igen. »Det er den rette,« råbte han glad. Stedmoderen og hendes to døtre blev blege af raseri, da prinsen tog Askepot foran sig på hesten og red af sted med hende. Da de kom til graven, sad de to hvide duer i træet og sang:

*»Kongesøn, den rette kvinde
fører du til dit palads.
Ingen røde dråber rinde,*

skoen foden er tilpas.«

Askepot kaldte på dem, og de kom flyvende og satte sig på hendes skulder.

Da brylluppet skulle fejres, kom de to søstre og ville indsmigre sig hos Askepot, fordi de tænkte, der måske kunne falde noget godt af til dem. Da prinsen og hans brud gik til kirke, gik den ældste på højre, den yngste på venstre side, men duerne, der sad på Askepots skuldre fløj hen og hakkede et øje ud på hver af dem. Da de gik ud, gik den yngste på højre og den ældste på venstre, og nu hakkede duerne deres andet øje ud.

Således blev de blinde for resten af deres liv til straf for, at de havde været så onde.

At dele ondt og godt

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en skrædder, som var lunefuld og gnaven, og hans kone, som var god og flittig og from, kunne aldrig gøre ham tilpas. Hvordan hun end bar sig ad, var han gnaven og utilfreds, brummede og skældte, og pryglede hende også. Da øvrigheden fik det at vide, lod de ham stævne og satte ham i fængsel, for at han skulle forbedre sig. Han sad der i nogen tid på vand og brød. Så blev han løsladt og måtte love, aldrig mere at prygle sin kone, men dele ondt og godt med hende, sådan som en god mand skal.

En tid lang gik det godt, men så begyndte han igen på sin gamle maner, og var gnaven og opfarende. Han turde jo ikke slå hende, men prøvede på at gribe hende i håret og ruske hende. Konen slap fra ham og løb ud i gården, men han styrtede efter hende med alen og saks i hånden. Når han ramte hende, lo han, og når han slog ved siden af, blev han rasende og skældte ud. Han blev ved, lige til naboerne kom konen til hjælp.

Skrædderen blev igen ført for dommeren, som mindede ham om, hvad han havde lovet. "Jeg har holdt mit løfte," sagde han, "jeg har ikke slået hende, men delt ondt og godt med hende." - "Hvor kan hun da klage sådan over dig igen," sagde dommeren. "Jeg har virkelig ikke slået hende," sagde han, "men hun så så mærkelig ud, og derfor ville jeg glatte hendes hår med mine hænder. Men hun blev vred på mig og løb sin vej. Jeg løb efter hende, og for at give hende en venlig påmindelse om, hvad der var hendes pligt, kastede jeg efter hende, hvad jeg kunne få fat i. Jeg har også delt ondt og godt med hende, for hver gang, jeg traf hende, gjorde det mig godt og hende ondt, og hvis jeg ikke traf hende, gjorde det mig ondt og hende godt." Dommerne lod sig imidlertid ikke nøje med den forklaring, men gav ham hans velfortjente straf.

Bedstefaderen og sønnesønnen

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en meget gammel mand. Han var både blind og døv, og hans knæ rystede under ham. Når han sad ved bordet, kunne han næsten ikke holde på skeen, men spildte tit på dugen, og mange gange savlede han også. Hans søn og svigerdatter syntes, at det var væmmeligt at se på, og den gamle bedstefar måtte derfor sætte sig i kakkelovnskrogen, og de gav ham mad i en lerskål. Han fik ikke engang så meget, at han kunne spise sig mæt, og med tårer i øjnene så han hen til bordet, hvor de andre sad. En dag rystede han sådan på hænderne, at han tabte skålen, og den gik itu. Den unge kone skændte på ham, men han sukkede blot og sagde ikke noget. Hun købte nu en træskål til et par øre, og den måtte han spise af. En dag, da de sad og spiste, så de, at deres lille dreng på 4 år slæbte nogle brædder sammen. "Hvad bestiller du?" spurgte faderen. "Jeg laver et trug," svarede han, "det skal far og mor spise af, når jeg bliver stor." Manden og konen så på hinanden og begyndte at græde. Og så hentede de den gamle bedstefar hen til bordet og lod ham fra nu af altid spise med dem og sagde heller ikke noget, selv om han spildte lidt.

Bidronningen

Fra Grimms Eventyr

Der var engang to kongesønner, som gik ud på eventyr, men forfaldt til et vildt og udsvævende liv, så de slet ikke kom hjem igen. Deres yngste bror, som blev kaldt dumme Peter, begav sig da på vej for at lede efter dem, men da han endelig fandt dem, gjorde de kun nar af ham, fordi sådan en dum fyr troede, at han kunne klare sig ude i den vide verden, når det ikke engang var lykkedes for sådan to kloge hoveder som de. De drog imidlertid alle tre videre sammen og kom til en myretue. De to ældste ville rode op i den for at se, hvordan de små dyr blev forskrækkede og løb af sted med deres æg, men dumme Peter sagde: »Lad dyrene være i fred, jeg kan ikke lide, at I gør dem noget.« De gik så videre og kom lidt efter til en sø, hvor der svømmede mange, mange ænder. De to brødre ville fange nogle af dem og stege dem, men dumme Peter satte sig imod det og sagde: »Lad dyrene være i fred. I må ikke røre dem.« Noget efter kom de til en bistade, hvor der var så meget honning, at den løb ned ad stammen. De to brødre ville tænde ild op under træet for at kvæle bierne, så de kunne tage honningen, men dumme Peter satte sig igen imod det. »Lad de små dyr være i fred,« sagde han. Efter nogen tids forløb kom de til et slot, hvor staldene stod fulde af stenheste. De gik gennem alle salene, men der var ikke et levende menneske at se. Endelig kom de til en dør, hvor der hang tre nøgler, og midt på døren var der en lem, som de kunne kigge igennem, og de så da, at der inde i stuen sad en lille grå mand ved bordet. De kaldte på ham en gang og to gange, men han hørte det ikke. Tredie gang rejste han sig endelig op og kom hen og åbnede døren. Han sagde ikke et ord, men førte dem til et rigt besat bord, og da de havde spist og drukket, viste han dem hver ind i sit soveværelse. Næste morgen kom han ind til den ældste, vinkede ad ham og førte ham hen til et stenbord, hvorpå stod skrevet tre opgaver, som måtte udføres, hvis slottet skulle befries. For det første skulle man samle tusind af prinsessens perler, som lå ude under mosset i skoven, og hvis der ved solnedgang manglede en eneste, blev den, der havde prøvet derpå til sten. Den ældste gik derind og ledte hele dagen, men ved solnedgang havde han kun fundet hundrede og blev straks forvandlet til sten. Den næste dag ville den næstældste prøve sin lykke, men det gik ham ikke stort bedre, han fandt kun tohundrede perler og blev også til sten. Til sidst kom turen til dumme Peter. Han søgte og søgte, men det gik kun langsomt, og han satte sig bedrøvet på en sten og græd. Mens han sad der kom den myrekonge, som han engang havde frelst, med fem tusind myrer, og det varede ikke ret længe, før de små dyr havde fundet alle perlerne og båret dem sammen i en bunke. Den anden opgave var at hente nøglen til kongedatterens sovekammer op fra havets bund. Da dumme Peter kom ned til vandet, kom de ænder, han engang havde frelst, svømmende og dukkede ned og hentede nøglen til ham. Den tredie opgave var den vanskeligste. Kongen havde tre døtre, som lå og sov, og han skulle nu sige, hvem der var den yngste. De lignede hinanden aldeles og der var ikke anden forskel end den, at de lige før de faldt i søvn havde spist forskellige søde sager, den ældste et stykke sukker, den anden lidt sirup, og den yngste en skefuld honning. Da kom dronningen for de bier, som dumme Peter havde frelst, flyvende og satte sig på munden af dem. Da den mærkede, hvem der havde spist honning, blev den siddende der, og således fandt kongesønnen den rette. Nu var trolddommen løst, alle vågnede, og de der var forvandlet til sten blev til mennesker igen. Dumme Peter blev gift med den yngste og bedste og blev konge, da hendes far var død, og hans to brødre fik de to andre søstre.

Bjørneskindsmanden

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en ung fyr, som lod sig hverve til soldat. Han sloges tappert og var stadig forrest i kugleregnen. Så længe krigen varede, gik alt godt, men da freden var sluttet, fik han sin afsked, og kaptajnen sagde, han kunne gå, hvorhen han ville. Hans forældre var døde, og han havde intet hjem, og han bad derfor sine brødre, om han måtte være hos dem, til krigen brød ud igen. Men hans brødre var hårdhjertede og sagde: »Vi ved virkelig ikke, hvad vi skal stille op med dig. Du må selv se at klare dig.« Soldaten ejede ikke andet end sin bøsse. Den tog han på skulderen og gik ud i den vide verden. Han kom ud på en stor hede, hvor der voksede en kreds af træer. Der satte han sig bedrøvet og tænkte over sin skæbne. »Jeg har ingen penge,« tænkte han, »jeg kan ikke andet end gå i krig, og nu da freden er sluttet, er der ingen, der har brug for mig. Jeg ved på forhånd, at jeg må sulte ihjel.« Pludselig hørte han en støj, og da han vendte sig om, så han, at der stod en fremmed mand i en grøn frakke. Han var ganske pæn, men havde en styg hestefod. »Jeg ved godt, hvad der er i vejen med dig,« sagde han. »Guds og guld skal du få, men først må jeg vide, om du ikke er bange for noget, så jeg ikke giver mine penge ud til ingen nytte.« »En soldat bange? Hvordan i alverden skulle det gå til,« svarede soldaten. »Du kan jo sætte mig på prøve.« »Ja, vend dig så om,« sagde manden. Soldaten så nu, at der kom en stor, brummende bjørn travende hen imod ham. »Jeg skal nok kilde din næse, så du skal tabe lysten til at brumme,« sagde han, sigtede og ramte bjørnen lige på snuden, så den faldt om og lå uden at røre sig. »Jeg kan nok se, at du ikke mangler mod,« sagde den fremmede, »men du må opfylde enhver betingelse.« Soldaten mærkede nok, hvem han havde for sig. »Hvis det ikke berøver mig min evige salighed, går det nok,« sagde han, »men ellers gør jeg det ikke.« »Du kan jo selv se,« sagde manden, »i de første syv år må du ikke vaske dig, ikke rede dit skæg og dit hår, ikke klippe dine negle eller bede et fadervor. Jeg giver dig så også en frakke og en kappe, som du skal gå med i den tid. Hvis du dør, inden de syv år er gået, tilhører du mig, men ellers er du fri og har penge nok, så længe du lever.« Soldaten tænkte på, hvor ussel han havde det, og da han så tit havde været udsat for døden, besluttede han også at vove det denne gang og sagde ja. Djævelen tog sin grønne frakke af, rakte den til soldaten og sagde: »Når du har den på, behøver du blot at stikke hånden i lommen, der er penge nok.« Han trak så skindet af bjørnen og sagde: »Det skal være din kappe og din seng, du må ikke sove andre steder. Og herefter skal du hedde Bjørneskindsmanden.« Så forsvandt djævelen.

Soldaten tog frakken på, stak hånden i lommen og så, at det var sandt, hvad manden havde sagt. Han tog så bjørneskindet på og gik ud i den vide verden, rask og glad og nægtede sig ikke noget, der kunne være ham til fornøjelse og pengene til bedrøvelse. Det første år gik nogenlunde, men allerede næste år så han ud som et uhyre. Håret hang næsten helt ned over ansigtet, skægget lignede et groft stykke filt, han havde lange klør på fingrene, og der var så tykt et lag snavs på hans ansigt, at hvis man havde sået karse deri, var det vokset op. Alle, der så ham, løb deres vej, men fordi han allevegne gav de fattige penge, for at de skulle bede om, at han ikke måtte dø i syv år, og betalte alting godt, fik han dog altid et sted at være. I det fjerde år kom han til en kro, men værten ville ikke lade ham komme ind, ikke engang i stalden, fordi han var bange for, at hestene skulle blive sky. Men da Bjørneskindsmanden greb i lommen og tog en håndfuld dukater frem, lod værten sig bevæge til at give ham en stue i bagbygningen. Men han måtte love ikke at vise sig for nogen, for han var jo ingen god reklame for kroen.

Da Bjørneskindsmanden om aftenen sad alene i sin stue og af hjertet ønskede, at de syv år var omme, hørte han en høj jamren fra stuen ved siden af. Da han var en medlidende sjæl, åbnede han døren og så en gammel mand, der vred sine hænder og græd. Bjørneskindsmanden trådte nærmere, men manden sprang op og ville løbe sin vej. Da han hørte en menneskelig stemme,

lod han sig dog til sidst berolige, og Bjørneskindsmanden talte så venligt til ham, at han åbnede sit hjerte for ham. Hans formue var lidt efter lidt svundet, hans døtre led nød, og han var så fattig, at han ikke engang kunne betale værten, og nu skulle han sættes i fængsel. »Er der ikke andet i vejen,« sagde Bjørneskindsmanden, »jeg har penge nok.« Han kaldte på værten, betalte ham, og stak ovenikøbet en pung fuld af guld i lommen på den ulykkelige mand.

Den gamle mand, der nu havde fået alle sine sorger slukt, vidste ikke, hvordan han skulle vise sin taknemmelighed. »Vil du ikke gå med mig og vælge en af mine døtre til hustru,« sagde han, »de er rene vidundere af skønhed, og de vil ikke sige nej, når de hører, hvad du har gjort for mig. Du ser rigtignok noget løjerlig ud, men de vil nok snart sætte pris på dig.« Det havde Bjørneskindsmanden nok lyst til og gik med. Da den ældste så ham, blev hun så bange, at hun skreg højt og løb sin vej. Den anden blev ganske vist stående, men så på ham fra top til tå. »Hvordan kan jeg gifte mig med en mand, der ikke ser ud som et menneske?« sagde hun. »Så synes jeg dog bedre om den klippede bjørn, som blev udgivet for et menneske og vist frem her. Han havde dog husartrøje og hvide handsker. Dersom han endda kun var grim, kunne jeg vel vænne mig til ham.« Men den yngste sagde: »Det må være en god mand, som har hjulpet dig. Og har du lovet ham en brud, så skal du holde det.« Det var skade, at Bjørneskindsmandens ansigt var bedækket med snavs og hår, ellers havde man kunnet se, hvor glad han smilede, da han hørte disse ord. Han tog en ring af, brækkede den over, gav hende den ene halvdel og beholdt selv den anden. I hendes skrev han sit navn, og i sin skrev han hendes og bad hende gemme den godt. Så tog han afsked og sagde: »Endnu i tre år må jeg vandre om, og hvis jeg så ikke kommer tilbage, er du fri, for så er jeg død. Men bed Gud holde mig i live.«

Den stakkels brud tog kulsorte klæder på, og når hun tænkte på sin brudgom, fik hun tårer i øjnene. Hendes søstre spottede og hånede hende. »Tag dig i agt,« sagde den ældste, »når du rækker ham hånden, slår han klørerne i dig.« »Pas bare på,« sagde den anden, »bjørnen holder meget af søde sager, og hvis han synes om dig, æder han dig.« »Du må altid rette dig efter ham,« tog den ældste fat igen, »ellers giver han sig til at brumme.« »Men brylluppet bliver lystigt,« sagde den anden, »for bjørne danser godt.« Bruden tav stille og brød sig ikke om deres drillerier. Bjørneskindsmanden drog imidlertid rundt i verden fra det ene sted til det andet, gjorde godt, hvor han kunne, og gav de fattige mange penge, for at de skulle bede for ham. Da den sidste dag af de syv år kom, gik han ud på heden og satte sig under træerne. Lidt efter begyndte vinden at suse, og djævelen stod for ham og så rigtig gnaven ud, kastede den gamle frakke hen til ham og forlangte den grønne tilbage. »Så vidt er vi ikke endnu,« sagde Bjørneskindsmanden, »først skal du gøre mig i stand.« Hvad enten djævelen havde lyst eller ej, måtte han hente vand, vaske og rede manden og klippe hans negle. Han så nu ud som en tapper kriger og var meget smukkere end nogensinde før. Da djævelen var gået, var Bjørneskindsmanden helt let om hjertet. Han gik ind til byen, tog en prægtig fløjlsfrakke på, satte sig i en vogn med fire skimler for og kørte hjem til sin brud. Ingen kendte ham, faderen troede, det var en fornem officer og førte ham ind i et værelse, hvor hans døtre sad. Han fik plads mellem de to ældste, der skænkede vin for ham, sørgede for, at han fik den bedste mad, og syntes aldrig, de havde set så smuk en mand. Bruden sad lige over for ham i sine sorte klæder, så ikke op og sagde ikke et ord. Da han spurgte faderen, om han kunne få en af hans døtre til kone, sprang de to ældste op, løb ind i deres værelse og ville tage smukke klæder på, for hver især troede, at hun var den udvalgte. Så snart den fremmede var blevet alene med sin brud, tog han den halve ring frem og kastede den i et bæger vin og rakte hende det. Hun tog det, og da hun havde tømt det og så den halve ring på bunden, begyndte hendes hjerte at banke højt. Hun tog den halve ring, som hun bar i et bånd om halsen, og det viste sig, at de to stykker passede fuldstændig sammen. »Jeg er din brudgom, der kom til dig som Bjørneskindsmanden,« sagde han, »men ved Guds nåde har jeg fået mit menneskelige udseende igen.« Han omfavnede og kyssede hende, og imidlertid kom de to søstre ned i deres bedste stads. Da de så, at den yngste søster havde vundet den smukke kriger, og at det ikke var nogen anden end Bjørneskindsmanden, styrtede de rasende ud. Den ene druknede sig i brønden, den anden hængte sig i et træ. Om aftenen var der

en, der bankede på døren, og da brudgommen lukkede op, stod djævelen der i sin grønne frakke.
»Der kan du se, nu fik jeg to sjæle i stedet for en,« sagde han.

Bonden i himlen

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en fattig bonde, som var meget from, og han blev syg og døde. Da han kom op til himlens port, kom der netop på samme tid en meget rig mand og ville også ind i himlen. Peter kom med sin nøgle og lukkede op og lod den rige mand komme ind, men ænsede slet ikke bonden. Han stod udenfor og hørte, hvordan den anden blev modtaget med fryd og glæde, og lyden af den dejligste sang trængte ud til ham. Lidt efter blev der stille, og så kom Peter tilbage og lukkede bonden ind. Han tænkte, at der nu ville blive sunget lige så dejligt, men der lød ikke en tone. Ganske vist gik englene ham venligt i møde og bød ham velkommen, men sunget blev der ikke. Han spurgte Peter, hvor det kunne være. "Det går nok lige så uretfærdigt til i himlen som på jorden," sagde han. "Nej," svarede Peter, "vi holder lige så meget af dig som af ham, men ser du, sådan fattige bønder som du kommer her hver dag, men der kan gå hundrede år, uden at der kommer en eneste rig mand."

Bonden og djævelen

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang en rigtig fiffig bonde. Der er mange morsomme ting at fortælle om ham, men den bedste er dog historien om, hvordan han fik narret djævelen.

En dag havde bonden arbejdet ude på marken, mørket faldt på, han skulle til at gå hjem. Da så han, at der midt ude på marken lå en bunke glødende kul, og da han gik derhen, opdagede han, at der sad en lille, sort djævel ovenpå. »Du sidder vel og vogter en skat,« sagde bonden. »Ja, det gør jeg,« svarede djævelen, »og her er mere guld og sølv, end du har set i dine levedage.« »Skatten ligger på min mark og tilhører mig,« sagde bonden. »Du skal også få den,« sagde djævelen, »hvis du i to år vil give mig halvdelen af, hvad der vokser på marken. Jeg har penge nok, men jeg vil gerne have jordens frugter.« Det gik bonden ind på. »Men for at vi ikke skal komme op at skændes om delingen,« sagde han, »så skal du have, hvad der er over jorden, og jeg, hvad der er under.« Djævelen syntes godt om forslaget. Den listige bonde havde imidlertid sået roer. Da høsten kom, indfandt djævelen sig for at få sin del, men der var ikke andet end gule, visne blade, og bonden gravede nok så fornøjet sine roer op. »Nu har du fået det bedste denne gang,« sagde djævelen, »men sådan skal det ikke gå igen. Det er nu dit, hvad der er over jorden, og mit, hvad der er under.« »For min skyld gerne,« sagde bonden. Men da såtiden kom, såede bonden ikke roer, men hvede. Da den blev moden, gik bonden ud på marken og mejede de fulde strå af lige ved jorden. Da djævelen kom, fandt han ikke andet end stubbene, og rasende for han ind i en klippehule. »Sådan narrer man en gammel ræv,« sagde bonden og gik hen og hentede skatten.

Bord dæk dig

Fra Grimms Eventyr.

For mange, mange år siden levede der engang en skrædder, som havde tre sønner, men kun en eneste ged. Da geden skulle ernære dem allesammen med sin mælk, måtte den have godt, solidt foder, og sønnerne skiftedes derfor til at drive den ud på engen. En dag gik den ældste søn med den ud på kirkegården, hvor der stod dejlige, saftige urter. Da den havde sprunget omkring og ædt hele dagen, spurgte han: "Er du mæt?" Geden svarede

*"Mæt og glad,
kan ikke mer' æde et eneste blad."*

"Lad os gå hjem," sagde drengen og trak den hjem til stalden. "Har den fået nok at æde," spurgte skrædderen. Drengen sagde ja, men faderen ville være vis på, at det var rigtigt, og gik ud og klappede geden og spurgte, om den var mæt. Geden svarede

*"Hvoraf skulle jeg vel være mæt?
Over grave og stene sprang jeg mig træt,
men ej et eneste blad har jeg ædt."*

"Hvad hører jeg?" sagde skrædderen og for ind og sagde til drengen: "Din løgnhals, du siger, at geden er mæt, og så har du ladet den sulte." Rasende tog han sin alen ned fra væggen og jog drengen bort.

Den næste dag var det den næstældste søns tur. Han fandt en hæk, hvor der stod fuldt af urter, og geden åd dem allesammen. Om aftenen, da de skulle hjem, spurgte han: "Er du mæt?" Og geden svarede:

*"Mæt og glad,
kan ikke mer' æde et eneste blad."*

"Lad os så gå hjem," sagde drengen og trak den hjem i stalden. "Har den nu fået nok at æde?" spurgte skrædderen. Drengen sagde ja, men faderen ville være vis på, at det var rigtigt, og gik ud og klappede dyret og spurgte, om det var mæt. Den ondsksfulde ged svarede

*"Hvoraf skulle jeg vel være mæt?
Over grave og stene sprang jeg mig træt,
men ej et eneste blad har jeg ædt."*

"De løgnhalse," råbte skrædderen, "hvor det er skammeligt at lade det stakkels dyr sulte." Så smed han den anden søn på porten.

Nu kom turen til den yngste søn. Han ville gøre sine sager rigtig godt og førte geden hen til et krat med friske, saftige blade. Om aftenen, da de skulle hjem, spurgte han: "Er du nu også rigtig mæt?" Geden svarede:

*"Mæt og glad,
kan ikke mer' æde et eneste blad."*

"Lad os så gå hjem," sagde drengen og trak dyret hjem til stalden. "Har den nu fået nok at æde?" spurgte skrædderen. Drengen sagde ja, men skrædderen gik ud og spurgte geden, om den var mæt. Men den svarede:

*"Hvoraf skulle jeg vel være mæt?
Over grave og stene sprang jeg mig træt,
men ej et eneste blad har jeg ædt."*

"De slyngler," råbte faderen, "den ene er ikke et hår bedre end den anden. Men nu skal de ikke længere holde mig for nar." Han for ind og greb sin alen og pryglede sådan løs på drengen, at han løb sin vej, det bedste han kunne.

Nu var den gamle skrædder alene med geden. Den næste dag gik han ud i stalden, klappede den og sagde: "Kom mit kære dyr, i dag skal jeg selv sørge for dig." Han trak den med sig hen til hækken, hvor der stod planter, som geder plejer at holde meget af. "Nu kan du æde af hjertens lyst," sagde han og lod den græsse til om aftenen. "Er du nu mæt, lille ged?" spurgte han så. Og geden svarede

*"Mæt og glad,
kan ikke mer' æde et eneste blad."*

"Lad os så gå hjem," sagde skrædderen og trak dyret hjem til stalden. Før han gik, vendte han sig endnu en gang om og sagde: "Nå, nu er du endelig engang mæt." Men geden svarede:

*"Hvoraf skulle jeg vel være mæt?
Over grave og stene sprang jeg mig træt,
men ej et eneste blad har jeg ædt."*

Da skrædderen hørte det, mærkede han, at han havde gjort sine sønner uret. "Bi du bare, dit utaknemmelige dyr," råbte han, "det er ikke straf nok, at du bliver jaget væk. jeg skal lave dig til, så du ikke kan være bekendt at vise dig for ordentlige mennesker." Derpå sæbede han geden ind, tog en barberkniv og ragede den ganske glat. Og da han syntes, at hans alen var for god, tog han en pisk og slog sådan løs på den, at den sprang af sted, så hurtigt den kunne.

Nu var skrædderen ganske alene. Han blev mere og mere sørgmodig og ville inderlig gerne have haft sine sønner hjem igen, men han vidste jo slet ikke, hvor de var. Den ældste var imidlertid kommet i lære hos en snedker og var flittig og flink. Da hans læretid var omme, gav hans mester ham et bord, der så ud som alle andre borde, men der var alligevel en mærkelighed ved det. Når man sagde: "Bord, dæk dig," lå der øjeblikkelig en snehvid dug på bordet, og derpå stod tallerken og kniv og gaffel og en masse dejlig mad og vin. "Nu har jeg da nok til resten af mine dage," tænkte svenden, og glad og fornøjet drog han ud i verden og brød sig ikke om, hvorvidt den kro, han kom til, var god eller dårlig. En gang imellem fik han lyst til at spise i det fri, og så tog han bordet ned af ryggen og sagde: "Bord, dæk dig," og øjeblikkelig stod det dækket med alt, hvad hjertet kunne begære.

Efter nogen tids forløb fik han i sinde at vende tilbage til sin far, for nu havde hans vrede vel nok lagt sig. På hjemvejen kom han til en kro, der var fuld af gæster, og de indbød ham til at spise med. "Behold I kun den smule mad selv," sagde snedkeren, "og vær I hellere mine gæster." Folkene lo ad ham, men han stillede bordet midt i stuen og sagde: "Bord, dæk dig," og øjeblikkelig stod der det dejligste måltid, man kunne tænke sig. "Kom så," sagde snedkeren, og de lod sig det ikke sige to gange, men huggede dygtigt i sig. Det, der undrede dem mest var, at så snart et fad var tømt, kom der øjeblikkelig et andet i stedet. Værten stod i en krog og vidste ikke rigtig, hvad han skulle sige til det, men tænkte: "Sådan en kok kunne jeg nok have brug for." Snedkeren

og hans kammerater svirede til langt ud på natten, så gik de endelig i seng, og den unge svend stillede bordet ved væggen i sin stue. Værten havde imidlertid hverken rist eller ro, og pludselig kom han i tanker om, at der oppe på pulterkammeret stod et gammelt bord, der så aldeles ud som snedkerens. I en fart fik han det hentet og listede sig ganske sagte ind og byttede de to borde om. Snedkeren drog af sted næste morgen uden at ane uråd og vendte ved middagstid hjem til sin far, der blev meget glad ved at se ham. "Hvad har du lært, min søn," spurgte han. "Jeg er blevet snedker." "Det er jo et godt håndværk," sagde den gamle, "men hvad har du bragt med hjem fra din rejse?" "Det bedste, jeg har taget med, er bordet her," svarede sønnen. Faderen så på det og sagde: "Ja, det ser jo ikke ud af noget videre, det er både gammelt og slidt." "Jamen det er ikke noget almindeligt bord," sagde snedkeren, "når jeg siger: 'Bord, dæk dig', står der straks den dejligste mad. Indbyd nu alle vores slægtninge, så skal de få noget rigtig godt at spise." Da hele selskabet var samlet, stillede han bordet midt på gulvet og sagde: "Bord, dæk dig." Men bordet var lige så tomt som ethvert andet bord, der ikke forstår dansk. Den stakkels fyr forstod, at han var blevet bestjålet, og skammede sig over, at han måtte stå der som en løgner. Alle lo ham ud, og de måtte gå igen uden at få hverken vådt eller tørt. Skrædderen tog igen fat på sit arbejde, og sønnen gav sig i tjeneste hos en mester.

Den anden søn var kommet i lære hos en møller. Da hans læretid var omme, sagde mesteren: "Fordi du har været så flink, vil jeg give dig et æsel. Men det er en ganske særlig slags, det kan ikke trække vogne eller bære sække." "Hvad kan man så bruge det til?" spurgte svenden. "Det gør guld," svarede mølleren, "når du stiller det på et klæde og siger briklebrit, falder der guld ud af det, både forfra og bagfra." "Det må jo være et dejligt dyr," sagde svenden, takkede mange gange og drog ud i den vide verden. Når han trængte til penge, behøvede han bare at sige "briklebrit", så regnede det med guld, og han behøvede blot at bukke sig og samle det op. Han forlangte altid det bedste, hvor han kom hen, jo dyrere jo bedre, for hans pung var altid fuld. Da han i nogen tid havde set sig om i verden, fik han lyst til at vende hjem til sin far, da han tænkte, at han nok ville glemme sin vrede, når han så guldæslet. Tilfældigvis kom han ind i den samme kro, hvor hans broders bord var blevet stjålet. Værten ville bringe æslet ind i stalden, men han sagde: "Gør jer ingen ulejlighed. Jeg skal nok selv binde min gråben. Jeg holder mest af at vide, hvor det står." Værten syntes, det var noget underligt noget, og tænkte, at en, der selv ville sørge for sit æsel, havde vist ikke mange penge på lommen, men da gæsten rakte ham to guldstykker og bad ham sørge for god mad, gjorde han store øjne og købte det bedste, han kunne få. Da de havde spist, spurgte gæsten, hvad han var skyldig, og værten smurte tykt på og sagde, at han måtte have et par guldstykker til. Svenden greb i lommen, men den var tom. "Vent lidt," sagde han, "så skal jeg hente nogle penge." Dugen tog han med sig. Værten kunne ikke begribe, hvad det skulle betyde, og da gæsten gik over i stalden, listede han sig bagefter og kiggede ind gennem vinduet. Den fremmede bredte nu dugen ud under æslet og råbte "briklebrit", og øjeblikkelig begyndte det at regne med guldstykker. "Hillemænd," tænkte værten, "det var ikke nogen dårlig pengepung." Svenden betalte imidlertid, hvad han skyldte, og gik så i seng. Men værten listede sig om natten over og satte et andet æsel i stedet for guldæslet.

Ganske tidligt næste morgen drog svenden af sted. Ved middagstid nåede han hjem til sin far, der blev meget glad ved at se ham igen. "Hvad har du nu lært, min søn," spurgte han. "Jeg er blevet møller." "Har du ikke noget med hjem fra din rejse?" spurgte han videre. "Ikke andet end et æsel," svarede sønnen. "Æsler har vi såmænd nok af," sagde den gamle, "det måtte hellere have været en ged." "Jamen det er ikke noget almindeligt æsel," sagde sønnen, "når jeg siger 'briklebrit', giver det lige så meget guld, jeg vil have. Lad alle vore venner og bekendte komme herhen, så gør jeg dem til rige folk." "Det var dog herligt," sagde den gamle, "så behøver jeg ikke længere at sidde og prikke med den synål." Så skyndte han sig af sted for at indbyde alle sine slægtninge. Da hele selskabet var samlet, bredte mølleren sit klæde ud og førte æslet ind i stuen. "Briklebrit" råbte han, men der kom ingen guldstykker. Mølleren blev rigtignok lidt lang i ansigtet og bad sine slægtninge mange gange om forladelse, fordi de måtte gå hjem lige så fattige, som

de var kommet. Den gamle måtte igen tage fat med nål og tråd, og sønnen fæstede sig i tjeneste hos en møller.

Den tredie broder var kommet i lære hos en drejer, og da det er et meget kunsthædigt håndværk, varede hans læretid længst. Hans brødre skrev imidlertid og fortalte, hvor slemt det var gået dem, og at de var blevet bestjålet. Da drejeren var udlært, gav hans mester ham en sæk og sagde: "Der ligger en knippel indeni." "Sækken kan jeg nok få brug for," sagde svenden, "men kniplen er så tung, den er bare til besvær." "Hør nu først," sagde mesteren, "hvis der er nogen, der vil gøre dig fortræd, behøver du blot at sige: 'Rap dig, knippel!'" så springer den ud og danser så lystigt på din fjendes ryg, at han ikke kan røre sig i otte dage, og den holder ikke op, før du siger: "Knippel i sæk." Svenden takkede og drog af sted med sækken. Når der var nogen, der ville ham til livs, sagde han blot: "Rap dig knippel," og øjeblikkelig for kniplen løs på fyren, og inden han fik set sig om, var han så mørbanket, at han ikke kunne røre sig. Henimod aften kom drejeren til den kro, hvor hans brødre var blevet bestjålet. Han lagde sin ransel foran sig på bordet og begyndte at fortælle om alt det mærkelige, han havde set og hørt ude i verden. "Et bord dæk dig og et guldæsel er jo ikke at foragte," sagde han, "men det er dog ingenting mod det, jeg har i min sæk." "Hvad i alverden mon det kan være," tænkte værten og spidsede øren, "den er vel sagtens fuld af ædelstene. Den skulle jeg i grunden også have. Alle gode gange tre." Hen på aftenen gik gæsten i seng og lagde sækken under sin hovedpude. Da værten troede, at han sov fast, listede han sig ind for at tage sækken og lægge en anden i stedet. Drejeren havde allerede længe ventet det, og da værten med et rask tag ville rive sækken til sig, råbte han: "Rap dig knippel," og øjeblikkelig begyndte kniplen at slå løs på værten, så det kunne forslå. Værten skreg og hvinede, men jo højere han skreg, des hårdere slog kniplen, og tilsidst faldt han udmattet om. "Hvis du ikke i en fart giver mig bord dæk dig og guldæslet, så tager vi fat på en frisk," sagde drejeren. "Å nej," råbte værten helt modløs, "jeg vil gerne give alt, hvad jeg har, når bare den fordømte trolde vil krybe i sækken igen." "Så vil jeg lade nåde gå for ret," sagde svenden og råbte så: "Knippel i sæk."

Næste morgen begav drejeren sig på vej hjem med bord dæk dig og guldæslet. Skrædderen blev meget glad, da han så ham igen og spurgte, hvad han havde lært ude i verden. "Jeg er blevet drejer," svarede han. "Det er et smukt håndværk," sagde den gamle, "men har du ikke bragt noget med hjem fra din rejse?" "Jo," svarede sønnen, "jeg har en knippel her i sækken." "En knippel," udbrød faderen, "det er da også noget. Det kan du jo bruge enhver gren til." "Jamen det er ikke nogen almindelig knippel, lille far," sagde sønnen, "når jeg siger: 'Rap dig knippel,' så farer den løs på den, der vil gøre mig fortræd. Ved dens hjælp har jeg fået både bord dæk dig og guldæslet tilbage. Indbyd nu alle vore venner og bekendte, så skal de få nok af mad og drikke og lommerne fyldt med guld." Skrædderen ville ikke rigtig tro det, men indbød alligevel sine slægtninge. Drejeren bredte nu et klæde ud, stillede æslet derpå, og mølleren sagde: "Briklebrit". Nu regnede guldstykkerne ned i store bunker, så de allesammen kunne få lige så meget, de kunne bære. Derpå hentede han bordet, og snedkeren sagde: "Bord dæk dig". Øjeblikkelig stod der de herligste retter. Sådan en fest havde der endnu aldrig været i skrædderens hus, og den varede til langt ud på natten. Skrædderen gemte nål og tråd og alen i et skab og slog slå for, og de levede nu lykkeligt og tilfreds til deres dages ende.

Nu skal I høre, hvad der blev af den slemme ged. Den skammede sig over sit skaldede hoved og gemte sig derfor i en rævehule. Da ræven kom hjem om aftenen, så den et par store øjne funkke i mørket og blev så forskrækket, at den løb sin vej. Den mødte bjørnen, som kunne se på den, at der var noget galt på færde, og spurgte: "Hvad er det dog for et ansigt, du sætter op?" "Tænk dig, der sidder et skrækeligt dyr i min hule," svarede ræven, "da jeg kom hjem før, stirrede det på mig med sine gloende øjne." "Det skal vi nok få jaget ud," sagde bjørnen og gik med hen til hulen og kiggede ind. Men da den så de gloende øjne, blev den også bange og turde ikke binde an med det frygtelige dyr, men stak af igen. På vejen mødte den en bi, der syntes, den så så underlig forstyrret ud, og sagde: "Sikken et ansigt du har på! Hvor har du gjort af dit gode humør?" "Ja,

du kan sagtens snakke," svarede bjørnen ærgerligt, "der sidder et skrækkeligt dyr inde i rævens hule og glor, og vi kan ikke få det jaget ud." "Stakkels bjørn," sagde bien, "nu skal jeg nok se at hjælpe jer, skønt jeg kun er sådan en svag lille en, som I ellers ikke gider se til." Så fløj den ind i rævens hule, satte sig på gedens glatragede hoved og stak den sådan, at den brægende for ud af hulen og som en rasende løb ud i den vide verden, og ingen ved, hvor den er blevet af.

Bror Lystig

Fra Grimms Eventyr

Der rasede engang en stor krig, og da den var forbi, fik mange soldater afsked, og blandt dem Bror Lystig. Han fik ikke andet end et lille brød og fire skilling, og dermed drog han af sted. Apostlen Peter havde imidlertid forvandlet sig til en gammel tigger og sat sig ude på landevejen, og da Bror Lystig kom forbi, bad han om en almisse. "Hvad skal jeg give dig, min ven," sagde soldaten, "jeg har fået min afsked og ejer ikke andet end et lille brød og fire skilling. Men du skal alligevel få noget." Så delte han brødet i fire dele, gav tiggeren den ene, og også en skilling. Peter takkede mange gange og gik videre. Han forvandlede sig til en anden tigger og satte sig længere henne på landevejen. Da Bror Lystig kom forbi, bad han igen om noget og fik det samme som første gang. Han sagde mange tak og forvandlede sig til en tredje tigger og fik den tredje del af brødet og den tredje skilling. Bror Lystig gik videre med det sidste stykke brød og den sidste skilling. Han gik ind i en kro, spiste brødet og købte for en skilling øl. Da han havde spist, drog han videre og mødte igen Peter, der havde forvandlet sig til en gammel soldat. "Kan du ikke give mig en bid brød og en skilling til lidt øl," sagde Peter. "Bare jeg vidste, hvor jeg skulle få det fra," sagde Bror Lystig, "jeg har fået min afsked og ejede ikke andet end et brød og fire skilling, og så mødte jeg tre tiggere på landevejen, og de fik hver et stykke brød og en skilling. Det sidste spiste jeg selv i kroen, og jeg brugte min sidste skilling til noget øl. Nu er jeg blank, og hvis du heller ikke har noget, kan vi gå ud og tigge sammen." "Det er ikke nødvendigt," svarede Peter, "jeg er lidt af en doktor, og jeg kan nok tjene, hvad vi behøver." "Ja, så må jeg nok tigge, for sådan noget forstår jeg mig ikke på," sagde Bror Lystig. "Kom du bare med mig," sagde Peter, "du skal få halvdelen af det, jeg tjener." Det var Bror Lystig vel fornøjet med og de drog videre sammen.

Nogen tid efter kom de forbi et bondehus, hvorfra der lød skrigen og jamren. Da de gik derind, så de, at manden lå for døden, og konen hulkede højt. "Hold op med at græde," sagde Peter, "nu skal jeg gøre din mand rask." Så tog han en salve og smurte på den syge, som øjeblikkelig blev rask og rejste sig op. "Hvordan skal vi dog lønne dig," sagde manden og konen ude af sig selv af glæde. Men Peter ville ikke have noget, hvor meget de så trængte ind på ham. "Tag dog noget, vi har jo brug for det," hviskede Bror Lystig og gav ham et puf i siden. Til sidst kom konen med et lam og bad Peter tage det, men han ville ikke. Bror Lystig gav ham et puf og sagde: "Tag det dog, dit fæhovede." "Ja, ja, så lad mig få det," sagde Peter endelig, "men du skal bære det." "Det skal jeg såmænd nok," sagde Bror Lystig og tog det på skulderen. De gik videre og kom ind i en skov. Bror Lystig var træt af at slæbe på lammet og var også sulten. "Her er god plads til at stege lammet," sagde han. "For min skyld gerne," svarede Peter, "men jeg forstår mig ikke på at lave mad, det må du om. Her har du en kedel. Jeg går imens lidt frem og tilbage, men du må ikke begynde at spise, før jeg kommer. Jeg skal nok komme i rette tid." "Gå du kun," sagde Bror Lystig, "jeg skal nok lave maden." Peter gik sin vej, og Bror Lystig slagtede lammet, gjorde ild på og lagde kødet i kedlen. Det var allerede mørkt, og Peter var endnu ikke kommet. Så tog Bror Lystig kødet op, skar det itu og tog hjertet ud. "Det skal være det bedste," sagde han og spiste det altsammen. Langt om længe kom Peter tilbage. "Du kan gerne få hele lammet," sagde han, "giv mig bare hjertet." Bror Lystig tog kniv og gaffel og lod, som om han søgte ivrig efter det, men han kunne naturligvis ikke finde det, og til sidst sagde han: "Der er ikke noget." "Hvor kan det da være?" spurgte apostlen. "Det ved jeg ikke," svarede Bror Lystig, "jo, forresten, vi er nogle store fæhoveder, et lam har jo slet ikke noget hjerte." "Det er noget helt nyt," sagde Peter, "det har alle dyr, hvorfor skulle et lam så ikke have det." "Nej, vist har det ej. Tænk dig om; du ved det jo meget godt." "Ja, ja," sagde Peter, "men når der ikke er noget hjerte, vil jeg slet ikke have noget, så kan du spise det alene." "Så tager jeg med hvad jeg levner," sagde Bror Lystig, spiste det halve lam og puttede resten i sin ransel.

De gik videre, og Peter fik det indrettet sådan, at de pludselig kom til en dyb flod, som de måtte over. "Gå du først," sagde han. "Nej, gå du først," sagde Bror Lystig. "Hvis vandet er for dybt, bliver jeg her," tænkte han. Peter gik ud i vandet, og det nåede ham ikke længere end til knæene. Bror Lystig gik nu også derned, men vandet steg og steg og nåede ham til sidst lige til halsen., "Hjælp!" råbte han. "Vil du så tilstå, at du har spist hjertet?" "Nej, jeg har ikke gjort det." Peter ville alligevel ikke have, at han skulle drukne, og vandet sank, og han slap op på land.

De gik videre, og kort efter kom de til et land, hvor prinsessen var dødssyg. "Nåda," sagde Bror Lystig, "der er noget for os at gøre. Hvis vi kan gøre hende rask, er vi da forsørget for livstid." Men de kom ikke hurtigt nok af sted, syntes han. "Tag benene på nakken, kammerat," sagde han, "lad os sørge for at komme tidsnok." Men Peter gik stadig langsommere, hvor meget Bror Lystig så skyndede på ham, og en dag fik de at vide, at prinsessen var død. "Der kan du se, hvad der kommer af dit driveri," sagde Bror Lystig. "Ti bare stille," svarede Peter, "jeg kan mere end helbrede syge. Jeg kan også gøre døde levende igen." "Ja, så er det godt," sagde Bror Lystig. "Kan du det, må vi da i det mindste vinde det halve kongerige." De gik ind i slottet, hvor der herskede dyb sorg, og Peter sagde til kongen, at han gerne ville gøre hans datter levende igen. "Bring mig en kedel vand," sagde han. Da han havde fået den, lod han alle, undtagen Bror Lystig gå ud. Han skar så alle lemmerne af den døde, kastede dem i vandet og satte kedlen over ilden. Da alt kødet var faldet fra benene, tog han de hvide knogler og lagde dem i orden på et bord. Så sagde han: "1 den hellige treenigheds navn befaler jeg dig, stå op." Da han havde sagt det tre gange, rejste kongedatteren sig sund og frisk. Kongen var meget glad og sagde til Peter: "Forlang, hvad du vil. Om du så vil have mit halve kongerige, skal du få det." "Jeg vil ikke have noget," svarede Peter. "Sikken et fæ," tænkte Bror Lystig og gav ham et puf i siden. "Vær nu ikke så dum," sagde han, "selv om du ikke bryder dig om det, har jeg nok lyst til at få noget." Peter ville alligevel ikke have noget, men da kongen så, at Bror Lystig nok ville, lod han skatmesteren fylde hans ransel med guld.

De drog videre, og da de kom ind i skoven, sagde Peter: "Lad os nu dele guldet." "Javel," sagde Bror Lystig. Peter delte det i tre dele. "Han har nok en lille skrue løs," tænkte Bror Lystig, "han laver tre bunker, og vi er kun to. "Nu har jeg delt det," sagde Peter, "en bunke til mig, en til dig og en til den, der har spist lammets hjerte." "Det har jeg," sagde Bror Lystig og strøg i en fart guldet til sig, "det har jeg virkelig." "Det kan da ikke være sandt," sagde Peter, "et lam har jo intet hjerte." "Sikke noget snak," sagde Bror Lystig, "et lam har virkelig et hjerte lige så godt som alle andre dyr." "Ja, ja," sagde Peter, "behold du kun det alt sammen, men jeg vil ikke blive hos dig længere, jeg drager videre alene." "Ja, værsgod," sagde soldaten, "lykkelig rejse."

Peter gik så en anden vej, og Bror Lystig tænkte: "Det er såmænd godt, at han stikker af. Han er nu en sær en." Han havde penge nok nu, men forstod ikke at passe på dem og satte dem over styr eller gav dem bort, og da der var gået en lille tid, havde han ikke flere. Så kom han til en by og hørte, at prinsessen netop var død. "Hende skal jeg nok gøre levende igen," tænkte han, "og så skal jeg lade mig ordentlig betale." Han gik op på slottet og tilbød at opvække den døde. Kongen havde hørt, at en afskediget soldat drog omkring og gjorde døde levende igen, og troede, at det var Bror Lystig. Men han havde ingen rigtig tillid til ham og rådspurgte først sine ministre, som mente, han nok turde vove forsøget, da hans datter jo alligevel var død. Bror Lystig forlangte nu en kedel vand, bød alle gå ud, skar lemmerne af prinsessen og kastede dem i vandet, ganske som han havde set Peter gøre. Vandet kom i kog, kødet faldt fra benene, og han lagde nu skelettet sammen på bordet, men da han ikke vidste, i hvilken orden, det skulle være, lagde han det helt galt. Så stillede han sig foran bordet og sagde "I den hellige treenigheds navn befaler jeg dig, stå op." Han sagde det tre gange, men den døde rørte sig ikke. Så sagde han det tre gange til, men det hjalp heller ikke. "Stå dog op, din pokkers tøs," råbte han, "stå op, eller du vil komme til at angre det." Da han havde sagt det, kom pludselig Peter i sin skikkelse som den gamle soldat spadserende ind ad vinduet. "Hvordan er det, du bærer dig ad," sagde han, "tror du, den døde

kan blive levende, sådan som du har lagt knoglerne." "Jeg gjorde det, så godt jeg kunne," svarede Bror Lystig. "Denne gang skal jeg hjælpe dig, men det siger jeg dig, hvis du en eneste gang til prøver på sådan noget, er det ude med dig, og du må heller ikke tage imod den mindste smule af kongen." Han lagde knoglerne i orden, sagde tre gange: "1 den hellige treenigheds navn befaler jeg dig, stå op," og prinsessen rejste sig, sund og smuk som før. Peter gik igen ud gennem vinduet, og Bror Lystig var glad over, at det var spændt så godt af, men det ærgrede ham jo ikke så lidt, at han ikke måtte tage imod noget af kongen. "Gud ved, hvad han i grunden mener med det," tænkte han, "han giver med den ene hånd og tager med den anden. Det er der ingen mening i." Kongen tilbød Bror Lystig alt, hvad han ville have, men han turde ikke tage imod noget. Han fik det dog ved listige hentydninger lavet sådan, at kongen lod hans ransel fylde med guld, og så drog han af sted. Da han kom ud af byen stod Peter ved porten og sagde: "Du er slet ikke til at stole på. Har jeg ikke forbudt dig at tage imod noget, og så kommer du dog med ranselen fuld af guld." "Jeg kan da ikke gøre for, at det bliver puttet derned," sagde Bror Lystig. "Hvis du vover sådan noget en gang til, skal det komme dig dyrt til at stå." "Det skal du såmænd ikke være bange for, nu har jeg jo penge nok, hvorfor skulle jeg så vaske ben." "Det guld slår godt til, tror du?" sagde Peter, "men for at du ikke skal komme på gale veje igen, vil jeg give din ransel den kraft, at alt, hvad du ønsker, straks skal være i den. Og så farvel, nu ser du mig aldrig mere." "Lykke på rejsen," sagde Bror Lystig. "Det er godt, at den løjerlige fyr går sin vej," tænkte han, "jeg kan holde mig fra ham." Det, Peter havde sagt om hans ransel, tænkte han ikke mere på.

Bror Lystig drog videre med sit guld og strøede det omkring som sidste gang. Da han kun havde fire skilling tilbage, kom han forbi en kro. "Lad dem bare ryge," tænkte han og forlangte for tre skilling vin og for een skilling brød. Mens han sad og spiste og drak, mærkede han lugten af gåsesteg, og da han så sig om, opdagede han to gæs i ovnen. Pludselig kom han i tanker om, at hans kammerat havde sagt, at han kunne få alt, hvad han ønskede sig, i sin vadsæk. "Det må jeg prøve med gåsen," tænkte han. Han rejste sig, og da han var kommet ud af stuen, sagde han: "Jeg ønsker, at de to stegte gæs må ligge i min ransel." Så åbnede han ranselen og gæssene lå ganske rigtig deri. "Nu er jeg da en holden karl," tænkte han, gik ud på engen og tog stegen frem. Mens han sad og spiste, kom to håndværkssvende og så med sultne øjne på den gås, han endnu ikke var begyndt på. "Jeg har såmænd nok i den ene," tænkte han, kaldte på dem og sagde: "Vil I have den gås. Spis den på min sundhed." De takkede mange gange og gik hen på kroen og bestilte en halv flaske vin og noget brød, tog gåsen frem og begyndte at spise den. Værtinden så på den og sagde til sin mand: "Se de to, der sidder og spiser gås. Se, om det ikke er en af vores." Værten skyndte sig hen til ovnen, og der var ikke spor af gæs. "I fordømte tyve," råbte han rasende, "tror I, I kan slippe så billigt til gåsesteg. Hvis I ikke straks betaler, skal I få jeres rygstykker smurt." "Vi er ikke tyve," sagde en af dem, "vi har fået gåsen af en gammel soldat ude på engen." "I skal ikke tage mig ved næsen," råbte værten, "soldaten har været her og er gået igen som en ærlig fyr. Ham har jeg passet på. I er tyvene og skal betale." Og da de ikke havde noget at betale med, tog han sin stok og jog dem ud af døren.

Bror Lystig gik imens videre og kom til et prægtigt slot, der lå lige i nærheden af en tarvelig kro. Han gik ind i kroen og spurgte, om han måtte blive der om natten, men værten sagde: "Jeg har ikke plads til flere. Her er helt fuldt af fornemme gæster." "Det er da underligt," sagde Bror Lystig, "hvorfor bor de her og ikke på slottet." "Ja, det er nu ikke så lige en sag at være der en nat," sagde værten, "og de, der har prøvet på det, er ikke sluppet levende fra det." "Når andre har forsøgt det, vil jeg også," sagde Bror Lystig. "Det skulle du hellere lade være med," sagde værten, "det kan koste dig dit liv." "Å, det går vel ikke ligestraks på livet løs," sagde Bror Lystig, "giv mig kun nøglen, og lad mig få en god portion mad og drikke med." Værten gav ham det, og Bror Lystig gik ind i slottet, spiste et rigtigt solidt foder, og da han blev søvnig, lagde han sig på gulvet, for der var ingen seng. Han faldt hurtigt i søvn, men om natten blev han vækket af en stærk støj, og da han rejste sig op, så han, at ni fæle djævløse dansede i kreds omkring ham. "Dans I kun, så meget I vil," sagde Bror Lystig, "men kom bare ikke mig for nær." Djævlene kom imidlertid nærmere og

nærmere og til sidst var de lige ved at træde ham i ansigtet med deres væmmelige fødder. "Kan I så holde op," råbte Bror Lystig, men de blev værre og værre. "Nu skal jeg nok holde styr på jer," råbte han, tog et stoleben og slog løs på dem. Men ni mod een soldat er dog temmelig mange, og når han slog løs på den ene, rev de andre ham i håret. "Nu bliver I mig dog for slemme," råbte han, "men vent bare. Ned i min ransel alle ni." En, to, tre var de dernede, og han snørede den fast sammen og kastede den hen i en krog. Nu blev det ganske stille, og Bror Lystig lagde sig ned igen og sov til den lyse morgen. Værten og den adelsmand, hvem slottet tilhørte, kom så for at se, hvordan det var gået ham, og da de så ham frisk og rask, spurgte ejeren forundret: "Har ånderne slet ikke gjort dig noget?" "De ligger nok så pænt alle ni i min ransel," sagde Bror Lystig, "og nu er der ikke flere, så I kan ganske rolig flytte ind i slottet, igen." Adelsmanden takkede ham mange gange, gav ham rige gaver og bad ham blive der. Han skulle sørge for ham, så længe han levede. "Nu er jeg så vant til at strejfe rundt," sagde Bror Lystig, "jeg vil hellere drage ud i den vide verden igen." Han gav sig på vej og gik, til han kom til en smedie. Der gik han ind, lagde ranselen med de ni djævløse på ambolten og bad smeden og hans svende slå rigtig til. De slog af alle kræfter med deres store hamre, så djævlene skreg ynkeligt. Da han åbnede ranselen, var de otte døde, men den niende havde siddet i en fold og var levende endnu. Den smuttede så ud og for ned i helvede.

Bror Lystig drog nu længe omkring i verden og oplevede mange ting, som vel nok var værd at fortælle, hvis man vidste det. Da han blev gammel, begyndte han at tænke på sin død og gik hen til en gammel eneboer, der var vidt og bredt bekendt for sin fromhed. "Nu er jeg træt af at vandre omkring," sagde han, "nu vil jeg gerne prøve på at komme i himlen." "Menneskene vandrer ad to veje," svarede eneboeren, "den ene er bred og bekvem og fører til helvede, den anden er smal og tornefuld og fører til himlen." "Jeg måtte da være en god nar, hvis jeg gik ad den snævre vej," tænkte Bror Lystig, begyndte at spadserere henad den brede vej og kom til sidst til en stor, sort port, og det var indgangen til helvede. Han bankede på, og dørvogteren kiggede ud for at se, hvem det var. Men da han så Bror Lystig, blev han meget forskrækket, for han var netop den niende djævel, som havde siddet i ranselen og var sluppet derfra med et blåt øje. Han skød i en fart slåen for, løb hen til overdjævelen og sagde: "Der står en fyr med en ransel udenfor, men lad ham for alt i verden ikke slippe ind. Han er i stand til at putte hele helvede i sin ransel. Jeg er blevet ordentlig pryglet igennem, da jeg var der." Bror Lystig fik så det svar, at han skulle gå sin vej, han kom ikke ind. "Når de ikke vil have mig her, må jeg se at slippe ind i himlen," tænkte han, "et sted må jeg da være." Han vendte om og gik hen til himlen og bankede på porten. Peter sad der netop, og Bror Lystig kendte ham straks og tænkte: "Her finder jeg da en gammel ven igen, her vil det nok gå bedre." "Jeg tror sandelig, du vil i himlen," sagde Peter. "Lad mig dog komme ind," sagde Bror Lystig, "et sted må jeg da være, og hvis de ville have haft mig i helvede, var jeg slet ikke kommet." "Du kommer ikke ind," sagde Peter. "Nu vel, når du ikke vil have mig, så vil jeg slet ikke have noget af dig. Tag din ransel igen." "Ja, kom så med den," sagde Peter, og Bror Lystig rakte ham den gennem gitteret, og han hængte den ved siden af sin stol. "Nu ønsker jeg mig selv ned i ranselen," sagde Bror Lystig, og vips var han inde i himlen, og Peter måtte lade ham blive der.

Brorlil og søsterlil

Fra Grimms Eventyr

Brorlil tog søsterlil i hånden og sagde: »Siden mor er død, har vi ikke en lykkelig time mere. Vores stedmor slår os hver dag og sparker til os, når vi kommer hen til hende. Hunden har det bedre end vi, den får dog engang imellem noget godt at spise, men vi får ikke andet end tørre brødskorper. Du gode Gud, hvis mor vidste det! Kom, vi går sammen ud i den vide verden.« De gik hele dagen over marker og enge, og når det regnede, sagde søsterlil: »Se, den gode Gud græder med os.« Om aftenen kom de til en stor skov og var så trætte af sorg og sult og den lange vej, at de krøb ind i et hult træ og lagde sig til at sove.

Da de vågnede næste morgen, stod solen højt på himlen. »Jeg er så tørstig,« sagde brorlil, »kan du ikke høre noget, der risler? Bare det var en kilde, så jeg kunne få noget at drikke.« De tog så hinanden i hånden og gik ud for at søge efter kilden. Men den onde stedmor var en heks og da børnene gik, havde hun listet sig efter dem og forhekset alle kilderne i skoven. De kom snart til en, og brorlil ville lægge sig ned og drikke af det blinkende vand, men søsterlil kunne høre, hvordan den mumlede: »Den der drikker af mig, bliver til en tiger, den der drikker af mig, bliver til en tiger.« - »Du må ikke drikke noget,« råbte hun da, »så bliver du til en tiger og sønderriver mig.« Skønt han var meget tørstig, sagde han: »Så venter jeg med at drikke, til vi næste gang kommer til noget vand.« Men da de kom til den næste kilde, hørte søsterlil, at den mumlede: »Den, der drikker af mig, bliver til en ulv, den der drikker af mig, bliver til en ulv.« - »Du må ingenting drikke,« råbte hun, »så bliver du til en ulv og æder mig.« Brorlil drak heller ikke denne gang, men da de kom til den næste kilde sagde han: »Nu kan jeg ikke holde det ud længere, nu må jeg drikke.« Søsterlil hørte, at den mumlede: »Den der drikker af mig, bliver til et rådyr, den der drikker af mig, bliver til et rådyr,« og råbte: »Du må ikke drikke noget, så bliver du til et rådyr og løber væk fra mig.« Men brorlil havde allerede lagt sig ned for at drikke, og så snart den første dråbe var kommet over hans læber, blev han forvandlet til et rådyr.

Nu gav søsterlil sig til at græde, og rådyret græd også. Men pigen trøstede det og sagde: »Jeg vil aldrig nogensinde forlade dig.« Hun tog sit gyldne strømpebånd af, og bandt det om halsen på dyret. Derpå flettede hun et bånd af siv, og bandt det fast deri, og nu gik de videre ind i skoven. Da de havde gået meget længe, kom de til et lille hus, og da pigen så, det var tomt, tænkte hun: »Her kan vi bo.« Hun lavede så et blødt leje af mos og løv til rådyret. Hver morgen gik hun ud og samlede rødder og bær og nødder til sig selv og fint græs til rådyret, som spiste af hendes hånd. Om aftenen, når hun var træt, lagde hun hovedet på rådyrets ryg og sov der. Havde brorlil blot været menneske igen, kunne de have haft det dejligt sammen.

I nogen tid var de helt alene i skoven. Men en gang holdt kongen en stor jagt derude. Hornene klang, hundenes gøen og jægernes lystige råb trængte ind til dem, og rådyret brændte af lyst til at løbe derhen. »Lad mig gå hen til dem,« sagde det, »jeg kan ikke holde det ud.« - »Du må love mig at komme tilbage i aften,« sagde hun, »jeg lukker nu døren, for at de vilde jægere ikke skal komme herind. Når du vender hjem i aften, skal du banke på og råbe: »Søsterlil, luk op,« så jeg kan vide, at det er dig ellers lukker jeg ikke op.« Rådyret sprang af sted og tumlede sig glad i den friske luft. Kongen og hans jægere så det smukke dyr og satte efter det, men kunne ikke fange det; lige når de troede, de havde det, sprang det over buskene og forsvandt. Da det blev mørkt, løb det hjem til huset og råbte: »Søsterlil, luk op.« Hun åbnede så døren for det, og det sprang ind og sov snart på sit bløde leje. Den næste dag begyndte jagten igen, og rådyret havde ingen ro på sig, men sagde: »Luk op, søsterlil, jeg må derud.« Hun åbnede døren og sagde: »Ja, men du må komme hjem i aften og banke på ligesom i går.« Da kongen og hans jægere så rådyret med det gyldne halsbånd, jagede de efter det, men det var for hurtigt og behændigt. Da de havde

forfulgt det hele dagen blev det henimod aften såret i foden, og måtte hinke langsomt hjem. En af jægerne listede sig imidlertid bagefter hen til huset og hørte, at det sagde: »Søsterlil, luk op.« og så, at døren blev åbnet og straks efter lukket igen. Jægeren lagde nøje mærke til det alt sammen og fortalte kongen, hvad han havde set og hørt. »I morgen går vi på jagt igen,« sagde kongen da.

Søsterlil blev meget forskrækket, da hun så, at rådyret var såret. Hun vaskede blodet af, lagde urter på og sagde: »Læg dig nu til at sove, lille rådyr, så du kan blive rask igen.« Såret var imidlertid så ubetydeligt, at det var helt lægt næste morgen. Og da jagthornene igen lød derude, sagde rådyret: »Jeg kan ikke holde det ud, jeg må derhen. Jeg skal nok sørge for, at de ikke får fat i mig.« Søsterlil gav sig til at græde og sagde: »De slår dig nok ihjel, og så er jeg helt alene i verden.« Men da rådyret sagde: »Jeg dør af sorg, hvis jeg skal spærres inde her,« kunne hun ikke andet end med tungt hjerte lukke døren op, og glad sprang det af sted. Da kongen så det, sagde han: »Nu jager vi efter det hele dagen, men ingen må gøre det fortræd.« Da solen var gået ned, sagde kongen til jægeren: »Kom så og vis mig det lille hus.« Da han var kommet derhen bankede han på og råbte: »Søsterlil, luk op.« Døren blev åbnet og kongen trådte ind, og så den dejligste pige, han nogensinde havde set. Pigen blev meget bange, da hun så en fremmed mand med guldkrone på hovedet. Men kongen rakte venligt hånden ud imod hende og sagde: »Vil du følge med mig hjem og være min dronning?« - »Ja, jeg vil,« svarede hun, »men jeg vil aldrig forlade rådyret, det skal følge med.« Og kongen lovede hende da, at det skulle blive hos hende, så længe hun levede, og have det godt i alle måder. Imidlertid kom det springende, hun bandt rebet fast i det, tog det i hånden, og de gik ud af huset.

Kongen tog den smukke pige foran sig på hesten og red hjem med hende til slottet, hvor brylluppet blev fejret med stor pragt. I lang tid levede de nu lykkeligt sammen, og rådyret blev plejet og passet og sprang omkring i slotshaven. Den onde stedmor havde imidlertid levet i den tro, at søsterlil var blevet sønderrevet af de vilde dyr i skoven, og brorlil forvandlet til et rådyr og skudt af jægerne. Da hun fik at vide, hvor godt det var gået dem, blev hun opfyldt af misundelse og tænkte bare på, hvordan hun kunne gøre dem fortræd. Hendes egen datter, der var grim som arvesynden og kun havde et øje, gjorde hende bebrejdelser og sagde: »Det var rigtignok mig, der skulle have været dronning.« Den gamle søgte at stille hende tilfreds. »Vent lidt,« sagde hun, »kommer tid, kommer råd.« Mens kongen engang var på jagt i skoven, havde dronningen født en dejlig dreng. Den gamle heks af en stedmor påtog sig da hendes kammerjomfrus skikkelse og gik ind i stuen, hvor dronningen lå, og sagde til hende: »Kom nu ind og tag et bad, det vil styrke Jer. Men skynd Jer, før vandet bliver koldt.« Hendes datter var også til stede, og de bar nu dronningen ind i badstuen og lagde hende i badekarret, og derpå låsede de døren og løb deres vej. Men inde i badstuen havde de tændt så stærkt et bål, at dronningen inden ret lang tid ville være kvalt.

Da de havde gjort det, lagde den grimme datter sig i sengen. Den gamle heks gav hende dronningens ansigt og skikkelse, men det øje, hun manglede, kunne hun ikke give hende. For at kongen ikke skulle mærke det, lagde hun sig på den side, hvor der intet øje var. Da han kom hjem om aftenen og fik at vide, at han havde fået en søn, blev han meget glad og gik hen til sin kones seng for at se, hvordan hun havde det. Men den gamle råbte hurtig: »For Guds skyld, lad være at trække forhænget fra! Dronningen kan ikke tåle lyset.« Kongen gik så sin vej uden at vide, at der lå en falsk dronning i sengen.

Ved midnatstid, da alle sov, så barnepigen, der sad ved vuggen, at døren gik op og den rette dronning trådte ind. Hun tog barnet op af vuggen og gav det mælk at drikke. Så lagde hun puderne til rette, lagde barnet ned igen og dækkede det godt. Hun glemte heller ikke rådyret, men gik hen til det i krogen og klappede det. Derpå gik hun sagte bort igen. Barnepigen spurgte dagen efter skildvagterne, om der var kommet nogen ind i slottet om natten, men de sagde nej.

Dronningen kom mange nætter, men sagde aldrig noget. Barnepigen så hende hver gang, men turde ikke tale til nogen derom.

Efter nogen tids forløb begyndte dronningen en nat at tale og sagde:

*»Mit lille barn, min lille rå,
to gange endnu jeg komme må.«*

Barnepigen svarede ikke, men da dronningen var forsvundet, gik hun hen til kongen og fortalte det hele. Kongen bestemte da, at han ville våge hos barnet næste nat. Ved midnatstid viste dronningen sig igen og sagde:

*»Mit lille barn, min lille rå,
en gang endnu jeg komme må.«*

Derpå tog hun barnet op, som hun plejede, og forsvandt. Kongen turde ikke tale til hende, men han vågede også derinde næste nat. Og da dronningen sagde:

*»Mit lille barn, min lille rå,
nu aldrig mer jeg komme må,«*

kunne han ikke længere holde sig tilbage, men sprang frem og råbte: »Du kan ikke være nogen anden end min egen elskede dronning.« - »Det er jeg,« svarede hun, og i samme nu gav Gud hende livet tilbage, og hun var frisk og sund. Derpå fortalte hun kongen om den forbrydelse, den onde heks og hendes datter havde begået. Kongen lod dem nu begge stille for domstolen. Datteren blev ført ud i skoven, hvor hun blev sønderrevet af de vilde dyr, heksen blev dømt til at brændes på bålet. Og i samme nu, hun var blevet til aske, blev rådyret forvandlet til menneske igen, og brorlil og søsterlil levede lykkeligt sammen til deres dages ende.

Brudeskuet

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en ung hyrde, som havde lyst til at gifte sig. Han kendte tre søstre, men da de allesammen var lige smukke, vidste han ikke, hvem han skulle give fortrinet. Han spurgte derfor sin mor til råds, og hun sagde: »Indbyd dem alle tre og sæt ost for dem, og læg mærke til, hvordan de skærer af den.« Han gjorde, som hun havde sagt. Den første spiste osten med skorpe og det hele, den anden skar skorpen af i en fart, så en hel mængde af den gode ost gik til spilde, den tredje tog hverken for lidt eller for meget af. Hyrden fortalte det til sin mor og hun sagde straks: »Gift dig med den tredje.« Det gjorde han, og levede mange år lykkeligt med hende.

De Bremer stadsmusikanter

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en mand, som havde et æsel. Det havde i mange år båret sække til møllen, men nu begyndte dets kræfter at tage af, så det blev mere og mere udueligt til sit arbejde. Manden tænkte på at skaffe sig af med det, men æslet mærkede nok, hvad det trak op til, og begav sig på vej til byen, fordi det tænkte, at kunne det ikke blive andet, kunne det nok blive spillemand der. Da det havde gået en lille tid, traf det en jagthund, som lå og gispede. »Hvad er der i vejen?« spurgte æslet. »Jeg bliver svagere for hver dag, der går,« svarede hunden, »det kommer jo med alderen. Og nu vil min herre slå mig ihjel, fordi han ikke kan bruge mig på jagt. Så løb jeg min vej.« »Ved du hvad,« sagde æslet, »du skulle gå med mig til Bremen og blive spillemand. Jeg spiller på luth og du slår på tromme.« Hunden syntes godt om forslaget, og de gik videre sammen. Kort efter kom de forbi en kat, som lå på vejen og skar de ynkeligste ansigter. »Hvad er der gået dig imod, dit gamle flødeskæg?« sagde æslet. »Hvem kan være i godt humør, når alting går skævt for en,« svarede katten, »fordi jeg nu er blevet gammel og hellere vil ligge bag ovnen og spinde end fange mus, har min frue i sinde at drukne mig. Jeg løb min vej, men nu er gode råd dyre.« »Gå med os til Bremen og bliv spillemand,« sagde æslet. Katten var villig til det, og de begav sig alle tre på vej. Kort efter kom de tre landstrygere forbi en gård, hvor der sad en hane og galede af alle livsens kræfter. »Du skriger jo, så det går gennem marv og ben,« sagde æslet. »Hvad er der i vejen?« »Nu har jeg spået godt vejr til vor Frue dag,« sagde hanen, »men alligevel skal der koges suppe på mig i morgen, fordi det er søndag, og der kommer fremmede. I aften skal hovedet hugges af mig, og nu skriger jeg, så længe jeg kan.« »Kom herop, rødtop,« sagde æslet, »gå med os til Bremen og bliv spillemand. Du lader til at have en god stemme, så når vi fire slår os sammen, må det da kunne blive til noget.«

De kunne imidlertid ikke nå Bremen på een dag, og om aftenen kom de til en skov, hvor de besluttede at blive om natten. Æslet og hunden lagde sig under et stort træ, katten og hanen sad oppe mellem grenene, hanen helt oppe i toppen, fordi den troede, der var sikrest. Før den satte sig til at sove, så den sig om til alle sider, og da den syntes, at den så lys skinne i det fjerne, kaldte den på sine kammerater og sagde, at der måtte vist være et hus i nærheden. »Så går vi derhen, for her er ikke rart,« sagde æslet. Hunden syntes også, at det kunne gøre godt at få et par ben at gnave. De begav sig på vej. Lyset blev stadig større, og til sidst stod de uden for et klart oplyst røverhus. Æslet, der var den største, gik hen og kiggede ind ad vinduet. »Hvad kan du se?« spurgte hanen. »Et dejligt dækket bord,« svarede æslet, »og røverne sidder og gør sig til gode.« »Det var noget for os,« sagde hanen. »Ja, bare vi var derinde,« sukkede æslet. Dyrene lagde nu råd op om, hvordan de skulle få røverne jaget ud, og tilsidst fandt de ud af det. Æslet stillede sig med forpoterne i vinduet. Hunden sprang op på dets ryg, katten klatrede op på hunden, og hanen fløj op og satte sig på kattens hoved. I samme øjeblik begyndte de med deres musik. Æslet skreg, hunden gøede, katten mjavede og hanen galede, og så styrtede de allesammen ind gennem vinduet, så glasskårene klirrende fløj til alle sider. Røverne fløj rædselsslagne op, og da de troede, det var et spøgelse, flygtede de så hurtigt de kunne, ud i skoven. De fire kammerater satte sig så til bords og tog for sig af retterne, som om de ikke havde fået mad i en hel måned.

Da de fire spillemænd var mætte, slukkede de lyset og gik til ro. Æslet lagde sig på møddingen, hunden bag ved døren, katten i kakkelovnskrogen og hanen fløj op på hanebjælken. De var trætte af den lange vej, og det varede ikke ret længe, før de faldt i søvn. Ved midnatstid, da røverne så, at lyset var slukket, og alting lod til at være roligt, sagde anføreren: »Vi skulle ikke have ladet os skræmme så let,« og han bød en af sine mænd gå hen og undersøge huset. Manden gik ud i køkkenet og ville tænde lys, og da han troede, at kattens gloende øjne var gløder, stak han en tændstik ind i dem for at få ild. Men katten forstod ikke spøg; den sprang lige i ansigtet på ham og

kradsede ham. Han blev ude af sig selv af angst og ville løbe ud ad døren, men hunden bed ham i benet, og da han kom forbi møddingen, gav æslet ham et ordentligt spark. Hanen var imidlertid vågnet og gav sig til at gale af alle kræfter. Men røveren løb, så stærkt han kunne, tilbage til anføreren og sagde: »Der sidder en forfærdelig heks inde i huset. Hun har kradset mig i ansigtet, og uden for døren står der en mand, som stak mig i benet med en kniv. I gården ligger der et stort uhyre, som slog løs på mig med en trækølle, og oppe på taget sidder dommeren og råber: 'Skaf mig fat på den tyveknægt.' Så løb jeg, så hurtigt jeg kunne.« Så turde røverne ikke vende tilbage til huset, men spillemændene syntes så godt om at være der, at de blev der resten af deres liv.

De fire kunstfærdige brødre

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en fattigmand, som havde fire sønner. Da de var blevet voksne, sagde han til dem: »I må nu drage ud i verden og sørge for jer selv, jeg kan ikke længere ernære jer. Rejs ud og lær et eller andet håndværk og se at slå jer igennem.« Brødrene sagde nu farvel til faderen og drog af sted. Da de havde gået i nogen tid, kom de til en korsvej. »Her vil vi skilles,« sagde den ældste, »men om fire år mødes vi igen på samme sted. Lad os i de år prøve vores lykke hver for sig.«

De gik nu hver sin vej, og den ældste mødte kort efter en mand, der spurgte, hvor han skulle hen. »Jeg skal ud og lære et håndværk,« svarede han. »Kom så med mig, jeg skal lære dig at blive tyv,« sagde manden. »Nej,« svarede han, »det er ikke noget ærligt håndværk, og enden på legen bliver, at man kommer til at dingle som knebelen i en klokke.« - »Det skal du såmænd ikke være bange for,« sagde manden. »Jeg vil blot lære dig at få fingre i det, som ingen andre mennesker kan få fat på, og ingen skal komme på spor efter dig.« Han lod sig da til sidst overtale og gik i lære hos manden. Efter nogen tids forløb var han så dygtig, at han kunne få fat i alt, hvad han havde lyst til. Den anden bror mødte også en mand, der spurgte ham, hvor han skulle hen. »Jeg går ud i den vide verden på lykke og fromme,« sagde han. »Kom så med mig og bliv stjernekygger,« sagde manden. »Det er det bedste af alt. Ingenting er skjult for en.« Han havde nok lyst til det håndværk, og efter nogen tids forløb var han udlært og så dygtig, at hans mester gav ham en kikkert og sagde: »Med den kan du se alt, hvad der foregår i himlen og på jorden.« Den tredje bror kom i lære hos en jæger og fik så god en undervisning, at han blev meget dygtig. Da han ville drage bort, gav hans mester ham en bøsse og sagde: »Med den kan du ikke skyde fejl. Den rammer alt, hvad du sigter på.« Den yngste bror mødte også en mand, som spurgte, hvor han skulle hen. Da han fik det at vide, sagde han: »Har du ikke lyst til at blive skrædder?« - »Jeg har ikke lyst til at sidde krumbøjlet fra morgen til aften og prikke med en nål,« svarede han. »Du snakker, som du har forstand til,« sagde manden. »Når du lærer mig kunsten af, kan du vinde både ære og berømmelse.« Han lod sig til sidst overtale og fulgte med manden, der lærte ham sit håndværk lige fra grunden. Ved afskeden gav han ham en nål og sagde: »Med denne nål kan du sy alt sammen, hvad enten det er så blødt som voks eller så hårdt som sten, og ingen vil kunne opdage sammensyningen.«

Da de fire år var gået, mødtes brødrene igen på korsvejen, omfavnede og kyssede hinanden, og drog hjem til deres far. »Hvad for en vind har blæst jer hjem igen?« spurgte den gamle glad, da han så dem. De fortalte ham nu, hvad de havde lært, og han besluttede at stille dem på prøve. De sad lige under et stort træ, og han sagde til sin første søn: »Kan du sige mig, hvor mange æg, der er i den rede, der sidder helt oppe i toppen?« Stjernekyggeren tog sin kikkert frem. »Der er fem,« sagde han. »Kan du tage dem allesammen herved uden at fuglen mærker det,« sagde den gamle nu til sin anden søn. Tyven klatrede op i træet og kom kort efter ned med æggene, og fuglen lå ganske roligt oppe i sin rede. Derpå lagde faderen det ene æg midt på bordet og de andre på hver sit hjørne og sagde til den tredje søn: »Kan du ramme dem?« Jægeren lagde bøszen til kinden og ramte alle æggene med et skud - han tro, han har nok haft noget af det krudt, der kan skyde om hjørnet. »Nu kommer turen til dig,« sagde den gamle til den yngste søn, »kan du nu sy æggene og de små fugleunger så godt sammen, at skuddet slet ikke har gjort dem noget.« Skrædderen tog sin nål frem, og da han var færdig, kravlede tyven igen op i træet med æggene og lagde dem under fuglen, uden at den mærkede det. Da den havde ruget på dem et par dage, kravlede ungerne ud, og om halsen, hvor skrædderen havde syet dem sammen, havde de en rød stribe.

»Ja, I har brugt jeres tid godt,« sagde den gamle, »og det er mig umuligt at sige, hvem af jer, der er den dygtigste. Men det kan måske vise sig engang ved lejlighed. Kort tid derefter kom hele

landet i oprør, for kongedatteren var blevet bortført af en drage. Kongen sørgede derover og lod bekendtgøre, at den, der bragte hende tilbage, skulle få hende til ægte. »Her kan vi vist vise, hvad vi duer til,« sagde brødrene til hinanden, og besluttede at drage ud sammen for at finde hende. »Jeg skal snart få at vide, hvor hun er,« sagde stjernekyggeren og satte sin kikkert for øjnene. »Nu ser jeg hende,« sagde han lidt efter, »hun er langt herfra på en klippe ude i havet, og dragen ligger ved siden af hende og passer på hende.« Han gik nu til kongen og bad om et skib, for at de kunne sejle over til klippen. Da de kom derover lå dragen og sov med hovedet i kongedatterens skød. »Jeg tør ikke skyde, for så dræber jeg også hende,« sagde jægeren. »Så vil jeg prøve min lykke,« sagde tyven, og fik hende behændigt trukket ud under dragen, uden at den mærkede det. De skyndte sig nu glade ned til skibet, men da dragen vågnede og så, at kongedatteren var borte, fløj den af sted, fnysende af raseri. Da den var lige over skibet, sigtede jægeren på den og ramte den i hjertet. Uhyret sank død ned på vandet, men knuste med det samme fuldstændig skibet. Heldigvis fik de fat i et par brædder, ved hvis hjælp de kunne holde sig oven vande, men det havde dog været ude med dem, hvis skrædderen ikke i en fart havde samlet alle plankerne og syet dem sammen med sin nål, så de kunne sejle hjem.

Da kongen så sin datter igen, blev han meget glad og sagde til brødrene: »En af jer skal have min datter til ægte, men I må selv afgøre, hvem af jer det skal være.« Men de kunne ikke blive enige, for de ville allesammen giftes med den dejlige kongedatter. »Hvis jeg ikke havde set hende, havde I aldrig fundet hende,« sagde stjernekyggeren. »Hvad havde det nyttet, hvis jeg ikke havde taget hende fra dragen,« sagde tyven. »Og hvis jeg ikke havde dræbt uhyret, havde det sønderrevet os allesammen,« sagde jægeren. »Og havde jeg ikke syet skibet sammen, lå vi allesammen på havets bund,« sagde skrædderen. Men nu gjorde kongen ende på striden. »I har allesammen lige stor ret til hende,« sagde han, »Men I kan jo ikke alle fire gifte jer med hende, og derfor skal ingen af jer have hende. I stedet for vil jeg give jer hvert et halvt kongerige til belønning.« Brødrene var vel fornøjet dermed og sagde: »Det er bedre, end at vi bliver uvenner,« og de levede nu lykkelige og glade i deres riger i mange, mange år.

De hullede sko

Fra Grimms Eventyr.

Engang var der en konge, som havde tolv døtre, og den ene var smukkere end den anden. Om natten sov de i en stor sal, hvor sengene stod ved siden af hinanden, og hver aften låsede kongen døren efter dem. Men når han om morgenen lukkede op, var der store huller i deres sko, som om de havde danset hele natten, og ingen kunne få at vide, hvordan det var gået til. Han lod da bekendtgøre, at den, der kunne skaffe klarhed på sagen, skulle få lov til at vælge sig en af dem til kone og efter hans død arve riget. Men hvis den, der meldte sig, ikke havde fundet ud af det inden tre dage, havde han forbrudt sit liv. Kort efter kom der en prins, der ville vove forsøget. Kongen modtog ham venligt, og om aftenen blev han ført ind i et værelse, der stødte op til salen, hvor de sov. Hans seng stod redt der, og han skulle nu passe på, om de gik bort for at danse, og for at de ikke skulle kunne liste sig væk, uden at han så det, stod døren til salen åben. Men hans øjenlåg blev så tunge som bly, og han faldt i søvn, og da han vågnede næste morgen og så, at der var huller i deres sko, kunne han se, at de havde danset om natten. Den anden og tredje nat gik det ligesådan, og nu blev hans hovede uden barmhjertighed hugget af. Der var flere, der indlod sig på vovestykket, men de måtte allesammen bøde med deres liv. Imidlertid hændte det engang, at en stakkels soldat, der var blevet såret og ikke kunne være i tjenesten mere, var på vej til denne by. Han mødte da en gammel kone, som spurgte ham, hvor han skulle hen. »Jeg ved det såmænd ikke,« sagde han, og for løjers skyld tilføjede han: »Jeg kunne nok have lyst til at finde ud af, hvor prinsesserne danser, og blive konge.« - »Det er slet ikke svært,« sagde den gamle, »du skal bare ikke drikke den vin, de bringer dig om aftenen, og lukke øjnene og lade, som om du sover.« Derpå gav hun ham en kappe og sagde: »Når du tager den på, bliver du usynlig og kan liste dig efter dem.« Soldaten tog nu for alvor mod til sig og gik op til kongen. Han blev ligeså venligt modtaget som de andre, og blev iført prægtige klæder. Om aftenen blev han ført ind i sit værelse, og da han skulle til at gå i seng, kom den ældste prinsesse og bragte ham et bæger vin, men han havde bundet en svamp under hagen og lod det allesammen løbe ned i den. Derpå gik han i seng og gav sig lidt efter til at snorke af alle kræfter. Han hørte nu, hvor prinsesserne lo, og den ældste sagde: »Han der kunne også have sparet sig det.« Derpå stod de op, åbnede skabe og kasser og pyntede og spejlede sig. »I glæder jer allesammen,« sagde den yngste, »men jeg er så beklemmt, som om der skulle hænde mig en ulykke.« - »Du er et rigtigt tosehovede,« sagde den ældste, »har du glemt, hvor mange kongesønner det allerede er gået galt for? Jeg havde såmænd ikke engang behøvet at give soldaten en sovedrik; den bølge var såmænd ikke vågnet alligevel.« Da de alle var færdige, skottede de først hen til soldaten, men han havde lukket øjnene og rørte sig ikke, og de troede da, der var fred og ingen fare. Den ældste gik nu hen og gav et slag på sin seng, straks sank den i jorden, og der blev en åbning, hvor hun steg ned i spidsen for de andre. Soldaten, der havde set det hele, fik i en fart kappen om sig og fulgte efter dem. På trappen kom han til at træde den bageste lidt på kjolen og hun sagde forskrækket: »Hvem er det, der tager fat i mig?« - »Vær nu ikke så dum,« sagde den ældste, »du har naturligvis hængt fast i en krog.« Da de var kommet ned ad trappen, stod de i en dejlig have, hvor bladene var af sølv og lyste og skinnede. »Det er bedst, jeg tager en af dem med som bevis,« tænkte soldaten, og knækkede en gren af med et vældigt brag. »Hørte I det?« råbte den yngste, »der er noget galt på færde.« - »Snak,« svarede den ældste, »det er glædesskud, fordi vi snart har befriet prinserne.« Derpå kom de til en anden have, hvor alle bladene var af guld, og så til en tredje, hvor de var af strålende ædelstene. Soldaten brækkede en gren af hvert af træerne og det knagede, så den yngste prinsesse for sammen af angst, men den ældste beroligede hende stadig med, at det var glædesskud. Kort efter kom de til et dybt vand, hvor der lå tolv både, og i hver af dem sad en prins. De tog hver en af prinsesserne ned til sig, og soldaten fulgte med den yngste. »Hvor båden er tung i dag, sagde prinsen, »jeg må bruge alle mine kræfter for at få den af sted.« - »Det er vel, fordi

det er så varmt, svarede den yngste prinsesse, »jeg er også så hed i kinderne.« På den anden bred stod der et klart oplyst slot, og lystig musik klang dem i møde. De lagde til og gik ind i slottet. Hver prins dansede med sin elskede, og soldaten dansede med, uden at nogen kunne se ham. Når en af dem tog et bæger vin, drak han det ud, så det var tomt, når han satte det for munden. Den yngste var bange, men den ældste fik hende hele tiden til at tie stille. De dansede nu hele natten, og da de holdt op, var skoene slidt helt itu. Prinserne roede dem tilbage over vandet, og denne gang satte soldaten sig hen til den ældste. Ved bredden tog de afsked med prinserne og lovede at komme igen næste nat. Da de kom til trappen løb soldaten i forvejen, lagde sig i sin seng, og da de trætte og forpustede kom op i salen, snorkede han så højt, at de alle hørte det, og den ældste sagde: »Ham behøver vi da ikke at være bange for.« De gemte nu deres smukke klæder, stillede skoene under sengene og krøb op i dem. Soldaten ville ikke ligestraks fortælle, hvad han havde set, men gik også med den anden nat for at se på den løjerlige forestilling. Alt gik til som forrige gang, og de dansede igen, til skoene gik itu. Tredie gang tog han et bæger med sig op, og da han dagen efter gik hen til kongen, stod de tolv prinsesser bag døren for at høre, hvad han sagde. »Hvem har mine døtre så danset med?« spurgte kongen. »Med tolv prinser i et underjordisk slot,« svarede soldaten, fortalte, hvad han havde set, og viste ham grenene og bægeret. Kongen lod sine døtre kalde og spurgte, om det var sandt, hvad soldaten sagde, og da de så, at det ikke kunne nytte at nægte det, gik de til bekendelse. Kongen spurgte ham derpå, hvem han ville have til kone. »Jeg er jo ikke mere helt ung,« svarede han, »lad mig få den ældste.« Brylluppet blev fejret samme dag, og han fik løfte om kongeriget, når den gamle konge var død. Men prinsernes fortryllelse blev forlænget med ligeså mange dage, som de havde danset nætter med de tolv prinsesser.

De kloge folk

Fra Grimms Eventyr

En bonde tog en dag sin egetræsstok i krogen og sagde til sin kone »Nu går jeg ud på landet, Trine, og kommer først tilbage om tre dage. Hvis kvæghandleren kommer i den tid og vil købe vores tre køer, kan du lade ham løbe med dem, men ikke for mindre end to hundrede daler, hører du.« »Gå du kun i Guds navn,« svarede konen, »det skal jeg nok klare.« »Ja, Gud hjælpe os alle tretten,« sagde manden, »engang da du var lille, faldt du lige på hovedet, og det kan man såmænd mærke endnu. Men det siger jeg dig, at gør du dumheder, skal jeg lade min stok her farve din ryg blå, og du kan stole på, den farve skal være så ægte, at den holder et helt år.« Så gik han.

Næste morgen kom kvæghandleren, og konen blev snart enig med ham. Da han så køerne og fik prisen at vide, sagde han: »Så meget vil jeg gerne give. Det er de nok værd mellem brødre. Jeg tager dem straks med mig.« Så løste han dem og trak dem ud af stalden, men da han ville gå ud ad porten, greb konen ham i ærmet og sagde: »Jeg må have de to hundrede daler, ellers kan jeg ikke lade jer gå med dem.« »Det er rimeligt nok,« svarede manden, »men jeg har glemt at få min pengepung med. Men I skal ikke være bange. I skal nok få jeres penge. De to køer tager jeg med mig, og den tredie lader jeg blive her, så har I da sikkerhed nok.« Det var jo ganske indlysende, syntes hun, og lod manden trække af med køerne. »Hvor Hans vil blive glad, når han ser, hvor klog jeg har været,« tænkte hun. Den tredie dag kom bonden hjem, som han havde sagt, og spurgte straks, om køerne var solgt. »Det er de, kære Hans,« svarede hun, »og for to hundrede daler, som du sagde. De er vel næppe så meget værd, men manden tog dem uden vrøvl.« »Hvor er pengene?« spurgte bonden. »Dem har jeg ikke endnu,« svarede hun, »han havde netop glemt sin pung, men han har stillet god sikkerhed for dem.« »Hvordan det?« spurgte manden. »Den ene af de tre køer får han ikke, før han har betalt. Jeg var så snedig, at beholde den mindste. Den spiser mindst.« Manden blev vred, tog sin stok og ville give hende den omgang, han havde lovet hende. Men pludselig lod han den synke og sagde: »Du er den dumme gås, der kan gå på Guds grønne jord. Jeg har virkelig ondt af dig. Jeg vil gå ud på landevejen og vente der i tre dage og se, om jeg finder nogen, som er dummere end du. Gør jeg det, skal du slippe for videre tiltale, men ellers skal du få hele din velfortjente løn.«

Han gik ud på landevejen, satte sig på en sten og ventede på, hvad der ville ske. Lidt efter kom en høstvogn kørende. Konen stod op midt i den i stedet for at sidde på et knippe strå, der lå ved siden af, og lede okserne. »Det er vel sådan en, som jeg søger,« tænkte manden og løb hen foran vognen, frem og tilbage, som en, der ikke er ved sine fulde fem. »Hvad vil I, farlil,« sagde konen. »Jeg kender jer ikke, hvor kommer I fra?« »Jeg er faldet ned fra himlen,« svarede han, »og jeg ved ikke, hvordan jeg skal komme op igen. Kan I ikke køre mig derop?« »Jeg kender ikke vejen,« svarede hun, »men når I kommer fra himlen, kan I vel fortælle mig, hvordan det går min mand. Han har været der i tre år. Har I ikke set ham?« »Jo, jeg har. Ja, det kan jo ikke gå alle mennesker lige godt. Han vogter får, og de rare dyr giver ham såmænd nok at bestille. De springer op på bjergene og farer vild i krattet, og han må løbe efter dem for at drive dem sammen igen. Pjaltet er han også. Klæderne er lige ved at falde af kroppen på ham, og I ved nok fra eventyrene, at i himlen er der slet ingen skræddere. St. Peter vil ikke have dem derind.« »Hvem havde dog tænkt det,« råbte konen, »men hør engang, jeg henter hans søndagsfrakke, den hænger hjemme i skabet, den kan han godt gå med deroppe, I vil nok tage den med?« »Det går skam ikke,« svarede bonden, »man må ikke tage klæder med i himlen, de bliver taget fra en ved døren.« »Jamen hør så,« sagde konen, »igår solgte jeg min hvide og fik en køn skilling for den, den vil jeg sende ham. Når I stikker pungen i lommen, er der såmænd ingen, der lægger mærke til det.« »Ja, når det ikke kan være anderledes, får jeg vel gøre jer den tjeneste,« svarede bonden. »Vent her,« sagde hun, »jeg kører hjem og henter pengene, jeg er her straks igen. Jeg bliver stående, for så har bæsterne det

lettere, end når jeg sidder på halmen.« Hun piskede løs på okserne, og bonden tænkte: »Hun er da godt på veje til at blive gal. Hvis hun virkelig bringer pengene, kan min kone prise sin lykke, så slipper hun for prygl.« Kort efter kom hun løbende med pengene, stak dem selv i hans lomme og takkede ham mange gange for hans venlighed.

Da konen kom hjem, traf hun sin søn, der havde været ude på marken. Hun fortalte det vidunderlige, hun havde oplevet, og tilføjede: »Jeg er rigtig glad for, at jeg fik lov til at sende min stakkels mand noget; hvem skulle have troet, at nogen kunne lide nød i himlen.« Sønnen var ude af sig selv af forundring. »Ham vil jeg også se,« sagde han, »jeg vil straks ud og lede efter ham. Sådan en får man ikke at se hver dag. Han skal fortælle mig, hvordan der ser ud deroppe, og hvad man bestiller.« Han sadlede sin hest og red af sted i en fart. Da han kom ud på landevejen, sad bonden under piletræet i færd med at tælle de penge, der var i pungen. »Har I ikke set en mand, som er kommet fra himlen?« spurgte drengen. »Jo,« svarede bonden, »han er gået hjem igen. Han gik op ad bjerget derhenne, der er han jo nærmere ved himlen. Når I skynder jer, kan I nok nå ham.« »Jeg har slidt som et bæst hele dagen,« sagde drengen, »og jeg er blevet endnu trætttere af at ride herhen. I kender manden. Gør mig den tjeneste at sætte jer op på min hest og se at få ham herved.« »Der er nok også en, der ikke har opfundet krudtet,« tænkte bonden og sagde: »Hvorfor skulle jeg ikke gøre jer den tjeneste,« og så red han af sted i strakt galop. Drengen blev siddende og ventede, til natten faldt på, men bonden kom ikke igen. »Manden fra himlen har nok haft travlt og ikke villet vende om,« tænkte han, »og bonden har så givet ham hesten til min far.« Han gik hjem og fortalte det hele til sin mor og sagde, at han havde sendt sin far hesten, så han ikke altid behøvede at løbe omkring. »Det var ganske rigtigt gjort,« sagde konen, »du har unge ben, dem kan du bruge.«

Da bonden kom hjem, stillede han hesten ind i stalden ved siden af den tredje ko, og gik så ind i stuen til sin kone. »Du kan prise din lykke, Trine,« sagde han, »jeg har fundet to, der var dummere end du. Denne gang slipper du for prygl, dem gemmer vi så til en anden gang.« Han tændte sin pibe og satte sig i bedstefarstolen. »Det var en god forretning,« sagde han, »en fed hest og en stor pose penge for to magre køer. Hvis dumheden altid var så indbringende, skulle jeg skam nok holde den i ære.«

Ja sådan tænkte bonden, men jeg er sikker på, at du synes bedre om dem, der ikke er så snedige.

De seks svaner

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang en konge, som drog på jagt i en stor skov, og forfulgte et dyr så ivrigt, at ingen af hans folk kunne følge ham. Om aftenen opdagede han, at han var faret vild, og hvor meget han end søgte, kunne han ikke finde udgangen. Pludselig så han en gammel kone med rokkende hovede komme humpende henimod ham. »Kan I ikke vise mig vej, min gode kone,« spurgte han. »Det kunne jeg vel nok, herre konge,« svarede hun, »men hvis I ikke går ind på mine betingelser, finder I aldrig ud og dør af sult.« - »Hvad er det for betingelser?« spurgte kongen. »Jeg har en datter,« svarede den gamle, »der er så smuk som dagen er lys. Hvis I vil tage hende til dronning, vil jeg vise jer vej.« Kongen, der ganske havde tabt modet, sagde ja og fulgte den gamle hen til hendes hus, hvor datteren modtog ham, som om hun havde ventet ham. Hun var meget smuk, men kongen kunne ikke se på hende uden at hans hjerte snøredes sammen i angst. Han satte imidlertid pigen foran sig på hesten, den gamle viste ham vej, og de red hjem til slottet, hvor brylluppet blev fejret.

Kongen havde været gift en gang før og havde med sin første kone syv børn, seks drenge og en pige, som han elskede over alt i verden. Da han var bange for, at stedmoderen skulle gøre dem fortræd, bragte han dem ud på et slot, der lå dybt inde i skoven. Det lå godt skjult, og vejen var så svær at finde, at han selv ikke kunne have fundet den, hvis ikke en klog kone havde givet ham et nøgle garn, der havde den vidunderlige egenskab, at når han kastede det foran sig, rullede det sig op af sig selv og viste ham vej. Kongen gik imidlertid så tit ud for at besøge sine børn, at dronningen fattede mistanke. Hun bestak derfor tjenerne, så de forrådte hende hemmeligheden og også fortalte om nøglet, der viste vej. Dronningen havde nu hverken rist eller ro, før hun opdagede, hvor kongen gemte det. Derpå syede hun seks små, hvide silkeskjorter og da kongen en dag var på jagt gik hun ud i skoven med dem, og lod nøglet vise vej. Da børnene så hende i det fjerne, troede de, at det var deres far, der kom, og løb glade hen imod hende. I samme nu kastede hun skjorterne over dem, og straks blev de forvandlede til svaner og fløj hen over skoven. Dronningen gik fornøjet hjem igen og troede, hun var sine stedbørn kvit. Den lille pige var imidlertid ikke løbet med drengene, og stedmoderen vidste slet ikke, at hun var til. Da kongen næste dag kom for at besøge sine børn fandt han kun den lille pige. »Hvor er dine brødre?« spurgte han. Pigen fortalte ham nu, at hun havde set fra vinduet, at hendes brødre som svaner var fløjet hen over skoven, og viste ham nogle fjer, som hun havde samlet op efter dem. Kongen blev meget bedrøvet, men det faldt ham ikke ind, at dronningen kunne være i stand til at begå en så slet gerning, og da han var bange for at lade pigen blive alene tilbage, ville han tage hende med sig hjem til slottet. Men hun var bange for stedmoderen og bad, om hun måtte blive en nat til i skoven.

Jeg vil gå ud og lede efter mine brødre, tænkte den stakkels pige, og da det blev mørkt begav hun sig på vej. Hun gik hele natten og den næste dag med, og da hun var så træt, at hun ikke kunne gå et skridt videre. Hun fik så øje på en lille hytte inde mellem træerne, gik derind, og kom ind i en lille stue, hvor der stod seks små senge. Hun turde imidlertid ikke lægge sig i nogen af dem, men lagde sig nede på gulvet, og faldt i søvn. Lige før solnedgang vågnede hun ved en susen i luften og så seks svaner komme flyvende ind ad vinduet. De satte sig på jorden og blæste på hverandre, så alle fjerene fløj af, og tog svanehammen af som en skjorte. Pigen kendte straks sine brødre igen og krøb frem fra sit skjulested. Drengene blev meget glade ved at se hende, men deres glæde varede ikke længe. »Her kan du ikke blive,« sagde den ældste, »dette hus tilhører nogle røvere, og når de kommer hjem, slår de dig ihjel.« - »Kan I da ikke beskytte mig?« spurgte hun. »Nej,« svarede han og rystede bedrøvet på hovedet, »kun et kvarter hver dag kaster vi svanehammen og er mennesker, men så bliver vi atter til svaner og flyver bort.« - »Kan jeg ikke frelse jer,« spurgte pigen grædende. »Det er alt for svært,« svarede han, »i seks år må du ikke

tale og ikke le og i den tid skal du lave seks skjorter af stjerneblomster. Og hvis du siger et eneste ord, er alt dit arbejde spildt.« Nu var tiden forbi, og i samme øjeblik, han havde sagt det sidste ord, blev de forvandlede til svaner og fløj ud af vinduet.

Men pigen besluttede at frelse sine brødre, om det så skulle koste hendes liv. Hun gik bort fra hytten og sov om natten oppe i et træ. Den næste morgen begyndte hun at samle stjerneblomster og sy den første skjorte. Der var ingen, hun kunne tale med, og til at le følte hun ingen trang. Og hun arbejdede og arbejdede fra morgen til aften. Lang tid efter drog kongen på jagt i skoven og nogle af hans jægere kom da til det træ, hvor pigen sad og syede. »Hvem er du?« spurgte de, men hun svarede ikke. »Kom kun ned,« råbte de, »vi skal ikke gøre dig noget.« Pigen rystede blot på hovedet, og da de blev ved at trænge på hende, kastede hun sin halskæde ned til dem for at stille dem tilfreds. Da de blev ved at plage hende, kastede hun sit bælte derned, og da det ikke hjalp sine strømpebånd og efterhånden alle sine klæder, så hun ikke beholdt andet på end særken. Jægerne lod sig ikke nøje med det, men klatrede op i træet, bar pigen ned og bragte hende til kongen. »Hvem er du?« spurgte han, men hun svarede ikke. Han prøvede på at tale til hende i forskellige sprog, men hun rystede blot på hovedet. Alligevel blev kongen så betaget af hendes skønhed, at han satte hende foran sig på hesten og red hjem med hende til sit slot. Der gav han hende smukke klæder på, og hun var så smuk som den klare sol, men hun sagde ikke et eneste ord. Hun sad ved siden af ham ved bordet, og efterhånden kom han til at holde så meget af hende, at han besluttede at gifte sig med hende.

Kongen havde en ond mor, som var meget utilfreds med dette ægteskab og bagtalte den unge dronning. »Gud ved, hvad det er for en tøs,« sagde hun, »hun er sikkert ikke værdig til at være dronning.« Et år efter, da hun fødte sit første barn, tog den gamle det fra hende og bestrøg hendes mund med blod. Derpå gik hun til kongen og anklagede hende for at være menneskeæder. Men kongen troede det ikke og ville ikke have, at der måtte gøres hende noget ondt. Hun sad bestandig og syede på skjorterne og tænkte ikke på andet. Da hun igen fødte et barn, bar den onde kvinde sig ad på samme måde, men kongen ville ikke tro, hvad hun sagde. »Hun er uskyldig,« sagde han, »var hun ikke stum, ville hun kunne bevidne sin uskyldighed.« Men da den gamle for tredje gang røvede barnet og anklagede dronningen, måtte kongen stille hende for domstolen, og hun blev dømt til at brændes.

Den dag, dommen skulle fuldbyrdes, var de seks år netop forbi og skjorterne var færdige, kun på den sidste manglede der det ene ærme. Da hun skulle føres ned på bålet, tog hun dem på armen, og netop da ilden skulle tændes, kom de seks svaner trækkende gennem luften. Da hun så, at hendes frelse nærmede sig, fyldtes hendes hjerte med glæde. Svanerne dalede ned, så hun kunne kaste skjorterne over dem, og straks, da de berørte dem, faldt svanehammene af og brødrene stod der, men den yngste havde en svanevinge i stedet for den venstre arm. De omfavnede og kyssede hinanden og dronningen sagde til kongen, der var meget forbavset over, hvad han havde set: »Nu tør jeg tale og sige, at jeg er uskyldig.« Hun fortalte ham nu, at hans mor havde stjålet børnene. Til kongens store glæde levede de endnu, og den gamle måtte komme frem med dem. Hun blev nu bundet på bålet og brændt, men kongen og dronningen levede lykkeligt i mange, mange år.

De seks tjenere

Fra Grimms Eventyr

Vil du høre historien om de seks tjenere? For mange, mange år siden levede der engang en gammel dronning, som var en ond heks. Hun havde en datter, der var det dejligste, man kunne se for sine øjne. Den gamle tænkte bare på, hvordan hun skulle gøre så megen fortræd, hun kunne. Når der meldte sig en frier, forlangte hun, at han først skulle stilles på en prøve, og hvis han ikke bestod den, måtte han dø. Prinsessens store skønhed havde allerede lokket mange friere til, men ingen af dem kunne gøre, hvad den gamle forlangte, og uden barmhjertighed måtte de lægge hovedet på blokken.

Rygtet om prinsessens store skønhed nåede også engang til en kongesøn: "Jeg vil drage hen og bejle til hende," sagde han, men hans far rådede ham fra det. "Det bliver din død," sagde han. Da blev sønnen dødssyg og lå sådan i syv år, uden at nogen læge kunne hjælpe ham. Da faderen så, at der ikke var noget håb mere, sagde han bedrøvet: "Drag så af sted og prøv din lykke, det er vel det eneste, der kan hjælpe dig." Da sønnen hørte det, blev han straks rask, stod op og begav sig på vej.

Engang, da han red over en hede, så han på lang afstand noget, der lignede en høstak. Da han kom nærmere, så han, at det var et menneske, men hans mave var så tyk, at den lignede et helt lille bjerg. Da han fik øje på den rejsende, rejste han sig og sagde: "Kan I ikke bruge mig i eders tjeneste?" "Hvad skal jeg dog med sådan en klods?" sagde kongesønnen. "Det, I her ser, er slet ingenting," svarede manden, "når jeg folder mig rigtig ud, er jeg tre tusinde gange så tyk." "Ja, så kan jeg måske få brug for dig," sagde kongesønnen, "kom så bare med." De fulgtes nu ad, og da de havde gået et lille stykke, så de en anden, der lå med øret ned mod jorden. "Hvad bestiller du her?" spurgte kongesønnen. "Jeg lytter," svarede manden. "Hvad hører du da?" "Jeg hører, hvad der foregår rundt omkring i verden, for jeg har så gode øren, at jeg kan høre græsset vokse." "Kan du høre, hvad der sker hos den gamle dronning, som har den smukke datter?" spurgte kongesønnen. "Jeg hører et sværd suse gennem luften. Det hugger hovedet af en frier." "Dig kan jeg bruge," sagde prinsen, "kom med mig." De drog så videre alle tre og så lidt efter et par store fødder og noget af et par ben, men mere kunne de ikke se. Da de havde gået et langt stykke, kom de til kroppen og endelig til hovedet. "Du er rigtignok en ordentlig karl," sagde kongesønnen. "Det er såmænd ikke noget at snakke om," svarede manden, "når jeg rigtig strækker mine lemmer, er jeg tre tusinde gange så lang. Jeg er højere end det højeste bjerg på jorden. Hvis I vil tage mig i jeres tjeneste, slår jeg til." "Kom du bare med," sagde kongesønnen. Lidt efter traf de en mand, der sad på vejen med et bind for øjnene. "Har du dårlige øjne?" spurgte prinsen. "Nej," svarede manden, "men jeg tør ikke tage bindet af, for mit blik er så stærkt, at når jeg ser på nogen, springer han i tusinde stykker. Hvis I kan bruge mig, har jeg ikke noget imod at tage tjeneste hos jer." "Kom du kun med," sagde kongesønnen, og de drog videre. Da de havde gået en lille tid, traf de på en mand, der lå midt i solen og rystede over hele kroppen af kulde. "Hvor kan du fryse, når solen skinner så varmt?" spurgte kongesønnen. "Jeg har det på en hel anden måde end I andre," svarede manden. "Jo varmere det er, jo mere fryser jeg, og kulden går mig til marv og ben; men når det er koldt, er jeg altid varm. Midt i isen kan jeg ikke holde det ud for varme, og i ilden er jeg ved at dø af kulde." "Du er en løjerlig fyr," sagde kongesønnen, "men hvis du vil tjene mig, så kom bare med." Kort efter så de en mand, der stod og strakte hals og kiggede langt ud over bjergene. "Hvad er det, du kigger så ivrigt efter?" spurgte kongesønnen. "Mine øjne er så klare," svarede manden, "jeg kan se over marker og skove, bjerge og dale, gennem hele verden." "Det er netop sådan en, jeg mangler," sagde prinsen, "kom du også med mig."

Så drog kongesønnen med sine seks tjenere til den by, hvor den gamle dronning boede. Han fortalte ikke, hvem han var, men sagde blot: "Hvis I vil give mig jeres datter til kone, vil jeg gøre, hvad I forlanger." Heksen glædede sig til, at den smukke, unge mand skulle falde i hendes garn, og sagde: "Jeg vil stille dig tre opgaver. Hvis du løser dem, er min datter din." "Hvad er det første?" spurgte han. "Du skal skaffe mig en ring igen, som jeg har tabt i det røde hav." "Det er ikke så let," sagde kongesønnen. Så sagde han til sine tjenere: "Kan I hjælpe mig med at få fat på en ring, der ligger i det røde hav?" "Nu skal jeg se, hvor den er," sagde han med de gode øjne, "jo, der hænger den på en spids sten." Den lange bar dem derhen og sagde: "Bare jeg nu kunne se den, så skulle jeg nok få fat i den." "Er der ikke andet i vejen," sagde den tykke, lagde sig på maven og stak munden ned i vandet og drak og drak, til havet var helt udtømt. Den lange bukkede sig nu lidt og tog ringen. Kongesønnen bragte den til den gamle, der blev meget forbavset og sagde: "Ja, det er den rigtige ring. Den første prøve har du bestået, nu kommer den anden. Der nede på engen foran slottet græsser tre hundrede fede okser, dem skal du spise med hud og hår og horn, og nede i kælderen ligger der tre hundrede fede vin, dem skal du drikke. Hvis der er en eneste smule tilovers, må du bøde med dit liv." "Må jeg bede en gæst med?" spurgte kongesønnen, "maden smager en ikke, når man spiser alene." "En må du tage med dig," sagde den gamle og grinede onskabsfuldt, "så har du jo selskab, men heller ikke flere."

Kongesønnen gik ud til sine tjenere og sagde til den tykke: "I dag skal du være min gæst og få lov til at spise dig rigtig mæt" Han gjorde sig nu så tyk, han kunne, og åd de tre hundrede okser til sidste mundfuld og spurgte endda, om der ikke var mere; vinen drak han lige af fadene uden at bruge glas og tømte dem til den sidste dråbe. Da han var færdig, gik kongesønnen hen til den gamle og sagde, at nu havde han løst den anden opgave. Hun blev meget forundret og sagde: "Så langt er endnu aldrig nogen nået, men du mangler endnu en ting," og ved sig selv tænkte hun: "Det skal du ikke slippe så godt fra." Højt sagde hun: "I aften bringer jeg min datter ind til dig, og så må du holde hende i dine arme, men pas på, at du ikke falder i søvn. Klokken tolv kommer jeg, og er hun ikke hos dig, er det ude med dig." "Det er let nok," tænkte kongesønnen, "jeg skal nok sørge for at holde mine øjne åbne." Han kaldte nu på sine tjenere, og fortalte dem, hvad heksen havde sagt. "Man kan jo aldrig vide, hvad der stikker bagved," sagde han, "det kan ikke skade at være forsigtig. Det er bedst, at I holder vagt uden for døren og passer på, hun ikke slipper ud." Om aftenen bragte heksen sin datter ind til ham. Den lange lagde sig uden om dem i en kreds, og den tykke stillede sig uden for døren, så at ingen levende sjæl kunne komme ind. Månen skinnede ind i stuen, så han kunne se, hvor dejlig hun var, men hun sagde ikke et ord. Han kunne ikke blive træt af at beundre hendes skønhed, men da klokken var elleve, fik den gamle dem ved trolddomskunster til at falde i søvn, og i samme øjeblik var prinsessen forsvundet.

Da klokken manglede et kvarter i tolv, vågnede de igen. De var fortvivlede allesammen, men han, der hørte så godt, sagde: "Vær stille, så skal jeg høre, hvor hun er." Lidt efter sagde han: "Hun sidder i en klippe tre hundrede mile herfra og klager og græder. Hvis du lange der vil, kan du være der med et par skridt." "Ja," svarede den lange, "men han med de stærke øjne må gå med og hjælpe mig." Den lange tog ham op på skuldrene, og et øjeblik efter stod de ved klippen. Han tog bindet fra den andens øjne, og straks sprang klippen i tusinde stykker. Derpå bar han jomfruen tilbage og hentede også sin kammerat, og da klokken slog tolv, sad de der allesammen. Heksen kom ind med et onskabsfuldt grin og troede, hendes datter sad velforvaret tre hundrede mile derfra. "Nu er han da min," tænkte hun, men da hun fik øje på pigen, sagde hun forfærdet: "Han kan mere end jeg." Hun turde ikke andet end give ham datteren, men uden at han så det, hviskede hun til hende: "Det er en skam for dig, at du skal nøjes med den tarvelige fyr og ikke vælge en brudgom efter dit hjerte."

Den stolte jomfru blev vred og tænkte kun på, hvordan hun skulle hævne sig. Den næste morgen lod hun tre hundrede læs brænde køre sammen ude i gården og sagde til kongesønnen, at hun ville ikke blive hans brud, hvis ikke en eller anden vilde sætte sig inde i bålet, og udholde den

smeltende varme. Hun troede ikke, han kunne få nogen af sine tjenere dertil, og mente, at hans kærlighed til hende var så stor, at han selv ville gøre det, og så blev hun fri for ham. "Nu har vi allesammen gjort noget for dig, undtagen frossenpinden," sagde tjenerne, "nu må han til det." Bålet brændte tre dage, og da flammerne døde hen, sad han midt inde i den varme aske og sagde: "Aldrig i mine levedage har jeg kendt sådan kulde. Hvis den havde været ret meget længere, var jeg frosset ihjel."

Nu hjalp der ingen udflugter. Den smukke kongedatter måtte gifte sig med den ubekendte unge mand. Da de kørte til kirke, sagde den gamle: "Jeg kan ikke holde den skam ud," og sendte soldater efter dem, som skulle hugge ned for fode og bringe hendes datter med hjem. Men den ene af tjenerne havde hørt det hele: "Hvad skal vi nu gøre?" sagde han til den tykke, og han vidste råd. Han spyttede noget op af alt det vand, han havde drukket, og det blev til en stor sø, hvori alle soldaterne druknede. Da heksen fik det at vide, sendte hun bevæbnede ryttere af sted, men tjeneren hørte det igen, og han med de stærke øjne tog bindet af og så på dem, og straks sprang de itu, som om de var af glas. Da de kom til kirken, tog de seks tjenere afsked: "Nu har I jo ikke længere brug for os," sagde de til kongesønnen, "nu drager vi ud i verden og prøver lykken."

En halv mil fra kongesønnens slot lå der en lille landsby, hvor der gik en fårehyrde med sin hjord. "Du ved nok ikke rigtig, hvem jeg er," sagde han til sin brud, "jeg er ingen kongesøn, men svinehyrde. Det er min far, som går derhenne. Vi må også hjælpe ham at vogte svinene." De tog ind på kroen, og kongesønnen sagde til krofolkene, at de om natten skulle tage prinsessens klæder bort. Da hun vågnede om morgenen, måtte hun trække i værtindens gamle kjole og uldstrømper, og konen lod endda, som om det var en stor nådesag, at hun fik dem "Hvis det ikke havde været for jeres mands skyld, havde I aldeles ikke fået dem," sagde hun. Prinsessen troede virkelig, at hun var blevet gift med en svinehyrde, og hjalp ham med at vogte svinene. "Jeg har jo ikke fortjent bedre, så hovmodig som jeg har været," tænkte hun. Efter otte dages forløb kunne hun ikke udholde det mere, for hendes fødder var ømme og ophovnede. Så kom der en mand og spurgte hende, om hun vidste, hvem hendes mand var. "Ja," svarede hun, "han er svinehyrde, og han er netop gået ud for at se at tjene lidt ved at sælge nogle bånd og lidser." "Kom, så skal jeg bringe jer hen til ham," sagde manden. Hun gik med ham, og han førte hende op på slottet. Der stod hendes mand i pragtfulde klæder, og hun kendte ham ikke, før han kyssede hende og sagde: "Jeg har lidt så meget for din skyld, så jeg har også villet sætte dig på prøve." Nu blev brylluppet fejret igen med stor pragt, og de levede lykkeligt sammen.

De syv ravne

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang en mand, som havde syv sønner, men ingen døtre. Endelig fødte hans kone ham en lille pige. De var meget glade, men barnet var lille og svageligt og måtte døbes hjemme. Faderen sendte i en fart en af drengene hen til en kilde for at hente vand, de andre seks løb med, og da de allesammen ville have fat i kruset for at øse, faldt det i vandet. Nu stod de der og vidste ikke, hvad de skulle gøre, for de turde ikke gå hjem. Faderen ventede og ventede og blev til sidst utålmodig og sagde: »Nu har de skarns drenge nok givet sig til at lege og har glemt det hele.« Han blev mere og mere bange for, at pigen skulle dø uden at være døbt, og råbte til sidst ærgerlig: »Jeg ville ønske, alle drengene ville blive til ravne!« Næppe havde han sagt det, før han hørte en susen i luften over sit hovede, og da han så op, fik han øje på syv kulsorte ravne.

Faderen kunne ikke tage sit ønske tilbage, men hvor bedrøvede de end var over tabet af deres syv drenge, trøstede de sig dog efterhånden med deres lille datter, som snart kom til kræfter og blev smukkere for hver dag, der gik. Hun vidste i mange år slet ikke, at hun havde haft søskende, for hendes forældre vogtede sig vel for at fortælle hende det, men en dag hørte hun tilfældig en kone sige, at pigen var jo nok smuk, men hun var jo dog på en måde skyld i sine syv brødres ulykke. Hun blev meget bedrøvet, da hun hørte det, og spurgte sin far og mor, hvad der var blevet af hendes brødre. Forældrene kunne nu ikke længere skjule det for hende, men de sagde, at det havde været himlens vilje. Hendes fødsel havde kun været den uskyldige årsag. Men pigen syntes alligevel, det var hendes skyld, og at hun måtte gøre, hvad hun kunne, for at frelse dem. En nat listede hun sig stille ud af huset og begav sig på vej ud i den vide verden for at finde sine brødre og frelse dem, hvad det end skulle koste. Hun tog ikke andet med end en lille ring til minde om sine forældre, et stykke brød og et krus vand og en lille stol til at sidde på, når hun blev træt.

Hun gik og gik lige til verdens ende. Så kom hun til solen, men den var så hed, så hed og spiste de små børn. Så hurtig hun kunne løb hun sin vej hen til månen, men den var så kold og vred, og da den så barnet, sagde den: »Jeg lugter menneskekød.« Hun skyndte sig at komme bort og gik op til stjernerne, som var milde og venlige, og hver af dem sad på en lille stol. Kun morgenstjernen stod op, og den gav hende et lille ben og sagde: »Uden dette ben kan du ikke komme ind i glasbjerget, og der er dine brødre.«

Pigen tog benet, pakkede det ind i et tørklæde og gik, lige til hun kom til glasbjerget. Døren var lukket, og da hun ville tage benet frem for at lukke op, var tørklædet tomt. Hun vidste slet ikke, hvad hun skulle gøre, for hun ville frelse sine brødre. Da tog den gode, lille pige en kniv, skar sin lillefinger af, stak den i låsen, og døren gik op. Hun gik ind og traf en dværg, som spurgte: »Hvad leder du efter, min lille pige?« - »Jeg leder efter mine brødre, de syv ravne,« svarede hun. »De er ikke hjemme,« sagde dværgen, »men kom indenfor og vent lidt, så kommer de nok snart.« Dværgen satte nu mad til rette til ravnene på syv tallerkener og skænkede vand i syv bægre. Pigen tog en mundfuld af hver tallerken og drak en slurk af hvert bæger. I det sidste lagde hun den ring, hun havde taget med.

Kort efter hørte hun en susen i luften. »Nu kommer de hjem,« sagde dværgen. Ravnene kom nu flyvende og satte sig ned for at spise. »Hvem er det, der har spist og drukket af vores mad,« råbte de. »Det er et menneske.« Og da den syvende havde tømt sit bæger, fandt han ringen på bunden og så straks, at det var hans mors. »Blot det var vores søster, så var vi frelst,« udbrød han, og da pigen hørte det, kom hun frem, og straks blev ravnene til mennesker igen. De omfavnede og kyssede hinanden og drog så allesammen glade hjem til deres far og mor.

De to brødre

Fra Grimms Eventyr

Der var engang to brødre, den ene var rig og den anden var fattig. Den ene var guldsmed og havde et ondt, hårdt hjerte, den anden var god og from og levede af at binde koste. Han havde to sønner, som var tvillinger og lignede hinanden som to dråber vand. De to drenge gik undertiden hen til deres rige farbror og fik noget at spise af, hvad der faldt af i huset.

En dag, da den fattige mand gik ude i skoven og samlede riskviste, fik han øje på en fugl, der lyste som guld og var så smuk, at han aldrig havde set noget lignende. Han tog en sten op, kastede den efter den og ramte den også, så en af dens gyldne fjer faldt ned. Men fuglen fløj videre. Manden bragte fjereren til sin broder, der straks så, at det var det pure guld og gav ham mange penge for den. Næste dag klatrede manden op i et birketræ for at hugge nogle grene af. Han så den samme fugl flyve ud derfra, og lidt efter fandt han en rede, hvori der lå et gyldent æg. Han tog det og bragte det til sin bror, der gav ham mange penge for det. "Den fugl kunne jeg nok have lyst til at få fingre i," sagde han. Næste dag gik den fattige mand igen ud i skoven og så guldfuglen sidde oppe i et træ. Han kastede en sten efter den. Fuglen faldt død ned, og han bragte den til sin bror, som gav ham en masse penge for den. "Nu er jeg da forsørget for min levetid," tænkte den fattige mand og gik fornøjet hjem.

Guldsmeden var en snedig fyr og vidste nok, hvad det var for en fugl. "Steg den til mig," sagde han til sin kone, "men pas på, at du får det alt sammen med. Jeg har lyst til at spise den ganske alene." Der var nemlig det mærkværdige ved fuglen, at den, som spiste dens hjerte og lever, fandt hver morgen et guldstykke under sin hovedpude. Konen gjorde fuglen i stand og stak den på spiddet. Hun havde imidlertid også andet at bestille og var derfor nu og da nødt til at gå ud af køkkenet. Mens hun var borte, kom børstenbinderens to drenge derind og gav sig til at dreje lidt på spiddet. I det samme faldt der to små stykker kød ned på gulvet, og den ene sagde da: "Lad os bare spise det. Jeg er så sulten, og det er der såmænd ingen, som mærker." Da konen kom ind et øjeblik efter, så hun, at de stod og tyggede på noget og spurgte, hvad de spiste. "Det er bare et par små stykker, der faldt ned," svarede de. "Gud, det har nok været hjerte og lever," sagde konen forskrækket, og for at hendes mand ikke skulle opdage det og blive vred, slægtede hun i en fart en hanekylling og stegte hjerte og lever sammen med guldfuglen. Da det var færdigt, satte hun det ind for sin mand, og han spiste det til sidste mundfuld. Men da han næste morgen stak hånden ind under hovedpuden for at tage guldstykket, var der ikke mere guld end ellers.

De to drenge havde ingen anelse om den lykke, der var kommet til dem. Da de stod op om morgenen, faldt der noget på gulvet, og da de ville se efter, hvad det var, fandt de to guldstykker. De gav dem til deres far, som slet ikke kunne begribe, hvor de kom fra, men da det blev sådan ved hver morgen, gik han over til sin bror og fortalte ham den besynderlige historie. Guldsmeden forstod straks, hvordan det var gået til, og for at hævne sig sagde han: "Dine børn står i pagt med djævelen. Du må ikke tage guldet, og du kan heller ikke beholde drengene hjemme, for den onde har dem i sin magt og kan også bringe dig i fordærvelse." Faderen blev bange, og hvor tungt det end faldt ham, gik han med begge drengene ud i skoven og forlod dem der.

De to drenge løb nu omkring i skoven og kunne slet ikke finde vej hjem. Langt om længe mødte de en jæger, som spurgte, hvem de var. "Vores far er børstenbinder," svarede den ældste og fortalte, at de ikke måtte være hjemme længere, fordi der hver morgen lå et guldstykke under deres hovedpude. "Det er da egentlig ikke noget at bebrejde jer," sagde jægeren, "når I ellers er flinke fyre og ikke ligger på den lade side." Den skikkelige mand syntes godt om børnene, og da han ikke selv havde nogen, tog han dem med hjem. Han opdrog dem til jægere og gemte

omhyggeligt de guldstykker, han fandt hver morgen, fordi han tænkte, at de måske kunne få brug for dem i fremtiden.

Da de var blevet store, tog deres plejefar dem en dag med ud i skoven og sagde: "I dag skal I gøre jeres prøveskud, så jeg kan se, om I er udlærte." De gik med ham ud til det sted, hvor de skulle passe på vildtet, men de lå længe og ventede, uden at der viste sig noget. Pludselig fik jægeren øje på en flok snegæs, der kom flyvende i trekant lige over dem. "Skyd nu en bort af hvert hjørne," sagde han til den ene. Han gjorde det, og nu havde han bestået prøven. Kort efter kom der en anden flok flyvende i form af et total. Den anden bror skød nu en bort fra hvert hjørne, og så havde han også vist, at han var udlært. De to brødre gik nu ud i skoven, hvor de talte med hinanden, uden at jægeren hørte det. Da de kom hjem om aftenen og skulle sætte sig til bords, sagde den ene: "Vi rører ikke en bid, før I har sagt ja til det, vi beder jer om." "Hvad er det?" spurgte jægeren. "Nu vil vi gerne se os lidt om i verden," svarede han, "vil I give os lov til at drage bort?" "I er to rigtige jægere," sagde den gamle fornøjjet, "det er sådan, det skal være. Drag I kun af sted, og gid det må gå jer godt."

Før de gik, gav den gamle dem hver en bøsse og en hund og lod dem tage så mange guldstykker, de ville. Så fulgte han dem et stykke på vej, og ved afskeden gav han dem en blank kniv og sagde: "Når I engang skilles, så stik denne kniv i et træ, så kan den af jer, der kommer tilbage dertil, se, hvordan det er gået hans bror. Hvis den side af kniven, der vender mod den kant, hvor han er draget hen, er blank, er han i live, men er kniven rusten, er han død."

Brødrene gik videre og videre og kom til sidst til en stor skov, som de ikke kunne nå igennem på en dag. De var altså nødt til at blive der om natten og spise, hvad de havde i tasken. Næste dag gik de videre, men skoven fik ingen ende. "Vi må se at skyde noget, ellers dør vi jo af sult," sagde den ene, og da han fik øje på en hare, lagde han bøssten til kinden, men haren råbte

*"Kære jæger lad mig gå,
to af mine unger skal du få."*

Så kom den springende med to små hareunger, men de var så søde, at jægerne ikke kunne nænne at skyde dem, og da de gik videre, rendte de to små unger lige i hælene på dem. Lidt efter fik de øje på en ræv, der luskede forbi, og sigtede på den, men ræven råbte:

*"Kære jæger lad mig gå,
to af mine unger skal du få."*

Men jægerne syntes, det var synd at dræbe de små dyr, og de traskede også med. Et øjeblik efter kom en ulv travende, men da jægerne ville til at skyde, råbte den

*"Kære jæger lad mig gå,
to af mine unger skal du få."*

De små ulveunger fulgte også med jægerne, og da de lidt efter mødte en bjørn, bad den også:

*"Kære jæger lad mig gå,
to af mine unger skal du få."*

Så var der hele otte små dyr. Endelig kom en stor løve og rystede sin vældige manke, men jægerne var ikke bange og sigtede på den.

*"Kære jæger lad mig gå,
to af mine unger skal du få,"*

sagde den, og nu havde jægerne både løver og bjørne og ulve og ræve og harer. Men de havde stadig ikke fået noget at spise, og en af dem sagde da til rævene: "Hør, I er nogle forslagene fyre, kan I skaffe os noget mad." "Der ligger en landsby lige herved," svarede de, "der har vi allerede hentet os mangel en lækker høne, nu skal vi vise jer vej." De gik ind i landsbyen og købte mad til sig selv og dyrene og drog så videre. Rævene var godt kendt med egnen og vidste god besked med, hvor hønsegårdene var, så de kunne vise jægerne vej overalt.

De drog omkring i nogen tid, men kunne ikke finde noget sted, hvor de begge to kunne komme i tjeneste og de blev så enige om, at det var bedst at skilles. De delte dyrene, så de hver fik en løve, en bjørn, en ulv, en ræv og en hare. Så sagde de farvel til hinanden, satte den gamle jagers kniv fast i et træ, og den ene drog mod øst, og den anden mod vest.

Kort tid efter kom den yngste med sine dyr til en by, som var helt behængt med sørgeflor, og der tog han ind i en kro og spurgte værten, om han også havde plads til dyrene. Værten lukkede dem ind i en stald, hvor der var et hul i væggen. Derigennem krøb haren ud og hentede sig et kålhovede, ræven hentede sig en høne, og da den havde spist den, tog den også hanen, men ulven og bjørnen og løven var for store til at slippe igennem. Værten lod dem så bringe ud på marken, hvor der gik en ko og græssede, for at de kunne æde sig mætte. Da jægeren således havde sørget for sine dyr, spurgte han, hvorfor byen var behængt med sørgeflor. "Det er fordi kongens eneste datter må dø i morgen," svarede værten. "Er hun så syg?" spurgte jægeren. "Nej," svarede værten, "hun er såmænd frisk og rask nok, men hun må dø alligevel." "Hvor kan det dog være?" "Uden for byen bor der en drage på et højt, højt bjerg," svarede manden. "Den forlanger hvert år en ung jomfru, ellers ødelægger den hele landet. Men nu er der ikke andre end prinsessen tilbage, så der er ingen nåde, i morgen må hun ud til dragen." "Hvorfor bliver den drage ikke dræbt?" sagde jægeren. "Ja," svarede værten, "der er mange riddere, som har prøvet på det, men de har allesammen måttet bøde med livet. Kongen har lovet sin datter og efter sin død riget til den, der dræber dragen."

Jægeren sagde ikke mere, men næste morgen gik han med sine dyr op på Dragebjerget. Han kom til en lille kirke, og på alteret stod der tre bægere, hvorpå der var indridset: "Den, som tømmer disse bægere, bliver den stærkeste mand i verden og kan løfte det sværd, der ligger foran dørtærskelen." Jægeren drak ikke noget, men gik ud og gravede, til han kom til sværdet, men han kunne ikke rokke det af pletten. Han gik tilbage og tømte bægrene og blev nu så stærk, at han med lethed kunne føre det tunge våben.

Kongen, marskallen og hele hoffet fulgte prinsessen ud af byen. I lang afstand så hun jægeren, som stod oppe på bjerget og ventede på hende, og ville ikke gå op, fordi hun troede, det var dragen, men da hele landet ellers ville være fortabt, besluttede hun sig til sidst til at gå den tunge gang. Kongen og hoffolkene vendte bedrøvet hjem; kun marskallen blev stående for i afstand at se, hvad der ville ske.

Da kongedatteren kom op på bjerget, traf hun ikke dragen, men den unge jæger, som trøstede hende og sagde, at han nok skulle frelse hende, og lukkede hende inde i kirken. Lidt efter kom den syvhovedede drage farende med stor larm. Den blev meget forundret ved at se jægeren. og spurgte, hvad han havde at gøre der på bjerget. "Jeg vil slås med dig," svarede jægeren. "Nu har jeg dræbt så mange riddere og får vel også nok bugt med dig," sagde dragen og spyede ild ud af sine syv gab. Det var meningen, at ilden skulle fænge i det tørre græs, og jægeren kvæles i røg og flammer, men dyrene kom løbende og trådte ilden ned. Dragen for nu imod jægeren, men han svang sit sværd, så det peb i luften og huggede tre hoveder af. Nu blev dragen ude af sig selv af raseri, fløj højt op i luften, spyede flammer ud over jægeren og ville kaste sig over ham, men han drog sit sværd igen og huggede endnu tre hoveder af den. Uhyret blev mat og sank om. Det ville alligevel igen styrte løs på jægeren, men han samlede alle sine kræfter og huggede

halen af den. Nu var den ude af stand til at kæmpe mere, og han kaldte på sine dyr, for at de kunne sønderrive den.

Da kampen var endt, gik jægeren hen og lukkede døren op til kirken. Kongedatteren var besvimet af angst og sindsbevægelse og lå på gulvet. Han bar hende ud, og da hun igen kom til sig selv og slog øjnene op, viste han hende dragen og sagde, at nu var hun frelst. Hun blev umådelig glad og sagde: "Nu skal jeg giftes med dig. Fader hår lovet mig til den, som dræbte dragen." Derpå tog hun sit koralhalsbånd af og delte det mellem dyrene, og løven fik guldlåsen. Jægeren gav hun et lommetørklæde, hvorpå hendes navn stod, og han skar de syv tunger ud af dragens hoveder og gemte dem deri.

Han var imidlertid træt og medtaget af kampen, og prinsessen sagde derfor: "Lad os sove lidt. Det kan vi vist begge to trænge til." De lagde sig ned i græsset, og jægeren sagde til løven: "Du skal holde vagt, så ingen kommer og overfalder os." Løven lagde sig ved siden af dem, men den var også træt af kampen og kaldte på bjørnen og sagde: "Læg dig ved siden af mig, jeg kan ikke holde øjnene åbne, og væk mig, hvis der skulle ske noget" Bjørnen gjorde det, men den var også søvnig, og lidt efter sagde den til ulven: "Jeg er skrupsøvnig, du må lægge dig her og holde vagt, men væk mig endelig, hvis der skulle vise sig nogen." Ulven var imidlertid lige så træt som de to andre og kaldte på ræven og bad den holde vagt. Men heller ikke ræven kunne holde øjnene åbne, og den bad derfor haren våge over dem. Den stakkels hare var så træt, så træt, at den faldt i søvn, og den havde jo ingen, den kunne få til at holde vagt for sig. Så nu lå de der på rad, prinsessen, jægeren, løven, bjørnen, ulven, ræven og haren, og sov fast.

Marskallen var imidlertid blevet stående for at passe på, hvad der skete, og da han ikke så dragen flyve bort med prinsessen, og alt deroppe lod til at være stille og fredeligt, tog han endelig mod til sig og gik op ad bjerget. Der fandt han dragen, som lå sønderrevet på jorden ved siden af prinsessen og jægeren og alle dyrene. Han var en rigtig ond mand og drog nu sit sværd og huggede hovedet af jægeren, tog prinsessen i sine arme og bar hende ned af bjerget. Da hun vågnede, blev hun forfærdet, men marskallen sagde: "Du er nu i min magt. Du skal fortælle, at det er mig, der har dræbt dragen." "Det kan jeg ikke," svarede hun, "det er en jæger og hans, dyr, som har frelst mig." Han drog sit sværd og truede med at dræbe hende, hvis hun ikke adlød, og så var hun nødt til at love det. Han bragte hende til kongen, som ikke vidste, hvad ben han skulle stå på af glæde over, at han havde sit eget barn igen. "Det er mig, der har dræbt dragen," sagde marskallen, "jeg har frelst prinsessen og hele landet og fordrer nu, at I opfylder eders løfter." "Er det sandt, hvad han siger?" spurgte kongen. "Det må det vel være," svarede hun, "men jeg forlanger dog, at brylluppet skal vente et år." Inden den tid håbede hun, at hendes kære jæger ville lade høre fra sig.

Oppe på bjerget lå imidlertid dyrene og sov ved siden af deres døde herre. En stor humlebi kom flyvende og satte sig på harens snude, men den jagede den bort med poten og sov videre. Bien kom igen, men haren jog den atter bort. Tredie gang stak den den så kraftigt i snuden, at den vågnede. Øjeblikkelig vækkede den ræven, ræven vækkede ulven, ulven vækkede bjørnen, og bjørnen løven. Da løven så, at prinsessen var borte, og dens herre dræbt, begyndte den at brøle og råbte: "Hvem har gjort det? Hvorfor har du ikke vækket mig, bjørn?" "Hvorfor har du ikke vækket mig?" sagde bjørnen til ulven, og den sagde til ræven: "Hvorfor har du ikke vækket mig." "Men du skulle jo vække mig," sagde ræven til haren. Det stakkels lille dyr vidste ikke, hvad det skulle svare, og fik derfor skyld for det hele. De andre ville styrte sig over den, men den bad: "Dræb mig ikke. Jeg vil gøre vores herre levende igen. Jeg ved et bjerg, hvor der vokser en urt, som helbreder for alle sår og sygdomme. Men det er to hundrede mile herfra." "Om fire og tyve timer må du være her tilbage igen med urten," sagde løven, og haren for af sted og kom virkelig tilbage i rette tid.

Løven satte hovedet på kroppen, haren lagde urten i munden, og straks begyndte blodet at strømme gennem årerne, og jægeren blev levende igen. Han blev forfærdet, da han ikke så

jomfruen, og tænkte "Hun er vel gået sin vej, mens jeg sov, for at blive fri for mig." Løven havde i skyndingen sat hans hoved forkert på, men han var så bedrøvet, at han ikke mærkede det. Først da han skulle spise til middag, opdagede han, at ansigtet vendte til den forkerte side, og spurgte forundret dyrene, hvad der var sket, mens han sov. Løven fortalte ham nu, at de alle sammen havde været så trætte, at de var faldet i søvn, og da de vågnede, havde de fundet ham med afhugget hoved. Haren havde så hentet den helbredende urt, og de havde af bare hastværk sat hovedet forkert på. For at gøre det godt igen, rev den hovedet af jægeren og vendte det om, og haren fik det ved hjælp af urten til at vokse sammen igen.

Jægeren drog bedrøvet omkring og lod sine dyr danse for folk. Tilfældigvis kom han netop efter et års forløb til den by, hvor prinsessen, som han havde frelst, boede. Hele byen var behængt med skarlagen, og han spurgte værten: "Hvad skal det betyde? For et år siden var hele byen behængt med flor, og nu stråler den af det rødeste skarlagen?" "Det skal jeg såmænd sige jer," sagde værten, "i fjor skulle kongens eneste datter udleveres til dragen, men marskallen kæmpede med den og frelste hende, og i morgen skal deres bryllup stå. Derfor hang der dengang sørgeflor, og nu skarlagen.

Dagen efter, da brylluppet skulle fejres, sagde jægeren ved middagstid til værten: "Vil I tro, at jeg i dag vil spise brød fra kongens taffel her?" "Den hopper jeg ikke på," svarede værten, "jeg tør vædde hundrede guldstykker." Jægeren satte lige så meget ind og kaldte så på haren: "Hør, lille springfyr," sagde han, "kan du hente mig noget af kongens brød." Haren havde ingen, som den kunne overlade det til, men måtte selv til det. "Jeg får jo nok slagterhundene efter mig, når jeg løber alene på gaden," tænkte den. Og sådan gik det også. Hundene kom farende og ville nape i dens gode pels. Den sprang af sted med lynets fart og smuttede ind i et skilderhus, uden at skildvagten så det. Hundene for efter den, men manden forstod ikke spøg og slog løs på dem med bøssekolben, så de skrigende og hylende løb af sted. Da haren mærkede, at luften var rensat, sprang den lige ind i slottet, satte sig under kongedatterens stol og kradsede hende på foden. "Vil du væk," sagde hun og troede, det var hendes hund. Haren kradsede hende igen, men hun troede stadig, det var hunden. Tredie gang kiggede hun endelig ned og kendte straks haren på dens halsbånd. Hun tog den op på armen, bar den ind i sit værelse og spurgte, hvad den ville. "Min herre, der dræbte dragen, har sendt mig," svarede den, "jeg skulle bede om noget af det brød, kongen spiser." Hun blev meget glad og lod straks bageren bringe, hvad den forlangte. "Jamen han må også bære det hen for mig, så hundene ikke gør mig noget," sagde haren. Bageren bar det lige hen til kroen, så tog haren brødet i forpoterne og bragte det til sin herre. "Der kan I se," sagde jægeren til værten, "må jeg så bede om de hundrede guldstykker." Værten blev meget forundret. "Men nu vil jeg også have noget af kongens steg," sagde jægeren. "Det kunne jeg nok lide at se," sagde værten, men vædde ville han dog ikke. Jægeren kaldte på ræven og sagde: "Kan du løbe op og hente mig noget af kongens steg." Den kendte bedre smutvejene og listede op på slottet, uden at en eneste hund fik øje på den, satte sig under kongedatterens stol og kradsede hende på foden. Da hun så ned, kendte hun straks ræven på halsbåndet, tog den med ind i sin stue og spurgte, hvad den ville. "Min herre, der har dræbt dragen, har sendt mig herop," svarede den, "jeg skal bede om noget af kongens steg." Hun kaldte straks på kokken, og han måtte bringe stegen og bære den lige hen til kroen. Så tog ræven fadet, viftede fluerne væk med halen og bragte det til sin herre. "Der kan I se," sagde han til værten, "nu har jeg både kongens brød og kød, men jeg vil også have nogle grøntsager." Han kaldte på ulven og sagde: "Gå op og hent mig nogle af kongens grøntsager." Ulven behøvede ikke at være bange for nogen, men gik lige op på slottet og ind til kongedatteren og trak hende i kjolen, så hun vendte sig om. Hun kendte den straks på halsbåndet og spurgte, hvad den ville. "Min herre, som dræbte dragen, har sendt enig," svarede den, "jeg vil gerne have nogle af kongens grøntsager." Hun lod straks kokken lave nogle til, og han måtte bringe dem hen til kroen. Der tog ulven fadet og bragte det til sin herre. "Der kan I se," sagde han til værten, "nu har jeg brød og kød og grøntsager, men nu vil jeg også have kager." Han kaldte på bjørnen og sagde: "Kom her, slikmund. Kan du gå op og hente mig nogle af kongens

kager." Bjørnen travede af sted, og alle gik af vejen for den, men da den kom til skildvagterne, spærrede de vejen for den med deres bøsser og ville ikke lade den komme ind i slottet. Så rejste den sig på bagbenene og gav skildvagterne et par ordentlige ørefigner, så de trimlede til højre og venstre, gik lige ind i slottet, stillede sig bag prinsessens stol og brummede lidt. Da hun vendte sig om, kendte hun bjørnen, lod den gå med ind i sit værelse og spurgte, hvad den ville. "Min herre, som har dræbt dragen, har sendt mig herop," svarede den, "jeg ville gerne have nogle kager." Hun lod bageren bage nogle kager og bringe dem ned til kroen. Bjørnen slikkede først det sukker af, der var faldet udenfor, og bragte så fadet til sin herre. "Der kan I se," sagde han til værten, "nu har jeg brød og kød og grøntsager og kager, nu vil jeg også have noget af kongens vin." Han kaldte på løven og sagde: "Du holder jo nok af at få dig en rus en gang imellem. Gå op og hent mig noget af kongens vin." Løven gik med værdige skridt ned ad gaden, og alle folk flygtede forfærdede. Skildvagterne ville spærre vejen for den, men den udstødte blot et brøl, så løb de deres vej. Løven gik op på slottet og slog med halen på døren. Prinsessen gik hen og lukkede op og blev først helt forskrækket, men så kendte hun den på halsbåndets guldlås og tog den med ind i sit værelse og spurgte, hvad den ville. "Min herre, som har dræbt dragen, har sendt mig herop," svarede den, "jeg ville gerne have noget af kongens vin." Hun kaldte på mundskænken, for at han skulle give den noget af den vin, kongen plejede at drikke. "Det er bedst, at jeg går med og ser, at han får den rigtige," sagde løven og fulgte med ned i kælderens. Mundskænken ville først tappe noget af den vin, som tjenerne plejede at drikke. "Lad mig først smage," sagde løven, tappede en halv pot og slugte den i en mundfuld. "Det er ikke den rigtige," sagde løven. Manden så skævt til den og ville give den af et andet fad, som marskallen plejede at drikke. "Lad mig først smage," sagde løven, tappede en halv pot og drak det, "jo, den er bedre, men det er heller ikke den rigtige." "Bilder sådan et dumt dyr sig ind, at han forstår sig på vin," sagde mundskænken rasende, men i det samme gav løven ham en sådan ørefigen, at han faldt om på gulvet. Da han var kommet på benene igen, førte han den stiltiende ind i en lille kælder, hvor kongens vin lå, som intet andet menneske smagte. Løven tappede en halv pot, drak det og sagde så: "Det er den rigtige," og bød mundskænken fylde seks flasker. Da de kom ud i luften, var løven ikke fri for at være lidt fuld og dinglede frem og tilbage, så mundskænken måtte bære vinen hen til kroen. Så tog løven kurven og bragte den til sin herre. "Der kan I se," sagde han til værten, "nu har jeg brød og kød og grøntsager og vin fra kongens taffel. Nu vil vi spise." Han satte sig til bords og gav også dyrene noget at spise, og han var meget glad, for han så, at kongedatteren holdt af ham endnu. Da de var mætte, sagde han til værten "Nu har jeg spist og drukket kongens mad, nu går jeg op på slottet og gifter mig med prinsessen." "Hvordan skal det gå til," sagde værten, "i dag holder hun jo bryllup med en anden." Jægeren tog prinsessens lommetørklæde med de syv dragetunger frem og sagde: "Dette her skal hjælpe mig til det." Værten så på tørklædet og rystede på hovedet. "Nej," sagde han, "I kan få mig til at tro meget, men den går ikke. Det holder jeg hus og gård på." Jægeren tog en pung med tusinde guldstykker. "Dem sætter jeg derimod," sagde han.

Kongen spurgte imidlertid sin datter, hvad alle de vilde dyr havde haft at gøre på slottet. "Jeg tør ikke sige det," svarede hun, "men send bud efter deres herre, så bærer du dig klogt ad." Kongen sendte en tjener ned til kroen for at indbyde den fremmede mand, og han kom netop som jægeren havde væddet med værten. "Der kan I se," sagde han, "nu sender kongen bud efter mig, men jeg går ikke sådan som jeg ser ud." Så gik han ind til tjeneren og sagde: "Sig til kongen, at jeg beder ham sende mig prægtige klæder og en vogn med seks heste og tjenere, som kan opvarte mig." Da kongen hørte dette svar, spurgte han sin datter, hvad han skulle gøre. "Gør, som han forlanger," svarede hun, og kongen sendte prægtige klæder og en vogn med seks heste og tjenere ned til kroen. "Der kan I se," sagde jægeren til værten, "det sker, som jeg forlanger." Så tog han de smukke klæder på, tog tørklædet med dragetungerne med og kørte til slottet. Da kongen så ham komme, spurgte han sin datter, hvordan han skulle modtage ham. "Gå ham i møde," svarede hun. Kongen gjorde det, og jægeren kom ind fulgt af sine dyr. Kongen anviste ham plads mellem sig og prinsessen, marskallen sad på den anden side, men kendte ham ikke igen. Imidlertid blev dragens

syv hoveder båret rundt for at vises frem, og kongen sagde: "De syv hoveder har marskallen hugget af dragen, og derfor giver jeg ham i dag min datter til hustru." Da gik jægeren hen og åbnede gabet og spurgte: "Hvor er tungerne henne?" Marskallen blev bleg af angst og vidste først ikke, hvad han skulle sige, men endelig sagde han: "Drager har ingen tunger." "Løgnere skulle ikke have tunger," sagde jægeren, "men dragetunger er sejrsmærker," og så lukkede han tørklædet op, stak en tunge ind i hvert gab, og de passede nøjagtigt. Derpå viste han prinsessen det lommeløstørklæde, hvorpå hendes navn var broderet, og spurgte, hvem hun havde givet det. "Det gav jeg den, som dræbte dragen," svarede hun. Han kaldte på sine dyr, tog halsbåndet med den gyldne lås, viste prinsessen det og spurgte, hvis det var. "Det er mit," svarede hun, "jeg gav det til de dyr, som hjalp med at overvinde dragen." Jægeren sagde nu: "Da jeg træt af kampen var faldet i søvn, kom marskallen og huggede mit hoved af. Derpå bortførte han kongedatteren og sagde, at det var ham, som havde dræbt dragen. Tungerne, tørklædet og halsbåndet beviser tydeligt nok, at han har løjet." Så fortalte han, hvordan hans dyr havde helbredet ham med en vidunderlig urt, og at han et år var draget omkring med dem, til han kom tilbage hertil, og værten fortalte ham om marskallens bedrageri. "Er det sandt, at han har dræbt dragen?" spurgte kongen sin datter. "Ja," svarede hun, "nu tør jeg åbenbare marskallens skændige handlinger, fordi de uden min skyld er kommet for dagen, for han havde tvunget mig til at love at tie stille. Derfor bad jeg, om brylluppet måtte vente år og dag." Kongen kaldte på sine tolv rådsherrer, for at de skulle dømme marskallen, og de blev enige om, at han skulle sønderrives af okser. Dommen blev udført, og kongen gav jægeren sin datter og udnævnte ham til statholder over hele riget. Brylluppet blev fejret med stor pragt, og den unge konge sendte bud efter sin far og plejefar og gav dem rige gaver. Han glemte heller ikke værten, men lod ham komme op til sig og sagde "Kan I nu se, nu er jeg gift med prinsessen, og jeres gård og jord er min." "Ja I har jo ret til det," svarede værten. "Men jeg vil lade nåde gå for ret," sagde den unge konge, "behold kun eders gård og også de tusind guldstykker."

Den unge konge levede lykkelig og glad med sin dronning. Han drog ofte på jagt, og de tro dyr fulgte ham. I nærheden af slottet lå der imidlertid en skov, som der fortæltes mange fæle ting om. Når man først var kommet derind, slap man ikke så let ud igen, hed det. Kongen fik stor lyst til at gå på jagt derinde og plagede sin svigerfar, lige til han gav ham lov. Han red af sted med stort følge, og da han kom til skoven, så han en snehvid hind springe forbi. "Vent til jeg kommer igen, jeg vil fælde det smukke dyr," sagde han til sine folk og red ind i skoven, kun fulgt af sine tro dyr. Folkene ventede til det blev mørkt, men da han ikke kom igen, red de hjem og sagde til den unge dronning: "Kongen har jaget en hvid hind i den fortryllede skov og er ikke kommet ud endnu."

Dronningen blev meget bange, da hun hørte det. Kongen havde imidlertid forfulgt dyret uden at kunne indhente det. Når han troede, det var inden for skudvidde, var det i det samme langt borte, og til sidst forsvandt det. Han mærkede nu, at han var kommet dybt ind i skoven, tog sit horn og blæste deri, men der var ingen, som svarede, for hans folk kunne ikke høre det. Da natten faldt på, måtte han opgive at lede efter vejen og tændte sig et bål ved et træ for at overnatte der. Da han havde sat sig ved ilden med sine dyr, syntes han pludselig, der lød en menneskelig stemme, men kunne ikke opdage, hvorfra den kom. Lidt efter hørte han nogen, som stønnede oven over ham, og da han så op i træet, fik han øje på en gammel kone, der sad og jamrede: "Uh, hvor jeg fryser." "Kom så ned og varm dig," sagde han. "Jeg tør ikke," svarede hun, "dine dyr bider mig." "De gør dig ingenting," svarede kongen, "kom nu bare." Den gamle kone var imidlertid en heks. "Nu kaster jeg en kvist ned til dig," sagde hun, "når du slår dem med den på ryggen, gør de mig ikke noget." Men i samme øjeblik, han gjorde det, blev de forvandlede til sten. Da heksen ikke behøvede at være bange for dyrene, sprang hun ned, rørte også ved kongen med kvisten, og han blev ligeledes til sten. Så grinede hun og slæbte ham og dyrene hen til en grav, hvor der allerede lå en hel bunke af den slags sten.

Den unge dronning blev så ulykkelig, da kongen slet ikke kom igen. Tilfældigvis var den anden bror, der var vandret mod øst, netop på denne tid kommet til kongeriget. Han havde ikke kunnet få noget at bestille og var draget omkring med sine dyr og havde ladet dem danse. Engang fik han lyst til at få at vide, hvordan det var gået hans bror, og da han kom hen til det træ, hvori de ved afskeden havde stukket kniven, så han, at det halve af den var rustent, og det halve blankt. "Der må være hændt min bror en stor ulykke," tænkte han forskrækket, "men måske kan jeg frelse ham, halvdelen af kniven er endnu blank." Han drog imod vest med sine dyr, og da han kom til byens port, kom vagten hen til ham, og spurgte, om han skulle melde ham hos dronningen. Hun havde i de sidste dage været ude af sig selv af angst, og troede, han var omkommet i den fortryllede skov. Brødrene lignede nemlig hinanden så meget, at skildvagten antog ham for den unge konge, og så havde han jo også dyrene med sig. Han mærkede straks, at det var hans bror, der var tale om, og tænkte: "Det er bedst, jeg udgiver mig for ham, så kan jeg måske lettere frelse ham." Han fulgte skildvagten ind i slottet og blev modtaget med stor glæde. Den unge dronning troede, at det var hendes mand, og spurgte, hvorfor han var blevet så længe borte. "Jeg var faret vild i skoven og kunne ikke finde ud igen," svarede han. Da han om aftenen gik i seng, lagde han et tveægget sværd imellem sig og den unge dronning. Hun kunne ikke forstå, hvad det skulle betyde, men turde ikke spørge om det.

Han blev endnu et par dage og udforskede nøje, hvordan det var fat med den fortryllede skov. "Jeg har lyst til at jage der endnu en gang," sagde han. Den unge dronning bad ham indtrængende om at lade være, men han stod fast ved sin beslutning og red derud med stort følge. Det gik ham ligesom broderen. Da han så den hvide hind, bød han sine folk vente, til han kom igen, og red derind, kun fulgt af sine tro dyr. Men han kunne ikke indhente den og kom så dybt ind i skoven, at han ikke kunne finde ud igen og måtte blive der om natten. Da han havde tændt et bål og sat sig derved, hørte han den samme stønnen oppe fra træet "Uh, hvor jeg fryser." Da han så derop, fik han øje på heksen og sagde: "Kom kun herved og varm dig." "Jeg tør ikke," svarede hun, "dine dyr bider mig." "Nej, de gør dig ikke noget," sagde han. "Nu kaster jeg en kvist ned, når du slår dem med den, gør de mig ikke noget," sagde den gamle. Da jægeren hørte det, fik han mistanke. "Jeg slår ikke mine dyr, og hvis du ikke kommer ned, henter jeg dig." "Du kan overhovedet ikke gøre mig noget," sagde hun. "Hvis du ikke kommer, så skyder jeg dig," råbte han. "Skyd bare væk," grinede hun, "jeg er ikke bange for dine kugler." Han sigtede på hende, men hun var skudfast mod alle blykugler og lo, så det gjaldede igennem skoven og råbte: "Du rammer mig ikke." Men jægeren vidste nok, hvordan han skulle bære sig ad, rev tre sølvknapper af sin frakke og ladede sin bøsse med dem, og derimod hjalp ingen trolddomskunster. Han skød og med et højt skrig styrtede hun ned. Han satte foden på hende og sagde: "Hvis du ikke straks siger, hvor min bror er, kaster jeg dig på ilden." Hun var forfærdelig angst, bad for sig og sagde: "Han er forvandlet til sten og ligger derhenne i graven med sine dyr." Han tvang hende til at gå med derhen og sagde truende: "Gør nu min bror og alle de andre levende igen, gamle marekat, ellers kommer du i ilden." Hun tog en kvist og rørte ved stenene og straks blev hans bror og dyrene levende, og mange andre, både købmænd og håndværkere og hyrder, blev løst af trolddommen og drog glade hjem. Brødrene omfavnede og kyssede hinanden og var hjertens glade. Derpå greb de heksen, kastede hende på bålet, og da hun var brændt, blev skoven lys og åben, og man så i nogen afstand det kongelige slot.

De to brødre fulgtes hjem og fortalte undervejs hinanden deres skæbne. Og da den yngste sagde, at han herskede som konge over hele landet, sagde den anden: "Det har jeg nok tænkt mig, for da jeg kom ind i byen og blev antaget for dig, blev jeg modtaget som konge. Den unge dronning troede, jeg var hendes mand, og jeg sad ved hendes side ved bordet og sov i din seng om natten." Da kongen hørte det, blev han så skinsyg, at han rasende greb sit sværd og huggede hovedet af sin bror. Men da han så ham ligge død der, og det røde blod vældede ud, fortrød han det. "Han har frelst mig," råbte han grædende, "og til tak har jeg taget hans liv." Så kom hans hare løbende

og tilbød at hente livsens urt, sprang af sted og kom tilbage i rette tid, og den døde blev igen kaldt til live og mærkede slet ikke noget til såret.

De drog så videre, og den yngste sagde: "Du ser ud som jeg og har lige så pragtfulde klæder, og de samme dyr følger os. Vi vil drage ind ad hver sin port og komme på samme tid til den gamle konge." De skiltes nu, og noget efter kom skildvagterne fra begge porte på en gang og meldte, at den unge konge og dyrene var kommet hjem fra jagten. "Det er jo umuligt," sagde den gamle. "Portene ligger jo en mil fra hinanden." Imidlertid kom de to brødre ind i slotsgården og gik op på slottet. "De ser jo ganske ens ud," sagde kongen til sin datter, "jeg kan ikke kende dem fra hinanden. Du må sige, hvem der er din mand." Hun var helt ulykkelig og kunne slet ikke hitte ud af det, men så kom hun til at tænke på halsbåndet, som hun havde givet dyrene. Da hun fandt løven med guldlåsen, råbte hun glad: "Det er min mand, som ejer denne løve." "Ja, det er det," sagde den unge konge leende, og de satte sig nu til bords og spiste og drak. Da den unge konge om aftenen kom i seng, spurgte hun: "Hvorfor har du de sidste nætter stadig lagt et tveægget sværd i sengen? Jeg troede, du ville slå mig ihjel?" Nu indså han, hvor trofast hans bror havde været.

De to kongebørn

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang en konge, som havde en lille dreng. Ved hans fødsel blev det spået, at han skulle blive dræbt af en hjort, når han var seksten år. Da han var blevet så gammel, fulgte han engang med nogle jægere på jagt, og inde i skoven kom han bort fra de andre. Pludselig fik han øje på en stor hjort, sigtede på den, men kunne ikke ramme den. Hjorten blev ved at løbe foran ham, til han kom ud af skoven, så forsvandt den pludselig, og i stedet for stod der en stor mand. »Det er godt, jeg endelig har fået fat på dig,« sagde han, »jeg har allerede løbet seks par glasskøjter itu for din skyld, uden at kunne nå dig.« Han slæbte ham nu med sig over en dyb flod, til de kom til et stort, kongeligt slot. Der satte de sig til bords, og da de havde spist, sagde kongen: »Jeg har tre døtre. Du skal våge hos den ældste fra klokken ni om aftenen til klokken seks om morgenen. Hver gang klokken slår, kommer jeg og kalder på dig, og hvis du ikke svarer, slår jeg dig ihjel i morgen, men svarer du, skal du få hende til kone.« De to unge mennesker gik så ind i sovekammeret, hvor der stod en stenstøtte. »Fra klokken ni kommer min far hver time, til klokken er seks,« sagde prinsessen til den, »så skal du svare i stedet for prinsen.« Statuen nikkede med hovedet, først hurtigt, så langsommere og langsommere, til den til sidst stod stille. Prinsen lagde sig på dørtærskelen, støttede hovedet på hånden og faldt i søvn. Næste morgen sagde kongen: »Du har gjort dine sager godt, men jeg kan alligevel ikke give dig min datter. Du må først våge en nat hos den næstældste prinsesse, så vil jeg tænke over, om du kan få min ældste datter til kone. Hver time kommer jeg og kalder på dig, og hvis du ikke svarer, skal dit blod flyde.« De gik så ind i prinsessens sovekammer. Der stod en endnu større stenfigur, og hun sagde til den: »Når min far kalder, skal du svare.« Statuen nikkede med hovedet, først langsomt, så hurtigere og hurtigere, til den til sidst stod stille. Prinsen lagde sig på dørtærskelen, støttede hovedet i hånden og faldt i søvn. Næste morgen sagde kongen: »Du har gjort dine sager godt, men jeg kan alligevel ikke give dig min datter. Du må først våge en nat hos den yngste prinsesse, så vil jeg tænke over, om du kan få min næstældste datter til kone. Hver time kommer jeg og kalder på dig, og hvis du så ikke svarer skal dit røde blod flyde.« De gik så ind i prinsessens sovekammer, hvor der stod en endnu større stenfigur. »Når min far kalder, skal du svare,« sagde prinsessen, og den store figur nikkede vel en halv time med hovedet. Prinsen lagde sig på dørtærskelen og faldt i søvn. Næste morgen sagde kongen: »Du har rigtignok gjort dine sager godt, men jeg kan alligevel ikke give dig min datter. Jeg har en stor, stor skov. Hvis du kan hugge den om fra klokken seks om morgenen til seks om aftenen, så vil jeg tænke over det.« Prinsen fik en glasøkse, en glaskile og en glaskølle med og gik ind i skoven. Da han havde gjort et hug, gik øksen itu, så tog han kilen og slog med køllen på den, og den splintredes som fint sand. Da blev han meget bedrøvet, for han troede, at han skulle dø, og satte sig ned og græd. Ved middagstid sagde kongen til sine døtre: »En af jer må bringe lidt mad ud til ham.« - »Nej,« sagde den ældste, »vi gør det ikke. Lad hende gå, som han har våget sidst hos.« Den yngste måtte så af sted, og da hun kom ud i skoven, spurgte hun, hvordan det gik. »Det går meget dårligt,« svarede han. Hun sagde så, at han skulle komme hen og få lidt at spise, men det ville han ikke. Nu skulle han jo snart dø, sagde han. Prinsessen snakkede godt for ham og bad ham dog prøve at spise lidt, og til sidst føjede han hende. Da de havde spist, sagde hun: »Kom her og læg dit hoved i mit skød, så bliver du nok bedre tilpas.« Han gjorde det, men blev straks så træt, at han faldt i søvn. Hun tog da sit lommestørklæde frem og slog en knude på det, slog det tre gange mod jorden og sagde: »Kom, krumben.« I samme nu vrimlede der en mængde underjordiske frem og spurgte prinsessen, hvad hun befalede. »I løbet af tre timer skal I fælde hele skoven og stable træet op,« sagde hun. De underjordiske kaldte nu hele deres slægt til hjælp, og da de tre timer var gået, var de færdige og løb hen og fortalte prinsessen det. »Hjem med jer, krumben,« sagde hun, tog igen sit lommestørklæde og væk var de. Da prinsen vågnede, blev han meget glad, og prinsessen sagde, at nu skulle han komme

hjem klokken seks. Det gjorde han. Kongen spurgte så, om han havde fældet skoven, og han sagde ja. »Du må gøre en ting til, inden du kan blive gift med min datter,« sagde kongen, mens de sad og spiste til aften. Prinsen spurgte, hvad han nu forlangte. »Jeg har en meget stor dam,« sagde kongen, »den må du i morgen rense, så den er blank som et spejl, og den må være fuld af alle slags fisk.« Klokken seks næste morgen gav kongen ham en glasskowl og en glashakke og sagde: »Klokken seks må dammen være færdig.« Prinsen gik så ned til dammen, men da han stak skovlen ned i mudderet, gik den itu, og det gik ligesådan med hakken. Han blev meget bedrøvet. Ved middagstid kom den yngste prinsesse med mad til ham, og spurgte, hvordan det gik. Prinsen svarede, at det gik så dårligt, at han nok måtte af med hovedet. Hans redskaber var straks gået itu. »Kom nu hen og få noget at spise,« sagde hun. »Så skal du se, du bliver i bedre humør.« Men det var han altfor bedrøvet til. Prinsessen snakkede så godt for ham, til han føjede hende, og derpå lagde han igen hovedet i hendes skød og faldt i søvn. Prinsessen slog så på jorden med sit lommeværkløse, og straks myldrede de underjordiske frem og spurgte, hvad hun ønskede. Hun befalede dem så at sørge for, at dammen i løbet af tre timer var blank som et spejl og fuld af alle slags fisk. De underjordiske kaldte nu alle deres slægtninge til hjælp, og efter to timers forløb var de færdige. Prinsessen slog så med sit lommeværkløse i jorden, og væk var de. Så gik hun og sagde til prinsen, at han skulle komme hjem klokken seks. Kongen spurgte ham nu, om han var færdig med dammen, og han sagde ja. Da de havde sat sig til bords, sagde kongen: »Du kan nu alligevel ikke få min datter, før du har gjort en ting til.« - »Hvad er det?« spurgte prinsen. Kongen fortalte ham da, at han havde et stort bjerg, der var helt bevokset med tjørnekrat. Det skulle han fælde, og på toppen af bjerget skulle han bygge et slot, der var så dejligt, at man ikke kunne tænke sig det skønnere, og der måtte ikke mangle en eneste smule. Da prinsen næste morgen stod op, gav kongen ham en glasøkse og et glasbor. Klokken seks skulle slottet være færdigt. Men ved det første slag sprang øksen i mange små stykker, og boret kunne han heller ikke bruge. Da blev han meget bedrøvet, og satte sig ned og ventede på, om prinsessen ikke ville komme og hjælpe ham. Ved middagstid, da hun kom med maden, gik han hende i møde og fortalte, hvordan det var gået ham. Hun satte sig ned, lod ham lægge hovedet i hendes skød, og straks faldt han i søvn. Hun kaldte så igen på de underjordiske, og de kom myldrende og spurgte, hvad hun ønskede. »I løbet af tre timer skal I hugge hele krattet om,« sagde hun, »og så skal I på toppen af bjerget bygge det vidunderligste slot, man kan tænke sig, og der må ikke mangle den mindste smule.« De underjordiske kaldte nu alle deres slægtninge til hjælp, og slottet var færdigt i rette tid. De kom løbende og fortalte prinsessen det, hun slog igen med sit lommeværkløse på jorden, og de forsvandt. Da prinsen vågnede, blev han meget glad, og klokken seks gik de sammen hjem. Kongen spurgte, om slottet var færdigt, og prinsen sagde ja. Da de havde sat sig til bords, sagde kongen: »Jeg kan ikke give min yngste datter bort, før de to ældste er gift.« Prinsen og prinsessen blev så bedrøvede, og vidste ikke, hvad de skulle gøre. Om natten løb de så deres vej sammen. Da de var kommet et lille stykke bort, vendte prinsessen sig om og så, at hendes far fulgte efter dem. »Hvad skal vi gøre,« sagde hun, »far forfølger os, og han vil nok indhente os. Jeg forvandler dig til en tjørn og mig til en rose, midt inde i busken.« Da kongen kom derhen, så han ikke andet end en tjørnebusk og en rose. Han ville plukke blomsten, men tornene stak ham i fingrene, og så vendte han om og gik hjem. Hans kone spurgte, hvorfor han ikke havde bragt dem med hjem. Han svarede, at han havde været ganske nær ved dem, men så havde han tabt dem af syne og ikke fundet andet end en tjørn og en rose. »Du skulle bare have plukket rosen, så var busken nok kommet efter,« sagde dronningen. Kongen gik så af sted igen for at få fat i rosen. Prinsen og prinsessen var allerede kommet langt bort, og da hun vendte sig om, fik hun øje på sin far, der skyndte sig efter dem. »Hvad skal vi nu gøre,« sagde hun, »jeg vil forvandle dig til en kirke og mig til en præst, som står på prædikestolen og prædiker.« Da kongen kom derhen, stod der en kirke, og da han gik derind, stod præsten og prædikede. Han hørte på prædiken og gik så hjem. Dronningen spurgte, hvorfor han ikke havde de to flygtninge med. »Jeg løb efter dem i lang tid,« svarede han, »men ligesom jeg troede, jeg havde dem var de væk, og jeg så ikke andet end en kirke, hvor præsten stod og prædikede.« - »Du skulle have taget

præsten med,« sagde dronningen, »så var kirken også nok kommet. Men det kan ikke nytte, at sende dig af sted. Det er bedre, jeg går selv.« Da hun var kommet så langt bort, at hun kunne se de to i det fjerne, vendte prinsessen sig om, og fik øje på sin mor. »Nu er det ude med os,« sagde hun, »nu kommer min mor selv. Jeg vil forvandle dig til en dam og mig til fisk, som svømmer deri.« Da dronningen kom derhen, så hun ikke andet end en stor dam. En lille fisk svømmede nok så lystigt omkring derude og stak hovedet op af vandet. Hun ville gerne fange fisken, men hun kunne ikke få fat i den. Hun blev vred og lagde sig ned for at drikke dammen ud, men hun fik kvalme og måtte kaste det hele op igen. »Jeg ser nok, at det ikke kan hjælpe noget,« sagde hun, »men kom så kun, jeg skal ikke gøre jer noget.« Prinsen og prinsessen kom nu også, og dronningen gav sin datter tre valnødder og sagde: »De kan hjælpe dig i den yderste nød.« Så gik prinsen og prinsessen videre, og da de havde gået en halv snes dage, kom de til det slot, hvor prinsen hørte hjemme. Lige ved siden af det lå en landsby. »Bliv her, min elskede,« sagde han, »jeg går op på slottet, og så kommer jeg og henter dig i en vogn med mine tjenere.« Da han kom op på slottet, blev der stor glæde. Han fortalte så, at hans brud sad nede i landsbyen, og der blev straks spændt for vognen, og mange tjenere stod op på den. Da prinsen ville stige ind, gav hans mor ham et kys, og straks glemte han alt, hvad der var sket. Så lod hun hestene spænde fra, og de gik ind i slottet.

Prinsessen sad imidlertid nede i landsbyen og ventede og ventede, men der kom ingen. Hun tog da tjeneste på en mølle, som hørte til slottet, og sad hver eftermiddag nede ved vandet og skurede karrene. Engang kom dronningen spadserende forbi, og da hun fik øje på hende, sagde hun: »Sikken en køn pige. Hende synes jeg godt om.« Alle de andre så nu på hende, men ingen af dem kendte hende. Tiden gik imidlertid og prinsessen tjente mølleren ærlig og tro. Dronningen havde nu fundet en brud til sin søn, og hun boede langt, langt borte, men så snart hun kom, skulle brylluppet fejres. En mængde mennesker strømmede sammen for at se på stadsen, og pigen bad mølleren, om hun måtte få lov til at gå derhen. »Ja, værsgo,« sagde han. Først gik hun, åbnede hun den ene af valnødderne, og der lå den dejligste kjole. Den tog hun på og gik op til alteret. Lidt efter kom bruden og brudgommen ind og satte sig ved alteret, men lige da præsten ville til at velsigne dem, skottede bruden til siden og fik øje på den unge pige. Hun sagde nu, at hun ville ikke giftes, før hun også havde fået sådan en kjole, og de gik så hjem og sendte bud til pigen for at spørge, om hun ville sælge den, det ville hun ikke, men hun sagde, at de kunne få den på visse betingelser. De spurgte, hvad det var, og hun svarede da, at hvis hun måtte sove udenfor prinsens dør om natten, skulle de få kjolen, og det gik de ind på. Tjeneren fik nu befaling til at give prinsen en sovedrik, og prinsessen lå hele natten derude og fortalte om, hvordan hun havde fældet skoven, rensset dammen, bygget slottet, forvandlet dem til en tornebusk, en kirke og en dam, og nu havde han glemt det alt sammen. Prinsen hørte ikke noget af det, men tjeneren vågnede og kunne ikke forstå, hvad det skulle betyde.

Næste morgen tog bruden kjolen på og gik til kirke med prinsen. Imidlertid lukkede pigen den anden valnød op og fandt en endnu smukkere kjole. Den tog hun på og gik op til alteret, og det gik ligesom forrige gang. Pigen lagde sig igen om natten på dørtærskelen. Tjeneren, som skulle give prinsen sovedrikken, gav ham i stedet for noget, som kunne holde ham vågen, og da han var kommet i seng, hørte han alt, hvad pigen sagde. Han blev meget bedrøvet, for nu kunne han huske alt, hvad der var sket, og ville gå ud til hende, men hans mor havde låst døren. Næste morgen gik han straks ind til sin kæreste, fortalte hende, hvordan det hele var gået til, og bad hende ikke være vred, fordi han havde glemt hende så længe. Prinsessen lukkede nu den tredje valnød op, og fandt en endnu smukkere kjole. Den tog hun på og gik med sin brudgom til kirken. Børnene gav hende blomster og kastede brogede bånd for hendes fødder, og præsten velsignede dem og brylluppet blev fejret med stor pragt. Prinsens mor og den anden brud måtte rejse deres vej.

Den, der sidst fortalte mig denne historie sagde, at det var sandt alt sammen.

De to vandringsmænd

Fra Grimms Eventyr

Bjerg og dal mødes aldrig, men det gør menneskene, de gode og de onde. Således kom også engang en skrædder og en skomager på vandring sammen. Skrædderen var en lille køn fyr, glad og i godt humør. Da så skomageren kom gående, og han på hans ransel kunne se, hvad hans håndværk var, gav han sig til at synge en smædevise:

»Stik ind, træk ud, smør beg derpå, og glem ej pløkken ned at slå.«

Skomageren kunne ikke tåle spøg. Han satte et ansigt op så surt som en eddikebrygger og gjorde mine til at gå løs på skrædderen. Men den lille fyr gav sig til at le, rakte ham sin flaske og sagde: »Det var ikke så slemt ment. Skyl hellere galden ned.« Skomageren tog en ordentlig slurk, og hans ansigt begyndte at klare op. Han gav skrædderen flasken tilbage og sagde: »Ja, jeg har jo ordentlig smagt på varerne. Man snakker saa meget om alt det drikkeri, men ikke om den store tørst. Skal vi følges?« »Lad os bare det,« sagde skrædderen, »hvis du vil med ind til den store by, hvor vi kan få ordentligt arbejde.« »Ja, det er netop det, jeg vil,« sagde skomageren, »i en lille by er der ikke noget at tjene, og på landet holder folkene mest af at gå barfodede.« De gik så videre sammen og satte hele tiden det ene ben foran det andet, ligesom lækatten i sneen.

Tid havde de begge to fuldt op af, men ret meget at putte i munden havde de jo ikke. Da de kom til byen, gik de rundt og hilste på deres kammerater, og da skrædderen så glad og fornøjet ud med sine friske, røde kinder, gav de ham allesammen gerne noget. Når lykken var ham rigtig god, gav mesterens datter ham et kys med på vejen. Når han traf sammen med skomageren igen, havde han altid noget med i sin ransel. Skomageren var misundelig og satte et surt ansigt op. »Jo større skælm, jo større lykke,« sagde han. Men skrædderen lo og sang og delte alt, hvad han fik, med sin kammerat. Når han blot havde et par øre i lommen, krævede han rask væk ind og slog af glæde i bordet, så glassene dansede, og hans valgsprog var: »Hvad der kommer let, går let.«

Da de havde vandret i nogen tid, kom de til en stor skov, og gennem den gik vejen til hovedstaden. Der gik to stier, den ene blev man færdig med på to dage, den anden tog en hel uge, men ingen af dem vidste, hvilken der var den korteste. De satte sig under et egetræ og talte om, hvad de skulle gøre, og hvor meget brød de skulle tage med. »Man må tænke en lille smule ud over øjeblikket,« sagde skomageren, »jeg tager brød med til syv dage.« »Sikken en ide,« sagde skrædderen, »vi kommer jo til at slæbe som bæster og kan ikke røre os. Jeg stoler på Gud og bryder mig ikke om resten. Pengene i min lomme er lige så gode om sommeren som om vinteren, men når det er varmt, bliver brødet både tørt og skimlet, og så skulle man oven i købet slide sin gode frakke i stykker. Hvorfor skulle vi ikke kunne finde den rigtige vej. Tag brød til to dage og lad det så være godt.« De købte sig så hver noget brød og gik på lykke og fromme ind i skoven.

Der var så stille som i en kirke. Ikke en vind rørte sig, man hørte ikke bækkens brusen eller fuglenes sang, og ikke en solstråle trængte gennem det tætte løv. Skomageren sagde ikke et ord. Brødet, som han bar på ryggen, tyngede ham sådan, at sveden løb ned over hans mørke, gnavne ansigt. Skrædderen var i godt humør, sprang af sted, peb i et blad eller sang og tænkte: »Gud må glæde sig i sin himmel over, at jeg er så glad.« De drog af sted i to dage, men da skoven slet ikke så ud til at tage nogen ende, og skrædderen havde spist sit brød, sank hans humør dog lidt. Han tabte alligevel ikke modet, men stolede på Gud og sin lykke. Om aftenen lagde han sig sulten til at sove under et træ, og næste morgen stod han sulten op. Således gik den fjerde dag, og når skomageren satte sig på et fældet træ og spiste, måtte skrædderen nøjes med at se til. Når han bad om et lille stykke brød, lo den anden hånlige og sagde: »Du har altid været i så godt humør. Nu kan du engang prøve, hvordan det er at være ked af det. Den, der synger om morgenen,

kommer til at græde inden aften.« Han havde slet ingen medlidenhed, og den femte dag kunne skrædderen ikke stå på benene og var så mat, at han næsten ikke kunne sige et ord. Hans kinder var helt hvide og hans øjne røde. »I dag skal du få et stykke brød,« sagde skomageren, »men kun på den betingelse, at jeg får lov til at hugge dit højre øje ud.« Den stakkels skrædder, der gerne ville beholde livet, vidste ikke, hvad han skulle gøre. Han græd endnu engang med begge øjne, og den onde skomager stak så det højre ud med en skarp kniv. Skrædderen kom i tanker om, hvad hans mor havde sagt, når han slikkede i spisekammeret »Spis, hvad du vil, og lid, hvad du skal.« Da han havde spist det dyrekøbte brød, glemte han sin sorg og trøstede sig med, at han jo nok kunne se med det andet øje. Men den sjette dag sled sulten igen hans tarme. Om aftenen faldt han om ved et træ, og den syvende morgen var han så mat, at han ikke kunne stå op, og døden lå allerede og lurede på sit bytte. »Jeg vil være barmhjertig imod dig,« sagde skomageren så, »du skal igen få noget brød, det vil sige, du skal give noget for det, jeg vil have lov til at stikke dit venstre øje ud.« Nu indså skrædderen, hvor letsindig han havde båret sig ad, bad Gud om tilgivelse og sagde: »Gør det så kun, jeg vil finde mig deri, men husk på, at Gud ikke dømmer i samme øjeblik, men at der kommer en stund, da din onde gerning bliver straffet. Jeg har ikke fortjent det af dig. I de gode dage har jeg delt med dig, hvad jeg havde. Mit håndværk er sådan, at jeg skal sy sting på sting. Når jeg ingen øjne har, kan jeg ikke mere sy, og så må jeg gå ud og tigge. Lad mig kun ikke ligge ene og blind her, så dør jeg jo af sult.« Men den onde skomager tog kniven og stak hans venstre øje ud. Så gav han ham et stykke brød og en stok og førte ham med sig.

Da solen sank kom de ud af skoven, og udenfor på marken stod en galge. Derhen førte skomageren den blinde skrædder, lod ham ligge og gik sin vej. Af træthed, sult og smerte faldt den stakkels mand i søvn og sov hele natten. Ved morgengry vågnede han, men vidste ikke, hvor han var. I galgen hang to slyngler, og på deres hoveder sad to krager. Den ene sagde: »Er du vågen, bror?« »Ja,« svarede den anden. »Så skal jeg fortælle dig noget,« sagde den første. »Den dug, der er faldet i nat her fra galgen, har en mærkelig egenskab. Hvis en blind vasker sig med den, får han sit syn tilbage. De skulle bare vide det, alle de folk, der har opgivet at komme til at se igen.« Da skrædderen hørte det, tog han sit lommetørklæde, gjorde det vådt af duggen på græsset og vaskede sine øjenhuler dermed. Straks fik han et par gode, klare øjne. Kort tid efter steg solen op bag bjergene, og skrædderen så nu, at lige foran på sletten lå den store hovedstad med prægtige porte og hundrede tårne. De gyldne kupler og kors begyndte at gløde i solen. Han kunne se alle bladene på træerne, fuglene, der fløj forbi, og myggene, som dansede i luften. Han tog en synål op af lommen, og da det gik lige så let som før med at træde den, hoppede hjertet i livet på ham af glæde. Han kastede sig på knæ, takkede Gud for hans godhed og bad sin morgenbøn. Han glemte heller ikke at bede for de stakkels syndere, som hang derhenne og blev svunget frem og tilbage af vinden som knebelen i en klokke. Så tog han sin ransel på nakken, glemte snart al sin sorg og gik fløjtende og syngende videre.

Det første, levende væsen, han mødte, var et brunt føl, som sprang omkring på marken. Han greb det i manken og ville svinge sig op på det, men føllet bad, om det måtte beholde sin frihed. »Jeg er ung endnu,« sagde det, »og også en lettere skrædder end du knækker min ryg. Lad mig løbe, til jeg er blevet stærk. Jeg kan måske gengælde dig det engang.« »Stik bare af,« sagde skrædderen, »du er jo heller ikke andet end en springfyr.« Han gav den et rap med pisker over ryggen, så den af glæde slog ud med benene og sprang over hække og grøfter.

Skrædderen havde imidlertid ikke fået noget at spise siden dagen før. »Solen er nok god for øjnene,« sagde han, »men den putter ikke noget i munden. Det første jeg møder, som blot er nogenlunde spiseligt, det tager jeg.« Lidt efter kom en stork langsomt spankulerende hen over engen. »Stop lidt,« råbte skrædderen og greb den i benet, »jeg ved ikke, om du er til at spise, men jeg er så sulten, at jeg må tage til takke med, hvad jeg kan få. Jeg bliver nødt til at hugge hovedet af dig.« »Det skulle du ikke gøre,« sagde storken, »jeg er en hellig fugl, som ingen gør fortræd, og jeg er til stor nytte. Hvis du lader mig beholde livet, kan jeg måske gøre noget for dig

en anden gang.« »Gå så kun, Stork Langeben,« sagde skrædderen. Storken hævede sig op, lod de lange ben hænge ned og fløj ganske sindigt af sted.

»Hvad skal det dog blive til,« tænkte skrædderen, »jeg bliver mere og mere sulten, og min mave er skrækkelig tom. Det første, jeg nu kan få fat i, skal ikke slippe.« Han så, at der i en dam svømmede et par ællinger. »I kommer jo, som I var kaldet,« sagde han, greb den ene og ville dreje halsen om på den. Den gamle and, der lå inde mellem sivene, begyndte at skrike højt, kom svømmende og bad ham skåne hendes søde børn. »Du tænker slet ikke på, hvor din mor ville græde, hvis der kom en og tog dig og ville slå dig ihjel« »Ti nu bare stille,« sagde den godmodige skrædder, »du skal få lov til at beholde dine børn.« Så satte han igen ællingen ud i vandet.

Da han vendte sig om, så han et gammelt, hult træ. Vilde bier fløj ud og ind. »Nu får jeg straks løn for min gode gerning,« tænkte han. »Honningen skal rigtig smage mig.« Men bidronningen kom flyvende og sagde truende: »Hvis du rører nogen af mit folk eller ødelægger min rede, så skal du rammes af vore brodde, som af ti tusinde glødende nålestik. Men hvis du lader os i fred og går din vej, skal vi en anden gang gøre dig en tjeneste«

Skrædderen så nok, at der heller ikke var noget at stille op her. »Først tre tomme fade og nu nok et,« tænkte han, »det er rigtignok et slemt måltid.« Han traskede så til byen med samt sin slunkne mave, og klokken ringede netop tolv, da han kom til kroen, så bordet var dækket. Han satte sig derind og spiste og drak. »Nu vil jeg se at få noget at bestille,« sagde han, da han var mæt. Han gik ud i byen for at finde en mester, og det lykkedes ham at komme i tjeneste hos en rigtig flink en. Da han havde lært sit håndværk lige fra grunden, varede det ikke længe, før han blev berømt, og alle mennesker ville have deres tøj syet af den lille skrædder. For hver dag, der gik, blev han mere anset. »Jeg kan ikke drive det videre i min kunst,« sagde han, »og alligevel går det bedre for hver dag.« Til sidst blev han endog udnævnt til hofskrædder.

Men underligt går det til her i verden. Samme dag var også hans kammerat, skomageren, blevet udnævnt til hofskomager. Da han så skrædderen igen med to raske øjne, gjorde hans onde samvittighed ham bange. »Det er bedst at få ham aflivet, før han hævner sig på mig,« tænkte han. Men den, der graver en grav for andre, falder selv deri. Da det var blevet fyraften, listede han sig i mørket op til kongen og sagde »Herre konge, skrædderen er en meget hovmodig fyr. Han har påstået, at han kunne skaffe den guldkrone, som er blevet borte for lang, lang tid siden.« »Det ville jeg være meget glad for,« sagde kongen, kaldte næste morgen skrædderen op til sig og befalede ham enten at skaffe kronen eller også for bestandig forlade byen. »En skælm giver mere, end han har,« tænkte skrædderen, »når den gnavne konge forlanger, at jeg skal gøre, hvad intet menneske kan, har jeg ikke lyst til at vente til i morgen. Jeg går straks.« Han pakkede så sin ransel. Men da han var kommet uden for porten, syntes han alligevel, det var kedeligt, at han skulle forlade den by, hvor han sådan havde haft lykken med sig. Han kom forbi den dam, hvor han havde fundet ællingerne, og deres mor sad netop på bredden og pudsede sig om næbbet. Hun kendte ham straks og spurgte, hvorfor han hang sådan med hovedet. »Det vil såmænd ikke undre dig, når du hører, hvordan det er gået mig,« svarede han, og fortalte det til anden. »Er der ikke andet i vejen,« sagde den, »jeg kan hjælpe dig. Kronen er faldet i vandet og ligger nede på bunden. Den skal jeg snart få fat i. Imens kan du brede dit lommetørklæde ud på bredden.« Den dukkede under med sine unger, og fem minutter efter kom den igen. Kronen havde den om halsen, den hvilede på fjerene, og de tolv unger svømmede rundt om og støttede den med næbbene. De svømmede så hen til bredden og lagde kronen på tørklædet. Den var det dejligste, man kunne tænke sig; når solen skinnede på den, strålede den som tusinde ædelstene. Skrædderen bandt de fire hjørner af tørklædet sammen og bragte kronen til kongen, som blev meget glad og gav skrædderen en gylden Halskæde.

Da skomageren så, at han ikke havde haft held med sig denne gang, fandt han på noget nyt, gik hen til kongen og sagde: »Den vigtige skrædder påstår nu, at han kan lave et voksslot, nøjagtig

mage til dette her, med alt, hvad her er.« Kongen kaldte på skrædderen og sagde, at han nu skulle lave et sådant slot, og hvis der manglede blot et søm i muren, skulle han, så længe han levede, få lov til at sidde i et mørkt fængsel under jorden. »Det bliver værre og værre,« tænkte skrædderen, »det kan jo intet menneske gøre.« Så tog han sin ransel på nakken og gik. Da han kom til det hule træ, satte han sig der og var jo lidt ked af det. Bierne kom flyvende, og dronningen spurgte, om der var noget galt med hans hals, siden han hang sådan med hovedet. »Nej, det er såmænd andre sorger, der plager mig,« sagde skrædderen og fortalte, hvad kongen havde forlangt af ham. Bierne begyndte at summe og brumme, og til sidst sagde dronningen: »Gå kun hjem nu, men kom igen i morgen på denne tid, og tag et stort tørklæde med, så skal vi nok klare de ærter.« Skrædderen vendte så tilbage til byen. Bierne fløj gennem de åbne vinduer ind i slottet, undersøgte alt på det nøjagtigste, og krøb ind i de mindste kroge. Så vendte de tilbage til skoven og lavede et voksslot i en sådan fart, at det så ud, som om det pludselig voksede op for ens øjne. Om aftenen var det færdigt, og da skrædderen kom næste morgen stod hele det prægtige slot der, og der manglede ikke et søm i væggen og ikke en sten på taget. Det var helt hvidt og duftede sødt som honning. Skrædderen pakkede det forsigtigt ind i sit tørklæde og bragte det til kongen. Han blev meget forbavset, stillede det op i sin største sal og forærede skrædderen et stort stenhus.

Men skomageren opgav ikke sin plan og gik tredie gang til kongen og sagde: »Skrædderen har fået at vide, at vandet i slotsgården ikke vil springe, og han har sagt, at han kan få en stråle frem, så klar som krystal og så høj som en mand.« Kongen sendte bud efter skrædderen og sagde: »Hvis vandet i morgen ikke springer med sådan en stråle, som du har sagt, så skal bøddelen straks gøre dig et hoved kortere.« Den stakkels skrædder betænkte sig ikke længe, men skyndte sig ud ad porten. Tårerne trillede ham ned ad kinderne, for nu gjaldt det jo hans liv. Mens han bedrøvet gik hen ad vejen, kom der en hest løbende. Det var det føl, som han engang havde skænket friheden; det var blevet til en smuk hest. »Nu kan jeg gengælde din godhed,« sagde det. »Jeg ved godt, hvad der er i vejen, men jeg skal nok hjælpe dig. Sæt dig op på min ryg, nu kan jeg bære dig og mere til.« Skrædderen fattede mod igen, sprang op på hesten, og den rendte i galop til byen lige ind i slotsgården. Hurtig som lynet for den tre gange rundt, og tredie gang faldt den om. I samme øjeblik lød der et frygteligt brag. Midt ude i gården rev et stykke jord sig løs og fløj som en kugle op i luften, hen over slottet. Straks efter steg der en stråle op, så høj som en mand til hest, klar som krystal, og solstrålerne brødes i den. Da kongen så det, blev han så forbavset, at han gik ned og omfavnede skrædderen i alle menneskers påsyn.

Men den lykke varede ikke længe. Kongen havde mange døtre, den ene smukkere end den anden, men ingen søn. Den onde skomager gik så for fjerde gang til kongen og sagde: Skrædderen bliver ved at være lige hovmodig. Nu har han sagt, at hvis han ville, kunne han skaffe kongen en søn, der kom flyvende hertil gennem luften.« Kongen lod igen skrædderen kalde og sagde: »Hvis du inden ni dage kan bringe mig en søn, skal du få min ældste datter til kone.« »Det er rigtignok en god løn,« tænkte skrædderen, »det var vel nok værd at vove noget for, men de kirsebær hænger dog for højt. Hvis jeg ville kravle op efter dem, ville grenen vist knække, og jeg faldt ned.« Så gik han hjem og satte sig på bordet og trak benene ind under sig og tænkte over, hvad han skulle gøre. »Det går ikke,« råbte han til sidst, »jeg må af sted, her kan jeg dog aldrig få fred.« Han pakkede sin ransel og gik ud af byen. Da han kom ud på engen, så han sin gamle ven, storken, gå op og ned med en uhyre fornuftig mine. En gang imellem standsede den, betragtede nøje en frø og slugte den så. Da den fik øje på ham, kom den hen og sagde goddag. »Du har nok i sinde at forlade byen, siden du har din ransel på ryggen,« sagde den, »hvor kan det være?« Skrædderen fortalte, hvad kongen havde forlangt af ham. Det kunne han jo umuligt opfylde, og han beklagede sig meget over sit uheld. »Lad det bare ikke sætte dig grå hår i hovedet,« sagde storken, »jeg skal nok hjælpe dig. Jeg har nu i så mange år bragt små børn til byen, så kan jeg vel også få fat i en lille prins. Gå du kun ganske rolig hjem. Og gå så om ni dage op på slottet, så skal jeg komme.« Skrædderen gik hjem, og den niende dag gik han op på slottet. Lidt efter kom storken flyvende og bankede på vinduet. Skrædderen lukkede op. Stork Langeben kom forsigtigt ind og

gik med afmålte skridt hen over det glatte marmorgulv. I næbbet havde den et barn, så dejligt som en lille engel, og det strakte sine små hænder ud imod dronningen. Den lagde det i hendes skød, og hun trykkede og kyssede det og var ude af sig selv af glæde. Før storken fløj af sted, tog den forsigtig sin rejsetaske af skulderen og gav den til dronningen. Den var fuld af tutter med kulørte sukkerkugler, og dem fik de små prinsesser. Den ældste fik ikke noget af det, men hun fik den glade skrædder til mand. »Jeg er til mode, som om jeg havde vundet det store lod i lotteriet,« sagde han, »mor havde dog ret. Hun sagde altid: Den, der tror på Gud og har lykken med sig, vil aldrig komme til at mangle noget.«

Skomageren måtte lave de sko, som skrædderen ville danse med på sin bryllupsdag, og fik så befaling til at forlade byen. Vejen til skoven gik forbi galgen, og da han var træt af vrede og hede, kastede han sig ned der. Da han lukkede øjnene for at sove, kom de to krager farende ned fra de hængtes hoveder og hakkede skrigende øjnene ud på ham. Som en vanvittig rendte han ind i skoven, og der er han vel død af sult, for ingen har set eller hørt noget til ham siden.

De tolv brødre

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en konge og en dronning, som levede lykkeligt med hinanden. De havde tolv børn, men det var drenge allesammen.

En dag sagde kongen til sin kone: »Hvis det trettende barn, du føder, bliver en pige, skal de tolv drenge dræbes, for at hun kan få hele kongeriget.« Han lod straks lave tolv kister, og der blev lagt høvlspåner i dem og puder, som de døde skulle ligge på. Så lod han dem stille ind i en stue, låsede døren og gav dronningen nøglen, men forbød hende at tale til nogen derom.

Dronningen sad hele dagen og sørgede, og hendes yngste søn, der hed Benjamin efter biblen og altid var hos hende, spurgte hende: »Hvorfor er du så bedrøvet, lille mor?« »Mit elskede barn,« svarede hun, »jeg tør ikke sige det.« Men han lod hende ikke have fred, før hun gik hen og lukkede stuen op og viste ham de tolv kister med høvlspånerne. Så sagde hun: »Kære Benjamin, disse kister har din fader ladet lave til dig og dine elleve brødre, og hvis jeg føder en datter, skal I allesammen dræbes og lægges deri og begravnes.« Hun græd, mens hun fortalte det, men drengen trøstede hende og sagde: »Du skal ikke græde, lille mor, vi skal nok klare os, vi løber vores vej.« Men dronningen sagde: »Du skal tage dine elleve brødre med dig ud i skoven. Der skal en af jer kravle op i det højeste træ, I kan finde, og holde udkig efter tårnet her på slottet. Hvis jeg føder en dreng, hejser jeg en hvid fane, og så skal I komme hjem igen, men føder jeg en pige, hejser jeg en rød fane, og så skal I flygte, så hurtigt I kan. Den gode Gud vil nok beskytte jer. Hver nat vil jeg stå op og bede for jer, om vinteren beder jeg, at I må have ild til at varme jer ved, og om sommeren, at heden ikke må plage jer.«

Hun velsignede sine sønner, og de gik ud i skoven. De skiftedes nu til at sidde oppe i den højeste eg og holde udkig efter tårnet. Da elleve dage var gået, og det var Benjamins tur, så han, at der blev hejst en fane op, men det var det røde blodbanner, der forkyndte, at de allesammen skulle dø. Da brødrene hørte det, blev de rasende og råbte »Vi vil ikke dø for en piges skyld. Vi sværger, at vi vil hævne os. Hvor vi møder en pige, skal hendes røde blod flyde.« De gik dybere ind i skoven, og langt, langt inde, hvor der var allermørkest, fandt de et lille forladt hus. »Her vil vi bo,« sagde den ældste, »Benjamin er den yngste og svageste, han skal blive hjemme og passe huset. Vi andre må se at skaffe føden.« De drog så ud i skoven og skød harer og dådyr og fugle, og hvad de kunne få ram på, og bragte det hjem til Benjamin, der lavede det til, så de kunne spise sig mætte. I ti år boede de nu i det lille hus, og tiden faldt dem aldrig lang.

Imidlertid var den lille pige, som dronningen havde født, vokset op. Hun havde et godt hjerte og et smukt ansigt, og midt i panden havde hun en guldstjerne. Engang, da de havde storvask på slottet, fandt hun mellem tøjet tolv drengeskjorter og spurgte sin moder: »Hvem tilhører disse tolv skjorter, de er da alt for små til far.« »De tilhører dine tolv brødre, kære barn,« svarede hendes moder bedrøvet. »Hvor er de da henne, dem har jeg jo aldrig hørt noget om,« sagde pigen. Og dronningen svarede: »Kun Gud ved, hvor de er. De vandrer omkring ude i den vide verden.« Hun tog nu pigen med sig op i stuen med de tolv kister. »Disse kister var bestemt til dine brødre,« sagde hun, »men drengene løb hemmeligt deres vej, inden du blev født,« og så fortalte hun, hvordan det allsammen var gået til. Pigen trøstede hende og sagde: »Du skal ikke græde, kære moder. Jeg vil gå ud og søge efter mine brødre.«

Hun tog de tolv skjorter med og begav sig på vej. Hun kom netop til den store skov og gik hele dagen i den. Om aftenen kom hun til det lille hus. Hun gik derind og traf en dreng, som spurgte: »Hvordan kommer du her? Hvor skal du hen?« Han var forbavset over, at hun var så smuk og klædt som en prinsesse med en stjerne i panden. »Jeg er kongedatter,« svarede hun, »jeg søger

efter mine tolv brødre, og jeg vil gå, så længe jeg har himlen over mig, lige til jeg finder dem.« Hun viste ham også de tolv skjorter, hun havde taget med. Da så Benjamin, at det var hans søster, og sagde: »Jeg er Benjamin, din yngste broder.« De græd begge to af glæde og omfavnede og kyssede hinanden. Men så sagde han: »Nu er der kun en ting i vejen, lille søster. Vi har aftalt at dræbe alle de piger, vi traf på vor vej, fordi det var en piges skyld, at vi måtte forlade vort rige.« »Jeg vil gerne dø,« svarede hun, »hvis jeg kan frelse mine brødre derved.« »Nej,« sagde Benjamin, »du skal ikke dø. Kryb ind under dette kar, og bliv der, til vores brødre kommer hjem, så skal jeg nok tale med dem.« Det gjorde hun. Da det blev mørkt, kom de andre hjem fra jagten, og maden stod færdig og ventede på dem. Medens de sad ved bordet og spiste og drak, spurgte de »Er der ikke noget nyt at fortælle?« »Ved I ikke noget?« sagde Benjamin. »Nej,« svarede de. »I har været i skoven,« sagde han, »og jeg har siddet hjemme og ved dog mere end I.« »Fortæl os det,« råbte de. »Lover I mig så, at I vil lade være med at dræbe den første pige, I møder?« spurgte Benjamin. »Ja,« råbte de allesammen, »hun skal få lov til at beholde livet. Fortæl os nu bare, hvad du ved.«

Benjamin rejste sig og gik hen til karret og løftede det op. »Her er vores søster,« sagde han. Kongedatteren kom frem i sine kongelige klæder med guldstjernen på panden og så så smuk og god ud, at de allesammen straks kom til at holde af hende og omfavnede og kyssede hende. Hun blev nu hjemme hos Benjamin og hjalp ham. De elleve brødre drog ud i skoven og fangede rådyr og fugle, for at de kunne få noget at leve af, og søsteren og Benjamin lavede det til. Hun samlede brænde og urter og satte gryden over ilden, så at maden altid var færdig i rette tid. Hun holdt huset i orden og redte sengene bløde og hvide, og brødrene var stadig tilfredse og levede i den største enighed.

En dag havde de to derhjemme lavet dejlig mad, og da de andre kom hjem, satte de sig til bords og spiste og drak. Ved siden af huset var der en lille have, hvori der stod tolv liljer, og da pigen gerne ville gøre sine brødre en glæde, gik hun ud for at plukke de tolv blomster for at give dem hver en, når de havde spist. Men i samme nu, hun plukkede dem, blev de tolv brødre forvandlede til ravne og fløj skrigende hen over skoven. Huset og haven var forsvundet.

Nu var den stakkels pige helt alene i den store skov. Da hun vendte sig om, så hun, at der stod en gammel kone, som rystede på hovedet og sagde: »Barn, barn, hvad har du gjort? Hvorfor kunne du ikke lade de blomster stå? Det var dine brødre. Nu er de for evig tid forvandlede til ravne.« »Kan jeg slet ikke gøre noget for at frelse dem,« spurgte pigen grædende. »Nej,« sagde den gamle, »der er kun en eneste ting, der kan redde dem, men det er så svært, det kan du ikke gøre. I syv år må du hverken tale eller le, og hvis du siger et eneste ord, og der mangler blot et sekund i de syv år, er det alt sammen forgæves, og dine brødre må dø.«

Men pigen tænkte: »Jeg vil frelse mine brødre.« Hun klatrede så op i et højt træ og sad der og spandt og spandt og sagde ikke et ord og lo aldrig.

Nu hændte det engang, at en konge drog på jagt i skoven. Han havde en stor hund med, og den løb hen til træet, hvor pigen sad, snusede til det og sprang rundt om det og gædede. Kongen red derhen og så den smukke kongedatter med guldstjernen på panden. Han blev så betaget af hendes skønhed, at han råbte til hende, om hun ville være hans dronning. Hun svarede ikke, men nikkede blot. Han klatrede så selv op i træet, bar hende ned, satte hende foran sig på hesten og red hjem med hende. Brylluppet blev fejret med pomp og pragt, men bruden hverken talte eller lo.

Da de havde levet lykkeligt med hinanden i nogle år, begyndte kongens onde stedmoder at bagtale den unge dronning og sagde til kongen »Det er en simpel tiggertøs, du har taget med dig. Hvem ved, hvad for ugudelige ting hun hemmeligt foretager sig. Selv om hun ikke kan tale, kunne hun dog le en gang imellem. Den, der aldrig ler, har en ond samvittighed.« Kongen ville først ikke høre

på hende, men den gamle blev så længe ved og beskyldte dronningen for så mange slemme ting, at han til sidst lod sig overtale og dømte hende til døden.

Der blev nu rejst et stort bål i gården, og der skulle hun brændes. Kongen stod oppe i vinduet og så til med tårer i øjnene, for han elskede hende endnu. Men lige i det øjeblik, hun blev bundet fast til pælen, og de røde flammer begyndte at slikke op ad hende, var det sidste sekund af de syv år forbi. Der hørtes en susen i luften, tolv ravne kom trækkende og dalede ned. Da de berørte jorden, forvandlede de til de tolv brødre, som hun havde frelst. De rev bålet ned, slukkede ilden, befriede deres kære søster og omfavnede og kyssede hende. Og nu, da hun atter kunne tale, fortalte hun kongen, hvorfor hun havde været stum og aldrig havde let. Kongen blev så glad, da han fik at vide, at hun var uskyldig, og de levede lykkeligt sammen til deres død. Den onde stedmoder blev stillet for domstolen og puttet i et fad med kogende olie og giftige slanger og omkom ynkeligt.

De tolv dovne karle

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang tolv karle, som ikke havde bestilt det allerringeste hele den lange dag. Om aftenen lagde de sig i græsset for ikke at overanstrenges, og begyndte at rose sig af deres dovenskab. »Jeg har nok i min egen dovenskab og bryder mig ikke om jeres,« sagde den første, »det vigtigste, jeg foretager mig, er at tænke på min mave. Jeg spiser kun lidt, men drikker desto mere. Når jeg har spist fire gange, faster jeg en kort tid, til jeg bliver sulten igen. Det har jeg bedst af. Det er ikke min sag at stå tidligt op, og henimod middag finder jeg mig allerede en rolig plet, hvor jeg kan hvile mig. Kalder min herre, lader jeg, som jeg ikke har hørt det, og kalder han igen, venter jeg lidt og kommer så ganske langsomt. Så er livet da til at udholde.« - »Jeg har en hest, jeg skal sørge for,« sagde den anden, »men jeg lader den beholde bidslet i munden, og når jeg ikke gider, giver jeg den ingen foder, og siger, den har ædt. Så lægger jeg mig i krybben og sover fire timer. Derpå stikker jeg det ene ben ud og lader det glide et par gange over hestens ryg, så er den striglet. Det er jo da ikke noget at gøre væsen af. Men alligevel synes jeg, den tjeneste er lidt for besværlig.« - »Det nytter heller ikke noget at plage sig med arbejde,« sagde den tredje, »jeg lagde mig ude i solen for at sove, og så begyndte det at dryppe. Men jeg syntes ikke, det var noget at rejse sig for, og lod det regne i Guds navn. Så begyndte det at plaskregne så stærkt, at hårene blev revet af mit hovede og svømmede bort, og jeg fik et hul i issen. Jeg smækkede et plaster på, og så var det godt. Den slags små uheld er jeg så vant til.« - »Nu skal jeg,« sagde den fjerde, »hvis jeg skal til at bestille noget, driver jeg først omkring en timestid for at samle kræfter. Så tager jeg ganske lempelig fat og tænker på, om der ikke er nogen, som kan hjælpe mig. Så lader jeg dem gøre det og ser bare til, men det er mig alligevel for meget.« - »Det er da ikke noget at snakke om,« sagde den femte, »min bestilling er at læsse gødningen fra hestestalden op på vognen. Når jeg endelig har fået noget på gaflen, løfter jeg den ganske langsomt en lille smule og hviler mig et kvarterstid, inden jeg kaster det op på vognen. For resten er det nok, når jeg kører et læs ud om dagen. Jeg har ikke lyst til at slide mig ihjel.« - »Skam jer,« sagde den sjette, »jeg er ikke bange for noget arbejde, men jeg lægger mig til hvile en tre ugers tid og trækker ikke engang tøjet af. Hvorfor skal man knappe sine sko? Det gør da ikke noget, om man taber dem. Når jeg skal op ad en trappe, sætter jeg foden ganske langsomt på det første trin og tæller så, hvor mange der er, for at beregne, hvor jeg skal hvile mig.« - »Sådan noget går ikke hos mig,« sagde den syvende, »min herre passer på, hvad jeg bestiller, men han er rigtignok ude hele dagen. Alligevel forsømmer jeg ikke noget, skønt jeg ikke rører mig af pletten. Hvis jeg skal et andet sted hen, må fire mænd bruge alle deres kræfter for at få mig rokket af pletten. Jeg kom engang til et sted, hvor der lå seks mænd ved siden af hinanden og sov. Jeg lagde mig også ned og faldt i søvn, og hvis de ville have mig hjem igen, måtte de bære mig, for jeg var ikke til at få vækket.« - »Jeg er nok den eneste raske karl af os allesammen,« sagde den ottende, »hvis jeg støder på en sten, gør jeg mig ikke den ulejlighed at løfte benene og gå over den, jeg lægger mig ned ved siden af den, og hvis jeg er våd eller snavset, bliver jeg liggende, til solen har tørret mig. I det højeste drejer jeg mig lidt, så den kan komme til at skinne på mig.« - »Det er også noget at snakke om,« sagde den niende, »i dag var jeg ved at dø af sult, og der lå et brød ved siden af mig, men jeg gad ikke strække hånden ud efter det. Der stod også et krus, men det var så stort og tungt, at jeg hellere ville tørste end løfte det. Jeg gad ikke engang dreje mig om, men blev liggende hele dagen stiv som en pind.« - »Jeg har brækket mit ben og fået en hoven læg på grund af dovenskab,« sagde den tiende, »vi var tre, der lå med udstrakte ben ved siden af hinanden tværs over vejen. Så kom der en vogn kørende, og hjulene gik over mig. Jeg havde jo nok kunnet trække benene til mig, men jeg hørte ikke vognen komme. Myggene summede om mine ører og krøb ind gennem næsen og ud af munden, men hvem gider gøre sig den ulejlighed at jage det småkravl væk.« - »I går har jeg sagt min tjeneste op,« sagde den ellefte, »jeg havde ikke lyst til at bringe min herres bøger frem

og tilbage, og sådan gik det hele dagen. Når jeg skal sige sandheden, var det for resten ham, der sagde mig op, for jeg havde ladet hans klæder ligge så længe i støvet, at møllene havde ædt dem, men det havde han godt af. « - »Jeg skulle i dag køre en vogn over marken,« sagde den tolvte, »og så lavede jeg et leje af hø og faldt i søvn. Tømmerne faldt ud af hånden på mig, og da jeg vågnede havde hesten næsten revet sig løs, buggjorden, stavselen, tømmeren og bidslet var blevet stjålet af en eller anden, som gik forbi. Desuden var vognen kørt i et hul og stod fast. Jeg lagde mig ganske rolig ned igen, og langt om længe kom min husbond selv og fik vognen løftet op, og dersom han ikke var kommet, var jeg ikke her, hvor jeg nu er, men lå endnu deroppe og sov i ro og mag.«

De tolv jægere

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang en prins, som havde en brud, som han holdt forfærdelig meget af. En dag, da han sad og talte fornøjet med hende, kom der bud, at hans far lå for døden og gerne ville se ham. Han tog da afsked med sin elskede og sagde: »Jeg er nødt til at forlade dig. Denne ring skal du gemme til minde om mig, og når jeg er blevet konge kommer jeg og henter dig.« Derpå red han hjem og kom lige tidsnok til at finde sin far i live. »Gudskelov, jeg får dig at se, inden jeg dør,« sagde han, »lov mig, at du vil ægte den brud, jeg har valgt til dig,« og han nævnede navnet på en prinsesse. Prinsen var så bedrøvet, at han glemte alt andet og sagde ja, og derpå lukkede kongen sine øjne og døde.

Da prinsen var blevet udråbt til konge og sørgetiden var forbi, måtte han holde det løfte, han havde givet sin far, og friede til kongedatteren og fik hendes ja. Da hans første brud fik det at vide, blev hun meget bedrøvet og var lige ved at dø af sorg over hans utroskab. »Hvorfor er du så bedrøvet, min lille pige?« sagde hendes far, »er der noget, du gerne vil have?« Hun tænkte sig om et øjeblik og sagde så: »Jeg ønsker mig elleve piger, hvis ansigt og skikkelse ligner mig aldeles.« - »Hvis det er muligt, skal jeg skaffe dig det,« sagde kongen, og der blev søgt i hele riget, lige til de elleve piger blev fundet.

Da de kom til prinsessen, lod hun lave tolv ganske ens jægerdragter, som hun og pigerne tog på. Så tog hun afsked med sin far og red af sted til sin elskede brudgoms slot og spurgte, om han ville tage dem allesammen i sin tjeneste. Kongen kendte hende ikke, men syntes godt om dem, og de kom nu alle tolv i tjeneste som jægere hos ham.

Kongen havde imidlertid en løve, som var et ganske mærkeligt dyr, og vidste besked om alle ting. En aften sagde den til ham: »Du tror nok, du har tolv jægere.« - »Ja, det gør jeg rigtignok,« svarede han. »Men du tager fejl,« sagde løven, »det er piger.« - »Det er umuligt,« råbte kongen, »kan du bevise det.« - »Du kan bare strø ærter i forværelset,« svarede løven, »så skal du nok få det at se. Mænd har en fast gang og når de går hen over ærter rører de sig ikke, men pigebørn tripper og lister, og så triller ærterne omkring.« Kongen syntes, det var et godt råd, og besluttede at følge det.

Kongen havde imidlertid en tjener, som godt kunne lide jægerne, og da han hørte, hvilken prøve de skulle stilles på, gik han hen og fortalte dem det og sagde: »Løven vil have kongen til at tro, at I er piger.« Prinsessen takkede ham mange gange og sagde til sine jomfruer: »Træd rigtig fast på ærterne.« Da kongen næste morgen lod sine tolv jægere kalde, og de skulle gennem forværelset, hvor ærterne lå, gik de så fast og sikkert, at ikke en eneste trillede. »Du har løjet for mig, de går jo aldeles som mænd,« sagde kongen til løven, da de var borte. »De har vidst, at de skulle stilles på prøve og har gjort vold på sig selv,« sagde løven, »sæt nu tolv rokke ud i forstuen, så vil de gå hen til dem og glæde sig over dem, og det gør ingen mand.« Kongen syntes godt om rådet og besluttede at følge det.

Men tjeneren, der mente det godt med jægerne, gik hen og fortalte dem det, og da de var alene, sagde prinsessen til sine jomfruer: »I må ikke se til den side, hvor rokkene står.« Da kongen næste morgen lod sine jægere kalde, gik de gennem forstuen uden at kaste et blik på rokkene. »Du har løjet,« sagde kongen til løven, »det er mænd, de har slet ikke set på rokkene.« - »De har vidst, at de skulle sættes på prøve og har gjort vold på sig selv,« svarede løven, men kongen troede den ikke mere.

De tolv jægere fulgte stadig kongen på jagt, og han kom til at holde mere og mere af dem. En dag, da de var ude i skoven, kom der bud om, at man kunne vente brudens ankomst. Da den rette brud

hørte det, blev hun så bedrøvet, at hendes hjerte var ved at briste, og hun faldt afmægtig om på jorden. Kongen troede, at hans kære jæger var blevet syg og løb hen for at hjælpe ham og trak hans handske af. Da så han den ring, han havde givet sin første brud, og da han så på hendes ansigt, kendte han hende straks igen. Han blev dybt bevæget, bøjede sig ned og kyssede hende, og da hun slog øjnene op sagde han: »Du er min, og jeg er din, og intet i verden skal skille os.« Derpå sendte han bud til den anden brud og bad hende vende tilbage til sit rige, for han havde allerede en brud, og den, der har fundet en gammel nøgle, behøver ikke nogen ny. Derpå blev brylluppet fejret og løven blev igen taget til nåde, fordi den jo dog alligevel havde sagt sandhed.

De tre brødre

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang en mand, som havde tre sønner, men for resten ikke ejede andet end det hus, hvori han boede. De ville alle tre gerne arve huset, når faderen døde, men han holdt lige meget af dem, og vidste ikke, hvordan han skulle bære sig ad, så han ikke gjorde nogen af dem uret. Han kunne jo nok have solgt huset og delt pengene imellem dem, men det ville han ikke, fordi hans forfædre havde ejet det.

Men til sidst fandt han på råd. »Drag ud i verden og lær et håndværk,« sagde han, »og kom så igen. »Den der kan gøre det bedste mesterstykke, skal have huset.«

Sønnerne var meget fornøjet med det. Den ældste ville være grovsmed, den anden barber og den tredje fægtemester. De aftalte nu en tid, hvor de ville mødes hjemme igen, og drog så af sted. De fandt allesammen en dygtig mester og lærte deres håndværk godt. Smeden beslog kongens heste og tænkte: »Nu er det da umuligt andet, end at jeg får huset.« Barberen ragede lutter fornemme herrer, og var ligeså vis på, at han fik det. Fægtemesteren fik mangt et drøjt hug, men bed tænderne sammen, og lod sig ikke gå på. »Hvis jeg er bange for et hug, får jeg aldrig huset,« tænkte han. Da den fastsatte tid var gået, mødtes de igen hos deres far, men nu måtte de lægge deres hoveder i blød for at udfinde, på hvilken måde de bedst kunne vise, hvad de duede til. Mens de sad og talte, løb pludselig en hare over marken. »Den kommer jo, som den var kaldet,« sagde barberen, tog bækken og sæbe og piskede det, til haren var lige ved. Mens den var i fuld fart sæbede han den ind og barberede den en knebelsbart, uden at skære den en smule eller rive et hår af. »Det var godt gjort,« sagde faderen, »hvis de andre ikke gør sig uhyre anstrengelser, er huset dit.«

Lidt efter kom en herre kørende forbi i fuld galop. »Nu skal I se, hvad jeg kan,« sagde smeden, rev i farten de fire hestesko af hesten og slog ny på. »Du er en dygtig fyr,« sagde faderen, »du gør dine sager lige så godt som din bror. Jeg ved virkelig ikke, hvem jeg skal give huset.« - »Lad nu mig prøve engang,« sagde den yngste. I det samme begyndte det at regne, og han trak sin kårde og svingede den i krydshug over sit hoved, så der ikke faldt en dråbe på ham. Regnen blev stærkere og stærkere, det øsede spande ned, men han svang kården hurtigere og hurtigere, og var lige så tør, som om han sad under et tæt tag. Faderen var meget forundret og sagde: »Du har gjort det bedste mesterstykke, huset er dit.«

De to andre brødre var tilfredse med den ordning, sådan som de havde lovet i forvejen. De holdt så meget af hinanden, at de alle tre blev boende i huset og drev deres forskellige håndværk. Da de var så flinke og dygtige, tjente de efterhånden mange penge. De levede glade sammen, til de blev gamle, da blev den ene syg og døde, og de andre sørgede så meget derover, at de også blev syge og døde kort efter. Og da de havde holdt så meget af hinanden, blev de alle tre begravet i samme grav.

De tre fjer

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang en konge, som havde tre sønner. De to var kloge og flinke fyre, men den tredie sagde ikke ret meget og var temmelig enfoldig. Han hed Tosseper. Da kongen blev gammel og svag og mærkede, at hans død nærmede sig, vidste han ikke, hvem af hans sønner der skulle arve riget, og han sagde da til dem: »Drag ud i verden. Den der bringer mig det smukkeste tæppe, skal være konge efter min død.« For at de ikke skulle blive uenige, gik han med dem udenfor slottet blæste tre fjer op i luften og sagde: »I skal drage i den retning, de flyver.« Den ene fløj mod øst, den anden mod vest, den tredie fløj lige op i vejret og faldt ned et øjeblik efter. Den ene gik nu til højre og den anden til venstre, og de lo rigtigt ad Tosseper, som måtte blive hjemme, hvor den tredie fjer var faldet.

Tosseper satte sig ned og var meget bedrøvet. Pludselig så han, at der var en lem lige ved siden af fjerens, og da han løftede den op, var der en trappe, som han gik ned ad. Han kom da til en dør, og da han bankede på, hørte han nogen råbe:

*»Jomfru grøn, jomfru skær,
sprinkelben kær,
sprinkelbens hund,
sprinkel, vær ej sen,
se efter, hvem der banker, brug dine ben.«*

Døren gik op og indenfor sad der en stor skrubtudse og en hel masse små. Den tykke spurgte, hvad han ville, og han sagde da: »Jeg ville gerne have det smukkeste tæppe i verden.« Den store skrubtudse kaldte da på en af de små og sagde:

*»Jomfru grøn, jomfru skær,
sprinkelben kær,
sprinkelbens hund,
sprinkel vær ej sen,
den store æske hid, brug dine ben.«*

Den lille hentede æsken og den tykke lukkede den op og gav Tosseper et tæppe, som var meget smukkere og finere end nogetsomhelst tæppe oppe på jorden. Tosseper takkede mange gange og gik op igen.

De to andre brødre havde imidlertid tænkt, at den yngste bror var sådan et fæ, at han slet ikke ville prøve på at finde noget. »Hvorfor skulle vi gøre os nogen videre ulejlighed,« sagde de, og af den første den bedste bondekone købte de et af de grove tørklæder, hun havde på, og bragte det til kongen. På samme tid kom Tosseper med sit smukke tæppe. Kongen blev meget forbavset, da han så det, og sagde: »Ja, hvis jeg skal være retfærdig må riget jo tilfalde dig.« Men de to andre blev ved at forestille ham, at Tosseper, der ikke havde forstand på nogen verdens ting, umulig kunne blive konge, og bad ham stille en ny betingelse. »Så skal den arve riget, som bringer mig den smukkeste ring,« sagde kongen, gik ud med sine tre sønner og blæste igen tre fjer op i luften. De to ældste drog atter mod øst og vest, men Tossepers fjer faldt igen lige ned ved siden af lemmen. Han lukkede den op og gik ned til den tykke skrubtudse og bad om ringen. Hun lod straks sin store æske hente og gav ham en ring, som strålede af ædelstene og var så smuk, at ingen guldsmed på jorden kunne lave mage til den. De to ældste lo ved tanken om, at Tosseper skulle finde en guldring, og gjorde sig ingen ulejlighed, men bankede sømmene ud af en vogrning og bragte den til kongen. Da Tosseper kom med sin guldring sagde kongen igen: »Riget tilhører

ham,« men de to ældste blev ved at plage kongen, til han satte endnu en tredje betingelse. Den, der fandt den smukkeste brud, skulle arve riget. Han blæste igen de tre fjer op i luften og de faldt som før.

Tosseper gik lige ned til den tykke skrubtudse og sagde: »Jeg skal vinde den dejligste kvinde i verden.« - »Ja,« sagde skrubtudsen, »hun er jo ikke sådan at få fat på, men du skal have hende alligevel.« Hun gav ham en udhulet gulerod, forspændt med seks mus, og Tosseper sagde ganske bedrøvet: »Hvad skal jeg dog med den?« - »Sæt en af mine små skrubtudser op i den,« sagde den tykke. Han greb en af dem på må og få, men næppe havde han sat den i den gule karet, før den blev til den dejligste pige, guleroden blev til en vogn og de seks små mus til heste. Han kyssede hende da og bragte hende til kongen. Lidt efter kom hans brødre, som aldeles ikke havde gjort sig nogen ulemage, men taget den første den bedste bondepige. Kongen sagde øjeblikkelig, at riget skulle tilfalde Tosseper. Men de to ældste tudede ham igen ørerne fulde og sagde, de umuligt kunne finde sig i, at Tosseper blev konge. Til sidst fik de ham til at bestemme, at den skulle være konge, hvis kone kunne springe igennem en ring, som hang i salen. »Bondepigerne er så stærke, så de kan nok tåle det,« tænkte de, »men den fine, lille pige slår sig ihjel.« Men da bønderpigerne skulle springe bar de sig så klodset ad, at de faldt og brækkede arme og ben. Men Tossepers dejlige brud sprang så let som en hind, og nu måtte brødrene bøje sig. Tosseper blev konge og regerede længe og klogt.

De tre håndværkssvende

Fra Grimms Eventyr

Der var engang tre håndværkssvende, som var blevet enige om altid at holde sammen på deres vandring og tage arbejde i samme by. Men engang kunne de ikke tjene mere hos deres mestre, de var helt fattige og havde ikke en smule at leve af. »Hvad skal vi gribe til,« sagde den ene, »her kan vi ikke blive. Lad os gå videre, og hvis vi så ikke kan få arbejde i den næste by, kan vi aftale med værten, at vi skriver til ham, hvor vi er. Så skilles vi, men på den måde kan vi få noget at vide om hinanden.« De andre syntes også, at det var det fornuftigste. De drog af sted, og på vejen mødte de en rigt klædt mand, som spurgte, hvem de var. »Vi er håndværkssvende, der søger arbejde,« svarede en af dem, »hidtil har vi holdt sammen, men hvis vi nu ikke kan få noget at bestille, skilles vi.« »Det har ingen nød,« sagde manden, »hvis I vil gøre, hvad jeg siger, skal I få fuldt op af penge og arbejde, I skal blive fornemme herrer og køre i jeres egne vogne.« »Hvis vi ikke tager skade på vor sjæl og salighed, kan vi nok gå ind på det,« sagde svenden. »Jeg vil ikke gøre jer noget,« sagde manden. Den anden havde imidlertid kigget ned på hans fødder, og da han så, at den ene var en hestehov, ville han ikke have noget med ham at gøre. »Vær bare rolig,« sagde djævelen, »jeg vil kun have fat i en anden sjæl, som allerede halvt er min.« Så gik de ind på det, og djævelen sagde, hvad han forlangte af dem. Den første skulle på alle spørgsmål svare: »Vi tre,« den anden: »For penge,« og den tredje: »Det er rigtig nok.« Det skulle de sige lige efter hinanden, og ellers måtte de ikke sige et eneste ord. Så længe de gjorde det, var deres lommer altid fulde af guld, men overtrådte de befalingen, forsvandt alle pengene. Han gav dem så meget de kunne bære og befalede dem at tage ind i en kro inde i byen. De gik derhen, værten kom dem i møde og spurgte, om de ville have noget at spise. »Vi tre,« sagde den første. »Ja, det mente jeg også,« sagde værten. »For penge,« sagde den anden. »Det forstår sig,« svarede værten. »Det er rigtig nok,« sagde den tredje. »Ja, det er vist,« sagde værten, »I må betale alle tre, uden penge kan I ikke få noget.« De gav ham mere, end han forlangte, og de andre gæster, som så det, sagde: »De må jo være gale.« »Ja, rigtig kloge er de heller ikke,« sagde værten. De blev nogen tid i kroen og sagde ikke andet end: »Vi tre, for penge, det er rigtig nok.« Men alligevel så de nok alt, hvad der foregik. Engang kom en rig købmand med mange penge og sagde til værten: »Gem disse penge for mig. De tre sære svende der kunne stjæle dem.« Værten bar posen med pengene ind i stuen, og mærkede, hvor tung den var. Så redte han et leje til de tre svende derinde og gav købmanden et værelse oven på. Ved midnatstid, da værten troede, at hele huset sov, kom han listende med sin kone. De havde en økse med og dræbte den rige købmand, derpå gik de i seng igen. Næste dag blev der stor ståhej. Den rige købmand lå oppe i sengen og svømmede i sit blod. Alle gæsterne strømmede sammen, og værten sagde: »Det har de tre gale svende gjort.« »Det kan jo ikke have været andre,« sagde gæsterne. Værten sendte bud efter dem og spurgte: »Har I dræbt købmanden?« »Vi tre,« sagde den første. »For penge,« sagde den anden. »Det er rigtig nok,« sagde den tredje. »Der kan I høre, de tilstår det selv,« sagde værten. Svendene blev sat i fængsel og skulle henrettes. De syntes nu nok, at sagen så lidt alvorlig ud, og blev bange, men om natten kom djævelen og sagde: »Hold kun ud en dag til og forspild ikke jeres lykke. Der skal ikke krummes et hår på jeres hovede.« Næste morgen blev de ført for retten, og dommeren spurgte: »Er I morderne?« »Vi tre.« »Hvorfor har I dræbt købmanden?« »For penge.« »Har I slet ikke gyst tilbage for sådan en forbrydelse. I skurke?« »Det er rigtig nok.« »De har bekendt og er oven i købet trodsige,« sagde dommeren, »før dem straks til retterstedet.« De blev ført derud, og værten stod med i kredsene om dem. Da bøddelens svende tog fat i dem for at føre dem op på skafottet, hvor skarpretteren stod med sit sværd, kom der en vogn, forspændt med fire røde heste, kørende. Gnisterne sprang af stenene, og et hvidt tørklæde viftede ud af vinduet. »Der kommer benådningen,« sagde skarpretteren, og man hørte nu også, at der fra vognen blev råbt: »Benådning.« Djævelen trådte frem, klædt som en fornem herre, og sagde: »I er uskyldige. Sig

nu kun, hvad I har set og hørt.« »Vi har ikke dræbt købmanden,« sagde den ældste, »der står morderen.« Så pegede han på værten. »Og for at I kan se, at det er sandt, behøver I blot at gå ned i hans kælder. Der hænger mange andre, som han har dræbt.« Dommeren sendte bøddelens svende af sted, og de så, at svenden havde talt sandhed. Da dommeren fik det at vide, lod han værten føre op på skafottet, og hans hovede blev hugget af. »Nu har jeg den sjæl, jeg ville have,« sagde djævelen til de tre svende, »nu er I fri og har penge nok, så længe I lever.«

De tre læger

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang tre læger, som rejste rundt i verden og mente, de forstod deres kunst til gavn. De kom en aften til en kro og ville blive der om natten. Værten spurgte, hvor de kom fra, og hvor de skulle hen. »Vi er læger og drager om i verden,« sagde de. »Lad mig engang se, hvad I kan,« sagde værten. Den første sagde, at han ville hugge sin hånd af og sætte den på næste morgen, den anden ville rive sit hjerte ud og putte det ind igen, den tredje ville stikke øjnene ud og sætte dem ind igen. »Ja, hvis I kan det, er I rigtignok dygtige,« sagde værten. De havde imidlertid en salve, som helede alle sår, og flasken, hvori den var, bar de altid hos sig. De skar nu hånden, hjertet og øjnene væk, lagde det allesammen på en tallerken og gav det til værten, og han lod så pigen stille det hen i skabet. Hun var imidlertid hemmeligt forlovet med en soldat. Da værten, lægerne og alle folk i huset sov, kom soldaten og ville have noget at spise. Pigen lukkede så skabet op og hentede noget til ham, men hun var så forelsket, at hun glemte at lukke døren, og satte sig hen ved bordet og snakkede med sin kæreste. Mens hun nok så fornøjet sad der, kom katten listende, så at døren var åben, og snuppede de tre lægers hånd, hjerte og øjne, og stak af. Da soldaten havde spist, og pigen ville sætte tingene bort og lukke skabet, så hun, at den tallerken, værten havde givet hende, var tom. »Hvad skal jeg dog gøre,« sagde hun forskrækket til sin kæreste, »hånden og hjertet og øjnene er borte. Hvordan skal det dog gå mig i morgen.« - »Ti bare stille,« sagde soldaten, »jeg skal nok hjælpe dig. Der hænger en tyv herudenfor, ham skærer jeg hånden af. Hvilken hånd var det?« - »Den højre,« svarede pigen, gav ham en skarp kniv, og lidt efter kom han ind med den stakkels synders højre hånd. Derpå stak han øjnene ud på katten, nu manglede de bare hjertet. »Ligger der ikke noget svinekød nede i kælderen?« spurgte han. »Jo,« svarede pigen, og soldaten gik så ned og hentede et svinehjerne. Pigen lagde det allesammen på en tallerken og stillede den ind i skabet, og da hendes kæreste var gået, krøb hun roligt i seng.

Da lægerne næste morgen stod op, sagde de til pigen, at hun skulle bringe dem hånden, hjertet og øjnene. Pigen gik hen til skabet og tog tallerkenen, og den første tog tyvens hånd, strøg salve på, og straks voksede den fast. Den anden satte katteøjnene på, den tredje tog svinehjertet. Værten stod beundrende ved siden af og sagde, at sådan noget havde han aldrig set før. Han ville anbefale dem til alle mennesker. Derpå betalte de, hvad de skyldte, og drog videre.

Men han med svinehjertet kunne slet ikke gå roligt med de andre. Hvert øjeblik løb han hen i en krog og snusede omkring ligesom et svin. De andre greb fat i ham og ville holde på ham, men det hjalp ikke, han rev sig løs og løb ud i det værste snavs. Den anden bar sig også ganske mærkeligt ad, gned sine øjne og sagde: »Hvad er det for noget, kammerater, det er jo slet ikke mine øjne. Led mig, ellers falder jeg.« Med møje og besvær gik de videre, og om aftenen kom de til en anden kro. De gik ind i stuen, og henne i en krog sad der en mand og talte sine penge. Han med tyvens hånd gik rundt om ham, der kom et par gange en trækning i hans arm, og da manden et øjeblik vendte sig om, greb han en håndfuld penge. Den anden af lægerne så det og sagde: »Fy skam dig. Du må ikke stjæle.« - »Det kan jeg ikke gøre for,« svarede han, »det trækker i min hånd, og så må jeg gribe til, hvad enten jeg vil eller ej.« De gik så i seng, og det var så mørkt, at de ikke kunne se en hånd for sig. Pludselig vågnede han med katteøjnene, vækkede de andre og sagde: »Kan I se den hvide mus, som løber der?« De rejste sig op i sengen, men kunne ikke se noget. »Det er ikke rigtigt fat med os,« sagde den første så, »vi har ikke fået vores eget igen. Vi må tilbage til værten, han har narret os.« Næste morgen gik de tilbage til kroen og sagde, at værten havde spillet dem et slemt puds. Den ene havde fået en tyvs hånd, den anden katteøjne og den tredje et svinehjerne. Værten sagde, at det måtte være pigens skyld, og kaldte på hende. Men da hun så dem komme, var hun i en fart smuttet ud af bagdøren, og kom ikke mere igen. De tre læger sagde nu, at værten skulle give dem mange penge, ellers ville de lade den røde hane gale. Han

gav dem også alt, hvad han kunne skrabe sammen, og dermed drog de videre. De havde nok til hele deres liv, men de ville alligevel hellere have haft deres egne øjne og hånd og hjerte igen.

De tre lykkebørn

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang en mand, som kaldte på sine tre sønner og gav den ældste en hane, den anden en le og den tredje en kat. »Jeg er nu gammel og vil gerne sørge for jer, før jeg dør,« sagde han. »Penge har jeg ikke, og det, jeg giver jer, har tilsyneladende ringe værdi, men det kommer blot an på at bære sig fornuftigt ad. Find et land, hvor sådanne ting ikke kendes, så er jeres lykke gjort.« Da faderen var død vandrede den ældste af sted med sin hane, men den var godt nok kendt, hvor han kom frem. I lang afstand så han den sidde på byens tårne og dreje sig for vinden, i landsbyerne hørte han den gale og ikke et eneste menneske faldt på at undre sig over hans dyr, så det så rigtig nok ikke ud, som om han skulle gøre sin lykke dermed. Til sidst kom han dog ud på en ø, hvor folkene aldrig nogensinde havde set en hane og ikke engang kunne inddele tiden. De vidste nok, når det var morgen og aften, men når de ikke sov om natten, kunne de slet ikke hitte ud af tiden. »Sikken et dejligt dyr,« sagde han, »det har en rubinrød krone på hovedet og sporer som en ridder. Om natten kalder det tre gange på bestemte tider, sidste gang lidt før solen står op. Og når det råber om dagen, kan I være vis på, at vejret forandrer sig.« Folkene syntes godt om hanen og sov ikke en hel nat og morede sig kongeligt ved at høre hanen fortælle dem højt og lydeligt kl. to og fire og seks, hvordan tiden gik. De spurgte ham om dyret ikke var til salg, og hvad han forlangte for det. »Så meget guld, som et æsel kan bære,« svarede han. »Det er jo en latterlig lille pris for sådan et kostbart dyr,« råbte de allesammen og gav ham, hvad han ønskede.

Da han kom hjem med al den rigdom, blev hans brødre meget forundrede, og den næstældste sagde: »Jeg vil også ud og se, om min le kan meje ligeså meget af til mig.« Det så imidlertid ikke ud til det, for alle vegne mødte han bønder som lige så godt havde en le på skulderen som han. Til sidst kom han til en ø, hvor folkene aldrig havde set en le. Når kornet var modent, kørte de kanoner ud på marken og skød det ned. Men det var jo slet ikke hensigtsmæssigt, nogle skud gik i luften, andre traf aksene i stedet for strået, og så gjorde det jo et forbistret spektakel. Manden gav sig så til at meje ganske stille så rask, han kunne, og folkene var lige ved at tabe næse og mund af forundring. De ville gerne give ham alt, hvad han ønskede, for leen, og han fik en hest belæsset med så meget guld, den kunne bære.

Den tredje bror ville nu også prøve sin lykke med katten. Det gik ham ligesom de andre, så længe han blev inde på fastlandet nyttede den ham ikke noget, for de havde katte alle vegne og der var oven i købet så mange, at ungerne blev kastet i vandet. Til sidst sejlede han over til en ø, og det traf sig så heldigt, at de slet ikke kendte katte. Musene havde udbredt sig ganske uhindret og dansede rundt på bænke og borde uden at bryde sig om, at folkene var hjemme. Alle mennesker var fortvivlet deraf, og ikke engang kongen i sit slot kunne undgå denne plage. Musene peb i alle kroge og gnavede alt, hvad de kunne få fat i. Katten begyndte nu sin jagt og havde snart ryddet to store sale. Folkene bad kongen købe dette mærkelige dyr og den tredje bror forlangte og fik et muldæsel belæsset med guld og kom således hjem med de allerstørste skatte.

Katten gjorde sig rigtig til gode med musene og dræbte så mange, at de ikke var til at tælle. Til sidst blev den forpustet og tørstig af arbejdet og standsede, strakte hals og råbte: »Mjav.« Dette løjerlige skrig forskrækkede kongen og hele hoffet sådan, at de styrtede ud af slottet. Udenfor holdt de råd om, hvad de skulle gøre, og blev til sidst enige om at sende bud til katten for at spørge, om den ville rømme slottet godvilligt eller om de skulle bruge magt. »Vi vil hellere plages af musene, det er vi jo dog vant til, end give vort liv til pris for sådan et uhyre,« sagde de. En page blev sendt op til katten for at høre dens svar, men den var blevet endnu mere tørstig og svarede blot: »Mjav, mjav.« Pagen syntes, at den sagde: »Nej, nej,« og gik ned og fortalte det til kongen. »Så bruger vi magt,« sagde rådsherrerne. Der blev så kørt kanoner op, og slottet blev skudt i

brand. Da ilden nåede den sal, hvor katten var, sprang den ud ad vinduet og slap helskindet fra det, men folkene blev ved at skyde, lige til slottet var skudt i grus.

De tre slangeblade

Fra Grimms Eventyr.

Der var engang en fattig mand, som ikke mere kunne skaffe føden til sin eneste søn. Sønnen sagde derfor til ham: »Jeg er kun til byrde for dig, kære far. Jeg vil hellere drage ud og se at fortjene mit brød.« Faderen gav ham sin velsignelse, og de tog dybt bedrøvede afsked med hinanden. På denne tid var der netop en mægtig konge, der førte krig, og ynglingen tog tjeneste hos ham. Han kom straks med i et stort slag. Det regnede med kugler, og rundt om ham faldt hans kammerater døde til jorden. Da også anføreren var faldet, ville resten af hæren flygte, men ynglingen opmuntrede dem og sagde: »Vi vil ikke lade vort fædreland gå til grunde.« De fulgte ham da allesammen imod fjenden og vandt sejr. Da kongen fik at vide, at det alene var ham, han kunne takke derfor, blev han ophøjet til den første mand i landet og fik store rigdomme.

Kongen havde en datter, som var meget smuk, men en sær en. Hun havde aflagt det løfte kun at gifte sig med den, der ville lade sig levende begrave med hende, når hun døde. »Hvis han virkelig holder af mig af hele sin sjæl,« sagde hun, »kan livet ikke have noget værd for ham, når jeg er død.« Hvis han døde først, ville hun også lade sig levende begrave med ham. Dette løfte havde hidtil afskrækket alle friere, men ynglingen blev så betaget af hendes skønhed, at han anholdt om hendes hånd hos hendes far. »Ved du nu også, hvad du må love,« spurgte kongen. »Ja,« svarede han, »men min kærlighed er så stor, at det ikke afskrækker mig.« Så gav kongen sit samtykke, og brylluppet blev fejret med stor pragt.

De levede nu i lang tid lykkeligt med hinanden, men pludselig blev den unge dronning meget syg, og ingen af lægerne kunne frelse hende. Da hun var død, huskede den unge konge, hvad han havde lovet, og gøs når han tænkte på, at han skulle ned i den mørke grav, men han kunne ikke slippe fri, for kongen havde sat vagt ved alle døre, for at han ikke skulle forsøge at unddrage sig sin skæbne. Da den dag kom, hvor liget skulle bisættes i den hvælving, hvor kongerne blev begravet, blev han også ført derned, og døren blev låset efter ham.

Ved siden af kisten stod et bord med fire lys, fire skiver brød og fire flasker vin. Når han havde spist det, måtte han dø af sult. Han spiste kun en bid brød hver dag og drak en lille smule vin, mens døden rykkede nærmere og nærmere. Han sad ganske stille og stirrede hen for sig, men pludselig så han, at der kom en slange krybende henimod liget. Han tænkte, den ville gnave i det og drog sit sværd og sagde: »Så længe jeg lever, skal du ikke røre hende.« Derpå huggede han den i tre stykker. Lidt efter kom nok en slange krybende, og da den så, at den anden var død, kravlede den tilbage, men kom lidt efter igen med tre grønne blade i munden. Den lagde så de tre stykker sammen og lagde et blad på hvert af sårene. Slangen blev straks levende igen og de krøb nu begge hurtig bort. Bladene blev liggende på jorden, og den ulykkelige unge mand, der havde set det hele, kom til at tænke på, om bladene ikke også havde kraft til at gøre et menneske levende igen. Han lagde så et på den døde dronnings mund og et på hvert af hendes øjne. Næppe havde han gjort det, før blodet strømmede rask gennem årerne, hendes kinder fik farve, og hun slog øjnene op og sagde: »Hvor er jeg?« - »Du er hos mig, kære kone,« svarede han og fortalte, hvordan det hele var gået til. Han gav hende nu noget vin at drikke, og da hun var blevet styrket, gik de hen og bankede så stærkt på døren, at vagten hørte det og meldte det til kongen. Han kom selv ned og lukkede op og blev lige så glad som de, da han så, at de var levende begge to. Den unge mand gav de tre slangeblade til en tjener og sagde: »Pas godt på dem og bær dem altid hos dig. Vi kan måske komme til at trænge til dem.«

Der var imidlertid foregået en stor forandring med dronningen, siden hun var blevet levende igen; hver gnist af kærlighed til hendes mand var slukt. Da de nogen tid efter begav sig på en sejltur over havet for at besøge hans gamle far, glemte hun helt hans store godhed og trofasthed og

fattede kærlighed til skipperen. Og engang, da den unge konge sov, tog de ham og kastede ham overbord. Da de havde gjort denne skammelige gerning, sagde hun: »Nu er det bedst, vi vender hjem og siger, at han er død på vejen. Jeg skal nok fortælle min far så meget godt om dig, at han giver sit samtykke til, at vi gifter os, og så kan du arve kronen.« Men den tro tjener, der havde været vidne til det alltsammen, satte i stilhed en lille båd i vandet og roede af sted for at finde sin herre. Han fandt også hans lig og fik det fisket op, lagde slangebladene på hans mund og øjne og kaldte ham således til live igen.

De roede nu af alle kræfter, og båden fløj så hurtigt af sted, at de nåede hjem til kongen før skibet. Han blev meget forundret, da han så den unge konge komme alene hjem og spurgte hvad der var hændt. Da han hørte om sin datters onde handling, sagde han: »Det er mig umuligt at tro det, men sandheden kommer jo nok for en dag.« Han lukkede så de to inde i et værelse og sørgede for, at ingen fik dem at se. Kort tid efter kom det store skib hjem, og den onde kvinde gik op til sin far med et bedrøvet ansigt. »Hvorfor kommer du alene hjem?« spurgte han, »hvor er din mand?« - »Jeg er meget ulykkelig, kære far,« svarede hun, »min mand blev pludselig syg og døde, og hvis denne brave skipper ikke havde hjulpet mig, havde jeg været ilde faren. Han var til stede ved dødslejet og kan fortælle det hele.« - »Nu vil jeg gøre den døde levende igen,« sagde kongen, åbnede døren og kaldte på den unge konge og hans tjener. Da hun så sin mand, blev hun som ramt af lynet og kastede sig på knæ og bad om nåde. Men kongen sagde: »Du fortjener ingen skånsel. Han var beredt til at dø med dig og har givet dig livet tilbage. Men du har dræbt ham, mens han sov, og du skal få den straf, du fortjener.« Derpå blev hun og hendes medskyldige ført ombord på et skib, der var læk, og det drev ud på havet og forsvandt snart i bølgerne.